JUBILEUMS

HAADSTIK 1

1 En it barde yn it earste jier fan 'e úttocht fan 'e bern fan Israel út Egypte, yn 'e tredde moanne, op 'e sechstjinde dei fan 'e moanne, [2450 Anno Mundi] dat God tsjin Mozes spruts en sei: 'Kom nei My op 'e berch, en Ik sil dy twa stiennen tafels jaan fan 'e wet en fan it gebod, dat Ik skreaun haw, datsto har leare meist.'
2 En Mozes gyng op 'e berch fan God, en de hearlikheid fan 'e Heare bleau op 'e berch Sinaï, en in wolk oerskaadde it seis dagen.
3 En Hy rôp Mozes op 'e sânde dei út 'e midden fan 'e wolk, en de skyn fan 'e hearlikheid fan 'e Heare wie as in flammend fjoer op 'e top fan 'e berch.
4 En Mozes wie fjirtich dagen en fjirtich nachten op 'e berch, en God learde him de eardere en de lettere skiednis fan 'e ferdieling fan al de dagen fan 'e wet en fan it tsjûgenis.
5 En Hy sei: 'Neigje dyn hert ta elk wurd dat Ik tsjin dy sprekke sil op dizze berch, en skriuw it yn in boek, sadat har generaasjes sjen kinne hoe't Ik har net ferlitten haw fanwegen al it kwea dat se dien hawwe troch it ferbûn te oertrêden dat Ik hjoed op 'e berch Sinaï tusken My en dy oprjochtsje foar har generaasjes.
6 En sa sil it barre as al dizze dingen oer har komme, dat se sille werkenne dat Ik rjochtfeardiger bin as sy yn al har oardielen en yn al har dieden, en se sille werkenne dat Ik wierlik mei har west haw.
7 En skriuw foar dysels al dizze wurden op dy't Ik dy hjoed ferkundigje, want Ik ken harren opstân en harren stiifmoedigens, foardat Ik harren yn it lân bring dat Ik harren foarâlden, Abraham, Izaäk en Jakob, mei in eed tasein haw, sizzende: 'Oan jimme neiteam sil Ik in lân jaan dat oerrint fan molke en huning.'
8 En se sille ite en tefreden wêze, en se sille har ta frjemde goaden keare, ta (goaden) dy't har net rêde kinne fan neat fan har ferdrukking: en dit tsjûgenis sil heard wurde as in tsjûgenis tsjin har. Want se sille al Myn geboaden ferjitte, (sels) alles wat Ik har gebied, en se sille de heidenen folgje, en nei har ûnreinens, en nei har skande, en sille har goaden tsjinje, en dizze sille har in misdriuw en in ferdrukking en in ellinde en in strik bewize.
9 En in protte sille omkomme en se sille finzen nommen wurde, en sille yn 'e hannen fan' e fijân falle, om't se Myn ferordeningen en Myn geboaden ferlitten hawwe, en de feestdagen fan Myn ferbûn, en Myn sabbatten, en Myn hillige plak dat Ik foar Mysels hillige haw yn har midden, en Myn tabernakel, en Myn hillichdom, dat Ik foar Mysels hillige haw yn 'e midden fan it lân, dat Ik Myn namme derop sette soe, en dat it dêr wenje soe.
10 En se sille harsels hichten en bosken en sniene bylden meitsje, en se sille oanbidde, elk syn eigen (snien byld), om ôf te dwalen, en se sille har bern offerje oan demoanen, en oan al de wurken fan 'e dwaling fan har herten.
11 En Ik sil tsjûgen nei harren stjoere, dat Ik tsjin harren tsjûgje mei, mar sy sille net harkje, en sille de tsjûgen ek deadzje, en sy sille dejingen ferfolgje dy't de wet sykje, en sy sille alles ôfskaffe en feroarje om kwea te dwaan foar Myn eagen.
12 En Ik sil Myn oantlit foar harren ferbergje, en Ik sil harren oerjaan yn 'e hân fan 'e heidenen ta finzenskip, ta bút en ta ferslinding, en Ik sil harren út it midden fan it lân fuorthelje, en Ik sil harren ferspriede ûnder de heidenen.
13 En se sille al Myn wet en al Myn geboaden en al Myn oardielen ferjitte, en sille ôfdwale lykas by nije moannen, en sabbatten, en feestdagen, en jubilea en ferordeningen.
14 En dêrnei sille se har ta My keare út 'e folken mei har hiele hert en mei har hiele siel en mei al har krêft, en Ik sil har byinoar bringe út al de folken, en se sille My sykje, sadat Ik troch har fûn wurde sil, as se My sykje mei har hiele hert en mei har hiele siel.
15 En Ik sil harren in oerfloedige frede mei gerjochtichheid iepenbierje, en Ik sil harren de plant fan oprjochtheid fuortsmite, mei Myn hiele hert en mei Myn hiele siel, en se sille in segen wêze en net in flok, en se sille de holle wêze en net de sturt.
16 En Ik sil Myn hillichdom yn harren midden bouwe, en Ik sil by harren wenje, en Ik sil harren God wêze en sy sille Myn folk wêze yn wierheid en gerjochtichheid.
17 En Ik sil se net ferlitte noch yn 'e steek litte; want Ik bin de Heare, harren God.
18 En Mozes foel op syn oantlit en bea en sei: 'O Heare myn God, ferlit dyn folk en dyn erfskip net, sadat se yn 'e dwaling fan har herten ôfdwale, en jou se net oer yn 'e hannen fan har fijannen, de heidenen, dat se net oer har hearskje en har tsjin Jo sûndigje litte.
19 Lit dyn genede, o Heare, oer dyn folk ferheven wurde, en skep yn harren in oprjochte geast, en lit de geast fan Beliar net oer harren hearskje om harren foar Jo te beskuldigjen, en om harren fan alle paden fan gerjochtichheid te fangen, sadat se foar Jo oantlit omkomme kinne.
20 Mar hja binne Dyn folk en Dyn erfskip, dat Jo mei dyn grutte macht rêden hawwe út 'e hannen fan 'e Egyptners: skep yn harren in suver hert en in hillige geast, en lit harren net fan no ôf oant yn ivichheid yn harren sûnden ferstrikt wurde.
21 Doe sei de Heare tsjin Mozes: 'Ik ken harren tsjinstridichheid en harren tinzen en harren stiifnek, en se sille net hearrich wêze oant se harren eigen sûnde en de sûnde fan harren heiten bekennen.
22 En dêrnei sille se har ta My keare yn alle oprjochtheid en mei har hiele hert en mei har hiele siel, en Ik sil de foarhûd fan har hert en de foarhûd fan it hert fan har sied besnije, en Ik sil yn har in hillige geast skeppe, en Ik sil har suverje, sadat se har fan dy dei ôf net fan My ôfkeare sille oant yn ivichheid.
23 En harren sielen sille oan My en oan al Myn geboaden fêsthâlde, en se sille Myn geboaden folbringe, en Ik sil harren Heit wêze en sy sille Myn bern wêze.
24 En se sille allegearre bern fan 'e libbene God neamd wurde, en elke ingel en elke geast sil witte, ja, se sille witte dat dit Myn bern binne, en dat Ik harren Heit bin yn oprjochtheid en gerjochtichheid, en dat Ik fan harren hâld.
25 En skriuw al dizze wurden op dy't ik dy op dizze berch ferkundigje, de earste en de lêste, dy't barre sille yn alle ferdielingen fan 'e dagen yn 'e wet en yn it tsjûgenis en yn 'e wiken en de jubilea oant yn ivichheid, oant ik delkom en by har wenje foar de ivichheid.'
26 En Hy sei tsjin de ingel fan 'e oanwêzigens: Skriuw foar Mozes fan it begjin fan 'e skepping ôf oant Myn hillichdom ûnder harren boud is foar alle ivichheid.

27 En de Heare sil ferskine foar de eagen fan allegearre, en allegearre sille witte dat Ik de God fan Israel bin en de Heit fan alle bern fan Jakob, en Kening op 'e berch Sion foar ivichheid. En Sion en Jeruzalem sille hillich wêze.'
28 En de ingel fan 'e oanwêzigens dy't foar it leger fan Israel útgie, naam de tafels fan 'e ferdielingen fan 'e jierren - fan 'e tiid fan 'e skepping - fan 'e wet en fan it tsjûgenis fan 'e wiken fan 'e jubilea, neffens de yndividuele jierren, neffens it hiele oantal jubilea [neffens de yndividuele jierren], fan 'e dei fan 'e [nije] skepping ôf as de himel en de ierde fernijd wurde sille en al har skepping neffens de krêften fan 'e himel, en neffens al de skepping fan 'e ierde, oant it hillichdom fan 'e Heare makke wurdt yn Jeruzalem op 'e berch Sion, en al de ljochten fernijd wurde foar genêzing en foar frede en foar segen foar al de útkarden fan Israel, en dat it sa wêze mei fan dy dei ôf en oant al de dagen fan 'e ierde.

HAADSTIK 2

1 En de ingel fan 'e oanwêzigens spriek ta Mozes neffens it wurd fan 'e Heare, sizzende: Skriuw de folsleine skiednis fan 'e skepping op, hoe't de Heare God yn seis dagen al Syn wurken en alles wat Hy skepen hat foltôge, en de sabbat op 'e sânde dei hâlden hat en dy hillige hat foar alle tiden, en dy as in teken foar al Syn wurken steld hat.
2 Want op 'e earste dei skepte Hy de himelen dy't boppe binne en de ierde en de wetters en al de geasten dy't foar him tsjinje - de ingels fan 'e oanwêzigens, en de ingels fan hilliging, en de ingels [fan 'e geast fan fjoer en de ingels] fan 'e geast fan 'e winen, en de ingels fan 'e geast fan 'e wolken, en fan tsjuster, en fan snie en fan hagel en fan rûchfroast, en de ingels fan 'e stimmen en fan 'e tonger en fan 'e bliksem, en de ingels fan 'e geasten fan kjeld en fan waarmte, en fan winter en fan maitiid en fan hjerst en fan simmer en fan al de geasten fan syn skepsels dy't yn 'e himelen en op ierde binne, (skep Hy) de ôfgrûnen en de tsjusternis, jûn <en nacht>, en it ljocht, moarnsiten en dei, dy't Hy taret hat yn 'e kennis fan syn hert.
3 En doe seagen wy Syn wurken, en priizgen Him, en priizgen foar Him fanwegen al Syn wurken; want sân grutte wurken makke Hy op 'e earste dei.
4 En op 'e twadde dei skepte Hy it firmament yn 'e midden fan 'e wetters, en de wetters waarden op dy dei spjalte - de helte fan harren gie omheech en de helte fan harren sakke ûnder it firmament (dat wie) yn 'e midden fan it oerflak fan 'e hiele ierde. En dit wie it ienige wurk (God) dat op 'e twadde dei skepen waard.
5 En op 'e tredde dei joech Hy it befel dat de wetters fan 'e hiele ierde nei ien plak streame soene, en dat it droege lân ferskine soe.
6 En de wetters diene sa't Hy har befel hie, en se lutsen har werom fan it oerflak fan 'e ierde nei ien plak bûten dit firmament, en it droege lân ferskynde.
7 En op dy dei skepte Hy foar harren al de seeën neffens harren aparte sammelplakken, en al de rivieren, en de samlingen fan 'e wetters yn 'e bergen en op 'e hiele ierde, en al de marren, en al de dau fan 'e ierde, en it sied dat siedde wurdt, en al it spruitende ding, en fruchtdragende beammen, en beammen fan it bosk, en de tún fan Eden, yn Eden en alle planten nei harren soarte.
8 Dizze fjouwer grutte wurken skepen God op 'e tredde dei. En op 'e fjirde dei skepen Hy de sinne en de moanne en de stjerren, en sette se oan it firmament fan 'e himel, om ljocht te jaan oer de hiele ierde, en om te hearskjen oer de dei en de nacht, en it ljocht te skieden fan 'e tsjusternis.
9 En God stelde de sinne ta in grut teken op ierde foar dagen en foar sabbatten en foar moannen en foar feesten en foar jierren en foar sabbatten fan jierren en foar jubilea en foar alle seizoenen fan 'e jierren.
10 En it skiedt it ljocht fan 'e tsjusternis [en] foar wolfeart, dat alle dingen dy't op ierde spruite en groeie, bloeie meie.
11 Dizze trije soarten makke Hy op 'e fjirde dei. En op 'e fyfde dei skepte Hy grutte seedieren yn 'e djipten fan it wetter, want dit wiene de earste dingen fan fleis dy't troch syn hannen skepen waarden, de fisken en alles dat yn it wetter beweecht, en alles dat fljocht, de fûgels en al har soarten.
12 En de sinne kaam boppe harren op om (harren) te bloeien, en boppe alles dat op ierde wie, alles dat út 'e ierde spruit, en alle fruchtbeammen, en alle fleis.
13 Dizze trije soarten skepte Hy op 'e fyfde dei. En op 'e sechsde dei skepte Hy alle bisten fan 'e ierde, en al it fee, en alles dat op 'e ierde beweecht.
14 En nei dit alles skepte Hy de minske, in man en in frou skepte Hy harren, en joech him hearskippij oer alles wat op 'e ierde is, en yn 'e seeën, en oer alles wat fleant, en oer bisten en oer fee, en oer alles wat op 'e ierde beweecht, en oer de hiele ierde, en oer dit alles joech Hy him hearskippij.
15 En dizze fjouwer soarten skepte Hy op 'e sechsde dei. En der wiene yn totaal twaentweintich soarten.
16 En Hy foltôge al syn wurk op 'e sechsde dei - alles wat yn 'e himel en op ierde is, en yn 'e seeën en yn 'e ôfgrûnen, en yn it ljocht en yn 'e tsjusternis, en yn alles.
17 En Hy joech ús in grut teken, de sabbatdei, dat wy seis dagen wurkje moatte, mar op 'e sânde dei de sabbat hâlde moatte fan alle wurk.
18 En al de ingels fan 'e oanwêzigens, en al de ingels fan hilliging, dizze twa grutte klassen - Hy hat ús opdroegen om de sabbat mei Him te hâlden yn 'e himel en op ierde.
19 En Hy sei tsjin ús: 'Sjoch, Ik sil in folk foar Mysels ôfskiede út al de folken, en dizze sille de sabbatdei hâlde, en Ik sil har foar Mysels hilligje as Myn folk, en sil har seingje; lykas Ik de sabbatdei hillige haw en foar Mysels hilligje, sa sil Ik har seingje, en sy sille Myn folk wêze en Ik sil har God wêze.
20 En Ik haw it neiteam fan Jakob útkeazen út alles wat Ik sjoen haw, en haw him opskreaun as Myn earstberne soan, en haw him foar Mysels hillige foar ivich en altyd; en Ik sil harren de sabbatdei leare, dat se dêrop de sabbat hâlde meie fan alle wurk.'
21 En sa skepte Hy dêryn in teken neffens hokker se mei ús de sabbat hâlde moasten op 'e sânde dei, om te iten en te drinken, en om Him te seingjen dy't alle dingen skepen hat, lykas Hy in bysûnder folk boppe alle folken foar Himsels seinige en hillige hat, en dat se tegearre mei ús de sabbat hâlde moasten.
22 En Hy liet Syn geboaden opstean as in swiete rook dy't foar Him akseptabel wie, al de dagen...
23 Der wiene twaentweintich hollen fan 'e minske fan Adam oant Jakob, en twaentweintich soarten wurk waarden makke oant de sânde dei; dit is segene en hillich; en de

earste is ek segene en hillich; en dizze tsjinnet mei dy foar hilliging en segen.
24 En oan dit (Jakob en syn neiteam) waard jûn dat sy altyd de segene en hillige fan 'e earste tsjûgenis en wet wêze soene, lykas Hy de sabbatdei op 'e sânde dei hillige en segene hie.
25 Hy skepte de himel en de ierde en alles wat Hy skepen hie yn seis dagen, en God makke de sânde dei hillich, foar al Syn wurken; dêrom joech Hy dêrom it befel dat elkenien dy't dêr wurk docht, stjerre sil, en dat wa't it ûnrein makket, wis stjerre sil.
26 Dêrom gebiede jo de bern fan Israel om dizze dei te hâlden, dat se it hillich hâlde meie en der gjin wurk op dwaan, en it net ûntreinigje, om't it hilliger is as alle oare dagen.
27 En wa't it ûntheiliget, sil wis stjerre, en wa't dêrop wurk docht, sil wis ivich stjerre, sadat de bern fan Israel dizze dei yn har generaasjes hâlde meie, en net út it lân útroege wurde; want it is in hillige dei en in segene dei.
28 En elkenien dy't it hâldt en de sabbat dêrop hâldt fan al syn wurk, sil hillich en seinge wêze yn alle dagen lykas wy.
29 Ferklearje en sis tsjin 'e bern fan Israel de wet fan dizze dei, sawol dat se dêr de sabbat hâlde moatte, as dat se it net ferlitte moatte yn 'e dwaling fan har hert; (en) dat it net tastien is om dêr wurk te dwaan dat ûnfatsoenlik is, om dêr har eigen wille te dwaan, en dat se dêr neat tariede moatte om te iten of te drinken, en (dat it net tastien is) om wetter te putten, of dêr lêst troch har poarten yn of út te nimmen, dy't se net foar harsels tariede hiene op 'e sechsde dei yn har wenten.
30 En se sille op dy dei neat fan hûs nei hûs bringe noch meinimme; want dy dei is hillicher en seinge as elke jubeldei fan 'e jubeldagen; hjirop hawwe wy de sabbat yn 'e himel hâlden foardat it oan ien fleis bekend makke waard om dêrop de sabbat op ierde te hâlden.
31 En de Skepper fan alle dingen segene it, mar Hy hillige net alle folken en naasjes om dêr de sabbat te hâlden, mar allinnich Israel: allinnich harren tastien Hy om te iten en te drinken en de sabbat te hâlden op ierde.
32 En de Skepper fan alle dingen segene dizze dei dy't Hy skepen hie ta segen en hilligens en gloarje boppe alle dagen.
33 Dizze wet en tsjûgenis waarden jûn oan 'e bern fan Israel as in wet foar altyd foar har generaasjes.

HAADSTIK 3

1 En op 'e seis dagen fan 'e twadde wike brochten wy, neffens it wurd fan God, nei Adam al de bisten, en al it fee, en al de fûgels, en alles dat op 'e ierde beweecht, en alles dat yn it wetter beweecht, neffens har soarten, en neffens har soarten: de bisten op 'e earste dei; it fee op 'e twadde dei; de fûgels op 'e tredde dei; en al dat op 'e ierde beweecht op 'e fjirde dei; en dat dat yn it wetter beweecht op 'e fyfde dei.
2 En Adam neamde harren allegearre by harren respektive nammen, en lykas hy harren neamde, sa waard harren namme.
3 En yn dizze fiif dagen seach Adam al dizze, mantsjes en wyfkes, neffens alle soarten dy't op 'e ierde wiene, mar hy wie allinnich en fûn gjin help dy't by him paste.
4 En de Heare sei tsjin ús: 'It is net goed dat de man allinnich is; lit ús in help meitsje dy't by him past.'
5 En de Heare ús God liet in djippe sliep op him falle, en hy sliepte, en Hy naam foar de frou ien rib út syn ribben, en dizze rib wie de oarsprong fan 'e frou út syn ribben, en Hy boude it fleis yn syn plak, en boude de frou.
6 En Hy wekkere Adam út syn sliep en doe't er wekker waard, stie er op 'e sechsde dei op, en Hy brocht har by him, en Hy koe har, en sei tsjin har: 'Dit is no bonke fan myn bonken en fleis fan myn fleis; sy sil myn frou neamd wurde; om't sy fan har man nommen is.'
7 Dêrom sille man en frou ien wêze en dêrom sil in man syn heit en syn mem ferlitte en oan syn frou kleefje, en se sille ien fleis wêze.
8 Yn 'e earste wike waard Adam skepen, en de rib - syn frou: yn 'e twadde wike liet Hy har oan him sjen: en dêrom waard it gebod jûn om har ûnrein te hâlden, foar in man sân dagen, en foar in frou twa kear sân dagen.
9 En nei't Adam fjirtich dagen yn it lân trochbrocht hie dêr't er skepen wie, brochten wy him yn 'e tún fan Eden om it te bewurkjen en te ûnderhâlden, mar syn frou brochten se op 'e tachtichste dei yn, en dêrnei gie sy yn 'e tún fan Eden.
10 En dêrom stiet it gebod op 'e himelske tabletten skreaun oangeande har dy't berte jout: 'as se in mantsje berte, sil se sân dagen yn har ûnreinens bliuwe neffens de earste wike fan dagen, en trijeëntritich dagen sil se yn it bloed fan har reiniging bliuwe, en se sil neat hillichs oanreitsje, noch it hillichdom yngean, oant se dizze dagen foltôge hat dy't (oplein binne) yn it gefal fan in manlik bern.
11 Mar yn it gefal fan in famke sil se twa wiken fan dagen yn har ûnreinens bliuwe, neffens de earste twa wiken, en seisensechstich dagen yn it bloed fan har suvering, en dat sille yn totaal tachtich dagen wêze.'
12 En doe't se dizze tachtich dagen foltôge hie, brochten wy har yn 'e tún fan Eden, want dy is hillicher as de hiele ierde en elke beam dy't deryn plante is, is hillich.
13 Dêrom waard der foarskreaun oangeande har dy't in manlik of in famke berte, de ynsetting fan dy dagen dat se neat hillichs oanreitsje mei, noch it hillichdom yngean mei oant dizze dagen foar it manlike of famke bern folbrocht binne.
14 Dit is de wet en it tsjûgenis dat foar Israel opskreaun is, sadat se it alle dagen neikomme moatte.
15 En yn 'e earste wike fan it earste jubileum, [1-7 oere moarns] wiene Adam en syn frou sân jier yn 'e tún fan Eden oan it bebouwen en ûnderhâlden, en wy joegen him wurk en wy joegen him ynstruksjes om alles te dwaan dat geskikt is foar it bebouwen.
16 En hy bewurke (de tún), en wie neaken en wist it net, en skamme him net, en hy beskerme de tún tsjin 'e fûgels en bisten en fee, en sammele syn frucht, en iet, en sette it oerbleaune oan 'e kant foar himsels en foar syn frou [en sette oan 'e kant wat bewarre waard].
17 En nei't de sân jier foltôge wiene, dy't er dêr foltôge hie, krekt sân jier, [8 oere moarns] en yn 'e twadde moanne, op 'e santjinde dei (fan 'e moanne), kaam de slange en benadere de frou, en de slange sei tsjin 'e frou: 'Hat God jimme gebeaen en sein: Jimme meie net ite fan elke beam yn 'e tún?'
18 En hja sei tsjin it: 'Fan alle fruchten fan 'e beammen yn 'e tún hat God tsjin ús sein: Ite; mar fan 'e frucht fan 'e

beam dy't midden yn 'e tún stiet hat God tsjin ús sein: Jimme meie der net fan ite en it ek net oanreitsje, oars stjerre jimme.'
19 Doe sei de slange tsjin de frou: ‘Jimme sille wis net stjerre, want God wit dat op 'e dei dat jimme dêrfan ite, jimme eagen iepene wurde sille, en jimme sille as goaden wêze, en jimme sille goed en kwea kenne.
20 En de frou seach de beam dat er noflik en noflik wie foar it each, en dat syn frucht goed wie om fan te iten, en sy naam derfan en iet.
21 En doe't se har skande earst mei figeblêden bedekt hie, joech se dêrfan oan Adam en hy iet, en syn eagen waarden iepene, en hy seach dat hy neaken wie.
22 En hy naam figeblêden en naaide se oaninoar, en makke in skelk foar himsels, en bedekte syn skande.
23 En God ferflokte de slange, en wie foar altyd lilk op har...
24 En Hy wie lilk op 'e frou, om't sy nei de stim fan 'e slange harke en iet; en Hy sei tsjin har: 'Ik sil dyn fertriet en dyn pine tige fermannichfâldigje: mei fertriet silst bern krije, en dyn weromkomst sil nei dyn man wêze, en hy sil oer dy hearskje.'
25 En tsjin Adam sei er ek: 'Omdat jo nei de stim fan jo frou harke hawwe, en fan 'e beam iten hawwe dêr't Ik jo fan opdroegen haw dat jo der net fan ite mochten, ferflokt is de grûn om jo wille; toarnen en stikels sil it jo foarbringe, en jo sille jo brea ite yn it swit fan jo gesicht, oant jo weromkomme nei de ierde dêr't jo weihelle binne; want ierde binne jo, en ta de ierde sille jo weromkomme.'
26 En Hy makke foar harren klean fan lear, en klaaide harren oan, en stjoerde harren fuort út 'e tún fan Eden.
27 En op dy dei dat Adam út 'e Tún gie, offerde hy as in swiete rook in offer fan wierook, galbanum en stacte, en krûden yn 'e moarn mei it opkommen fan 'e sinne fan 'e dei dat hy syn skande bedekte.
28 En op dy dei waard de mûle sluten fan alle bisten, en fan fee, en fan fûgels, en fan alles wat rint, en fan alles wat beweecht, sadat se net mear prate koene: want se hiene allegear mei-inoar sprutsen mei ien lippe en mei ien tonge.
29 En Hy stjoerde út 'e Tún fan Eden al it fleis dat yn 'e Tún fan Eden wie, en al it fleis waard ferspraat neffens syn soarten, en neffens syn soarten, nei de plakken dy't foar har makke wiene.
30 En allinnich oan Adam joech Hy (it middel) om syn skande te bedekken, fan alle bisten en fee.
31 Dêrom is it op 'e himelske tafels foarskreaun oangeande al dyjingen dy't it oardiel fan 'e wet kenne, dat se har skande bedekke moatte, en harsels net ûntbleate moatte lykas de heidenen harsels ûntbleate.
32 En op 'e nije moanne fan 'e fjirde moanne gongen Adam en syn frou út 'e Tún fan Eden, en se wennen yn it lân Elda yn it lân fan har skepping.
33 En Adam neamde syn frou Eva.
34 En hja hienen gjin soan oant it earste jubeljier, [8 oere moarns] en dêrnei koe er har kennen.
35 No bewurke hy it lân lykas him yn 'e Tún fan Eden ynstruearre wie.

HAADSTIK 4

1 En yn 'e tredde wike yn it twadde jubileum [64-70 oere] krige se Kaïn, en yn 'e fjirde [71-77 oere] krige se Abel, en yn 'e fyfde [78-84 oere] krige se har dochter Awân.
2 En yn it earste (jier) fan it tredde jubileum [99-105 AM] fermoarde Kaïn Abel, om't (God) it offer fan Abel akseptearre, en it offer fan Kaïn net akseptearre.
3 En hy deade him yn it fjild: en syn bloed rôp fan 'e grûn nei de himel, en kleide om't er him deade hie.
4 En de Heare bestrafte Kaïn fanwegen Abel, om't er him fermoarde hie, en Hy makke him ta flechtling op 'e ierde fanwegen it bloed fan syn broer, en Hy ferflokte him op 'e ierde.
5 En dêrom stiet it op 'e himelske tafels skreaun: 'Ferflokt is hy dy't syn buorman ferriedlik slacht, en lit elkenien dy't it sjoen en heard hat sizze: Sa is it; en de man dy't it sjoen hat en it net ferklearre hat, lit him ferflokt wêze lykas de oare.'
6 En dêrom ferkundigje wy, as wy foar de Heare ús God komme, alle sûnde dy't begien is yn 'e himel en op ierde, en yn it ljocht en yn it tsjuster, en oeral.
7 En Adam en syn frou rouwe om Abel fjouwer wiken fan jierren, [99-127 AM] en yn it fjirde jier fan 'e fyfde wike [130 AM] waarden se bliid, en Adam koe syn frou wer, en sy krige him in soan, en hy neamde syn namme Set; want hy sei: 'GOD hat ús in twadde sied op ierde opwekke ynstee fan Abel; want Kaïn hat him fermoarde.'
8 En yn 'e sechsde wike [134-40 AM] krige hy syn dochter Azûrâ.
9 En Kaïn naam syn suster Âwân ta frou en sy krige him Henoch oan 'e ein fan it fjirde jubileum. [190-196 AM] En yn it earste jier fan 'e earste wike fan it fyfde jubileum waarden [197 AM] huzen op ierde boud, en Kaïn boude in stêd, en neamde dy nei de namme fan syn soan Henoch.
10 En Adam koe Eva, syn frou, en sy krige noch njoggen soannen.
11 En yn 'e fyfde wike fan it fyfde jubileum [225-31 oere] naam Seth syn suster Azûrâ ta frou, en yn it fjirde (jier fan 'e sechsde wike) [235 oere] krige sy him Enos.
12 Hy begon de namme fan de Heare oan te roppen op ierde.
13 En yn it sânde jubileum yn 'e tredde wike [309-15 AM] naam Enos syn suster Nôâm ta frou, en sy krige him in soan yn it tredde jier fan 'e fyfde wike, en hy neamde him Kenan.
14 En oan 'e ein fan it achtste jubileum [325, 386-3992 AM] naam Kenan syn suster Mûalêlêth ta frou, en sy krige him in soan yn it njoggende jubileum, yn 'e earste wike yn it tredde jier fan dizze wike, [395 AM] en hy neamde syn namme Mahalalel.
15 En yn 'e twadde wike fan it tsiende jubileum [449-55 AM] naam Mahalalel Dina ta frou, de dochter fan Barakiel, de dochter fan syn heite broer, en sy krige him in soan yn 'e tredde wike yn it sechsde jier, [461 AM] en hy neamde him Jared, want yn syn dagen kamen de ingels fan 'e Heare del op 'e ierde, dyjingen dy't de Wachters neamd wurde, om de bern fan 'e minsken te ûnderwizen, en dat se rjocht en oprjochtheid dwaan soene op ierde.
16 En yn it alfde jubileum [512-18 AM] naam Jared in frou, en har namme wie Baraka, de dochter fan Râsûjâl, in dochter fan 'e broer fan syn heit, yn 'e fjirde wike fan dit jubileum, [522 AM] en sy krige him in soan yn 'e fyfde

wike, yn it fjirde jier fan it jubileum, en hy neamde him Henoch.
17 En hy wie de earste ûnder de minsken dy't op ierde berne binne dy't skriuwen en kennis en wiisheid learde en dy't de tekens fan 'e himel opskreau neffens de folchoarder fan har moannen yn in boek, sadat minsken de seizoenen fan 'e jierren kenne koene neffens de folchoarder fan har aparte moannen.
18 En hy wie de earste dy't in tsjûgenis skreau en hy tsjûge oan 'e soannen fan 'e minsken ûnder de generaasjes fan 'e ierde, en telde de wiken fan 'e jubileums op, en makke har de dagen fan 'e jierren bekend, en sette de moannen yn oarder en telde de sabbatten fan 'e jierren op lykas wy se him bekend makke hawwe.
19 En wat der wie en wat der wêze sil, seach er yn in fisioen fan syn sliep, lykas it barre sil mei de bern fan 'e minsken troch har generaasjes hinne oant de dei fan it oardiel; hy seach en begreep alles, en skreau syn tsjûgenis op, en pleatste it tsjûgenis op ierde foar alle bern fan 'e minsken en foar har generaasjes.
20 En yn it tolfde jubileum, [582-88] yn 'e sânde wike dêrfan, naam hy in frou, en har namme wie Edna, de dochter fan Danel, de dochter fan syn heite broer, en yn it sechsde jier yn dizze wike [587 AM] krige se him in soan en hy neamde him Methusalah.
21 En hy wie boppedat by de ingelen fan God dizze seis jubileumjierren, en sy lieten him alles sjen wat op ierde en yn 'e himel is, de hearskippij fan 'e sinne, en hy skreau alles op.
22 En hy tsjûge tsjin de Wachters, dy't sûndige hiene mei de dochters fan 'e minsken; want dizze hiene harsels begûn te ferienigjen, sadat se ûnrein waarden, mei de dochters fan 'e minsken, en Henoch tsjûge tsjin (harren) allegearre.
23 En hy waard nommen út it midden fan 'e minsken, en wy fierden him yn majesteit en eare yn 'e Tún fan Eden, en sjoch, dêr skriuwt hy de feroardieling en it oardiel fan 'e wrâld op, en al it kwea fan 'e minsken.
24 En dêrtroch brocht (God) it wetter fan 'e oerstreaming oer it hiele lân Eden; want dêr waard hy as in teken steld en dat hy tsjûgje soe tsjin alle minsken, dat hy alle dieden fan 'e generaasjes oant de dei fan feroardieling fertelle soe.
25 En hy ferbaarnde it reekwurk fan it hillichdom, (ja) swiete krûden dy't akseptabel wiene foar de Heare op 'e berch.
26 Want de Heare hat fjouwer plakken op ierde, de Tún fan Eden, en de Berch fan it Easten, en dizze berch dêr'tsto hjoed op bist, de Berch Sinaï, en de Berch Sion (dy't) yn 'e nije skepping hillige wurde sil foar in hilliging fan 'e ierde; dêrtroch sil de ierde hillige wurde fan al har skuld en har ûnreinens troch de generaasjes fan 'e wrâld hinne.
27 En yn it fjirtjinde jubileum [652 AM] naam Methusalah in frou, Edna, de dochter fan Azriaal, de dochter fan syn heite broer, yn 'e tredde wike, yn it earste jier fan dizze wike, [701-7 AM] en hy krige in soan en neamde him Lamech.
28 En yn it fyftjinde jubileum, yn 'e tredde wike, naam Lamech in frou, en har namme wie Betenos, de dochter fan Baraki'il, de dochter fan 'e broer fan syn heit, en yn dizze wike krige se him in soan, en hy neamde him Noäch, en sei: 'Dizze sil my treaste fan myn muoite en al myn wurk, en fan 'e grûn dy't de Heare ferflokt hat.'
29 En oan 'e ein fan it njoggentjinde jubileum, yn 'e sânde wike yn it sechsde jier [930 AM] dêrfan, stoar Adam, en al syn soannen begroeven him yn it lân fan syn skepping, en hy wie de earste dy't yn 'e ierde begroeven waard.
30 En hy miste santich jier fan tûzen jier; want tûzen jier binne as ien dei yn 'e tsjûgenis fan 'e himel en dêrom waard it skreaun oer de beam fan kennis: 'Op 'e dei dat jo dêrfan ite sille jo stjerre.' Dêrom foltôge hy de jierren fan dizze dei net; want hy stoar yn 'e tiid.
31 Oan 'e ein fan dit jubileum waard Kaïn nei him yn itselde jier fermoarde; want syn hûs foel op him yn en hy stoar midden yn syn hûs, en hy waard fermoarde troch syn stiennen; want mei in stien hie hy Abel fermoarde, en mei in stien waard hy fermoarde yn rjochtfeardich oardiel.
32 Dêrom waard it op 'e himelske tafels foarskreaun: Mei it ynstrumint wêrmei't in man syn neiste deadet, sil hy deade wurde; op 'e wize wêrop hy him ferwûne hat, sille se him op deselde wize behannelje.'
33 En yn it fiifentweintichste [1205 AM] jubileum naam Noach in frou, en har namme wie `Emzârâ, de dochter fan Râkê'êl, de dochter fan syn heite broer, yn it earste jier yn 'e fyfde wike [1207 AM]: en yn it tredde jier dêrfan brocht se him Sem, yn it fyfde jier dêrfan [1209 AM] brocht se him Ham, en yn it earste jier yn 'e sechsde wike [1212 AM] brocht se him Jafet.

HAADSTIK 5

1 En it barde doe't de bern fan 'e minsken begûnen te fermannichfâldigjen op it oerflak fan 'e ierde en dochters foar har berne waarden, dat de ingels fan God har seagen yn in bepaald jier fan dit jubileum, dat se moai wiene om te sjen; en se namen harsels froulju út allegearre dy't se keazen hiene, en se krigen har soannen en se waarden reuzen.
2 En de wetteloosheid naam ta op ierde en alle fleis ferdorven syn wei, lykas minsken en fee en bisten en fûgels en alles dat op ierde rint - allegear ferdorven se har wegen en har oarders, en se begûnen inoar te ferslinden, en de wetteloosheid naam ta op ierde en elke ferbylding fan 'e gedachten fan alle minsken (wie) sa oanhâldend kwea.
3 En God seach nei de ierde, en sjuch, dy wie ferdorven, en alle fleis hie syn oarders ferdorven, en alles wat op 'e ierde wie, hie allerhanne kwea foar Syn eagen dien.
4 En Hy sei dat Hy de minske en alle fleis op it oerflak fan 'e ierde dy't Hy skepen hie, ferneatigje soe.
5 Mar Noach fûn genede foar de eagen fan de Heare.
6 En tsjin de ingels dy't Hy op 'e ierde stjoerd hie, wie Hy tige lilk, en Hy joech it befel om har út al har hearskippij te ferdriuwen, en Hy joech ús it befel om har te binen yn 'e djipten fan 'e ierde, en sjoch, se binne bûn yn har midden, en wurde apart hâlden.
7 En tsjin harren soannen gie in befel út fan foar Syn oantlit dat se mei it swurd slein wurde soene, en ûnder de himel weihelle wurde soene.
8 En Hy sei: Myn geast sil net altyd op 'e minske bliuwe; want se binne ek fleis en har dagen sille hûnderttweintich jier wêze.
9 En Hy stjoerde Syn swurd yn harren midden, sadat elk syn buorman deadzje soe, en se begûnen elkoar te deadzjen

oant se allegear troch it swurd foelen en fan 'e ierde ferneatige waarden.
10 En harren heiten wiene tsjûgen (fan harren ferneatiging), en dêrnei waarden se foar altyd bûn yn 'e djipten fan 'e ierde, oant de dei fan 'e grutte feroardieling, as it oardiel foltrokken wurdt oer al dyjingen dy't harren wegen en harren wurken ferdorven hawwe foar de Heare.
11 En Hy ferneatige allegearre út harren plakken, en der bleau net ien fan harren oer dy't Hy net oardiele neffens al harren kwea-aardichheid.
12 En hy makke foar al syn wurken in nije en rjochtfeardige natuer, sadat se net foar altyd yn har hiele natuer sûndigje soene, mar allegear altyd rjochtfeardich wêze soene, elk yn syn soarte.
13 En it oardiel fan allegearre is foarskreaun en skreaun op 'e himelske tafels yn gerjochtichheid - sels (it oardiel fan) allegearre dy't ôfwike fan it paad dat foar harren foarskreaun is om yn te kuierjen; en as se dêr net yn kuierje, is it oardiel skreaun foar elk skepsel en foar elke soarte.
14 En der is neat yn 'e himel of op ierde, of yn ljocht of yn tsjuster, of yn it Sjeol of yn 'e djipte, of yn it tsjuster (dat net beoardiele wurdt); en al har oardielen binne foarskreaun en skreaun en gravearre.
15 Hy sil oer alles oardielje, de grutte neffens syn grutheid, en de lytse neffens syn lytsens, en elk neffens syn wei.
16 En Hy is net ien dy't de persoan (fan ien) oansjogge sil, en Hy is ek net ien dy't kado's oannimt, as Hy seit dat Hy oer elk in oardiel útfiere sil: as ien alles joech wat op ierde is, sil Hy de kado's of de persoan (fan ien) net oansjogge, noch wat út syn hannen oannimme, want Hy is in rjochtfeardige rjochter.
17 En fan 'e bern fan Israel is it skreaun en foarskreaun: As se har yn rjochtfeardigens ta him bekeare, sil Hy al har oertredings ferjaan en al har sûnden ferjaan.
18 It stiet skreaun en foarskreaun dat Hy genede sjen litte sil oan allegearre dy't har ien kear yn 't jier fan al har skuld bekeare.
19 En wat al dyjingen oanbelanget dy't har wegen en har gedachten ferdorven hawwe foar de oerstreaming, waard gjinien syn persoan akseptearre útsein dy fan Noach allinnich; want syn persoan waard akseptearre foar syn soannen, dy't (God) rêden hat fan 'e wetters fan 'e oerstreaming fanwegen him; want syn hert wie rjochtfeardich yn al syn wegen, lykas it him befel wie, en hy wie net ôfwykt fan wat foar him foarskreaun wie.
20 En de Heare sei dat Hy alles ferneatigje soe dat op 'e ierde wie, sawol minsken as fee, en wylde dieren, en fûgels fan 'e loft, en alles wat op 'e ierde beweecht. En Hy joech Noach it befel om him in ark te meitsjen, sadat hy himsels rêde koe fan 'e wetters fan 'e floed.
21 En Noach makke de ark yn alle opsichten lykas Hy him befel hie, yn it sânentweintichste jubeljier, yn 'e fyfde wike yn it fyfde jier (op 'e nije moanne fan 'e earste moanne). [1307 AM]
22 En hy gie yn it sechsde (jier) dêrfan, [1308 AM] yn 'e twadde moanne, op 'e nije moanne fan 'e twadde moanne, oant de sechstjinde; en hy gie, en alles wat wy him brochten, yn 'e arke, en de Heare die it fan bûten ôf ticht op 'e santjinde jûn.
23 En de Heare iepene sân sluzen fan 'e himel, en de mûningen fan 'e boarnen fan 'e grutte djipte, sân mûningen yn oantal.
24 En de sluzen begûnen wetter út 'e himel te streamen fjirtich dagen en fjirtich nachten, en de boarnen fan 'e djipte joegen ek wetter op, oant de hiele wrâld fol wetter wie.
25 En it wetter naam ta op 'e ierde: Fyftjin eln kamen de wetters boppe al de hege bergen út, en de arke waard omheech tild boppe de ierde, en it beweegde oer it oerflak fan it wetter.
26 En it wetter hie de oerhân op it oerflak fan 'e ierde fiif moannen - hûndertfyftich dagen.
27 En de arke gyng hinne en bleau lizzen op 'e top fan Lubar, ien fan 'e bergen fan Ararat.
28 En (op 'e nije moanne) yn 'e fjirde moanne waarden de boarnen fan 'e grutte djipte sluten en de sluzen fan 'e himel waarden tsjinhâlden; en op 'e nije moanne fan 'e sânde moanne waarden alle mûningen fan 'e ôfgrûnen fan 'e ierde iepene, en it wetter begon te sakjen yn 'e djipte hjirûnder.
29 En op 'e nije moanne fan 'e tsiende moanne waarden de toppen fan 'e bergen sjoen, en op 'e nije moanne fan 'e earste moanne waard de ierde sichtber.
30 En it wetter ferdwûn fan boppe de ierde yn 'e fyfde wike yn it sânde jier [1309 AM] dêrfan, en op 'e santjinde dei yn 'e twadde moanne wie de ierde droech.
31 En op 'e sânentweintichste dêrfan iepene hy de arke, en stjoerde derút bisten, en fee, en fûgels, en al it bewegende ding.

HAADSTIK 6

1 En op 'e nije moanne fan 'e tredde moanne gie er út 'e arke wei en boude in alter op dy berch.
2 En hy die fersoening foar de ierde, en naam in geitebokje en die mei syn bloed fersoening foar al de skuld fan 'e ierde; want alles wat derop west hie, wie ferneatige, útsein dyjingen dy't mei Noäch yn 'e arke wiene.
3 En hy lei it fet dêrfan op it alter, en hy naam in okse, en in geit, en in skiep en geiten, en sâlt, en in torteldove, en it jonge fan in dove, en lei in brânoffer op it alter, en geat dêr in offer mei oalje oerhinne, en sprinkele wyn en struide wierook oer alles, en liet in moaie rook opkomme, wolkom foar de Heare.
4 En de Heare rook de moaie rook, en Hy makke in ferbûn mei him dat der gjin oerstreaming mear wêze soe om de ierde te ferneatigjen; dat al de dagen fan 'e ierde - siedtiid en rispinge - nea ophâlde soene; kjeld en hjitte, en simmer en winter, en dei en nacht soene har folchoarder net feroarje, noch foar ivich ophâlde soene.
5 'En jimme, wurde talryk en fermannichfâldigje op ierde, en wurde dêr in protte op, en wês in segen op har. De eangst foar jimme en de skrik foar jimme sil Ik ynspirearje yn alles dat op ierde en yn 'e see is.'
6 En sjuch, Ik haw jimme alle bisten jûn, en alle wjukdieren, en alles dat op 'e ierde beweecht, en de fisken yn it wetter, en alle dingen foar iten; lykas de griene krûden, haw Ik jimme alles jûn om te iten.
7 Mar fleis, mei syn libben, mei it bloed, meie jimme net ite; want it libben fan alle fleis is yn it bloed, dat jimme bloed fan jimme libben net easke wurdt. Fan 'e hân fan elke

minske, fan 'e hân fan elk (dier) sil ik it bloed fan 'e minske easkje.
8 Wa't it bloed fan in minske fergiet troch in minske, syn bloed sil fergetten wurde, want nei it byld fan God hat Hy de minske makke.
9 En jimme, wurde talryk en fermannichfâldigje op ierde.
10 En Noach en syn soannen swarren dat se gjin bloed ite soene dat yn ien of oar fleis wie, en hy makke in ferbûn foar de Heare God foar ivich troch al de generaasjes fan 'e ierde yn dizze moanne.
11 Dêrom sei Hy tsjin dy datst yn dizze moanne op 'e berch in ferbûn mei de bern fan Israel slute moastest mei in eed, en datst bloed oer har sprinkelje moastest fanwegen al de wurden fan it ferbûn, dat de Heare foar altyd mei har makke hat.
12 En dizze tsjûgenis is oer jimme skreaun, dat jimme it altyd neikomme moatte, sadat jimme op gjin inkelde dei bloed fan bisten of fûgels of fee ite meie, al de dagen fan 'e ierde, en de minske dy't it bloed fan bisten of fan fee of fan fûgels yt, al de dagen fan 'e ierde, hy en syn neiteam sille út it lân útroege wurde.
13 En gebied de bern fan Israel gjin bloed te iten, sadat har nammen en har neiteam altyd foar de Heare ús God wêze meie.
14 En foar dizze wet is der gjin limyt fan dagen, want it is foar ivich. Se sille it yn har generaasjes hâlde, sadat se foar jo mei bloed foar it alter smeekje kinne; elke dei en op 'e tiid fan 'e moarn en jûn sille se foar jo altyd ferjouwing freegje foar de Heare, sadat se it hâlde kinne en net útrûge wurde.
15 En Hy joech Noach en syn soannen in teken dat der gjin oerstreaming mear op ierde komme soe.
16 Hy sette Syn bôge yn 'e wolk as in teken fan it ivich ferbûn, dat der gjin oerstreaming wer op 'e ierde komme soe om it te ferneatigjen al de dagen fan 'e ierde.
17 Dêrom is it foarskreaun en skreaun op 'e himelske tafels, dat se it feest fan 'e wiken yn dizze moanne ien kear yn 't jier fiere moatte, om it ferbûn elk jier te fernijen.
18 En dit hiele feest waard yn 'e himel fierd fan 'e dei fan 'e skepping oant de dagen fan Noach - seisentweintich jubileums en fiif wiken fan jierren [1309-1659 AM]: en Noach en syn soannen fierden it sân jubileums en ien wike fan jierren, oant de dei fan Noach syn dea, en fan 'e dei fan Noach syn dea hawwe syn soannen it ôfskaft oant de dagen fan Abraham, en se ite bloed.
19 Mar Abraham hat it yn acht nommen, en Izaäk en Jakob en syn bern hawwe it yn acht nommen oant yn dyn dagen, en yn dyn dagen hawwe de bern fan Israel it fergetten oant jimme it op 'e nij fierden op dizze berch.
20 En gebied de bern fan Israel om dit feest te hâlden yn al har generaasjes as in gebod foar har: ien dei yn 't jier, yn dizze moanne, sille se it feest fiere.
21 Want it is it feest fan 'e wiken en it feest fan 'e earste fruchten: dit feest is twafâldich en fan dûbele aard: neffens wat deroer skreaun en gravearre stiet, fier it.
22 Want Ik haw skreaun yn it boek fan 'e earste wet, yn dat wat Ik foar dy skreaun haw, datst it op syn tiid fiere moatst, ien dei yn 't jier, en Ik haw dy syn offers útlein, dat de bern fan Israel betinke moatte en it fiere moatte yn har generaasjes yn dizze moanne, ien dei yn elk jier.
23 En op 'e nije moanne fan 'e earste moanne, en op 'e nije moanne fan 'e fjirde moanne, en op 'e nije moanne fan 'e sânde moanne, en op 'e nije moanne fan 'e tsiende moanne binne de dagen fan betinking, en de dagen fan 'e seizoenen yn 'e fjouwer dielen fan it jier. Dizze binne skreaun en ynsteld as in tsjûgenis foar ivich.
24 En Noach stelde se foar himsels yn as feesten foar de generaasjes foar altyd, sadat se dêrtroch in oantinken foar him wurden binne.
25 En op 'e nije moanne fan 'e earste moanne waard him opdroegen om foar himsels in ark te meitsjen, en op dy (dei) waard de ierde droech en hy iepene (de ark) en seach de ierde.
26 En op 'e nije moanne fan 'e fjirde moanne waarden de mûningen fan 'e djipten fan 'e ôfgrûn hjirûnder sluten. En op 'e nije moanne fan 'e sânde moanne waarden alle mûningen fan 'e ôfgrûnen fan 'e ierde iepene, en it wetter begûn deryn te sakjen.
27 En op 'e nije moanne fan 'e tsiende moanne waarden de toppen fan 'e bergen sjoen, en Noach wie bliid.
28 En dêrom hat er se foar himsels ynsteld as feesten ta in oantinken foar ivich, en sa binne se ynsteld.
29 En se pleatsten se op 'e himelske tafels, elk hie trettjin wiken; fan de iene nei de oare (gie foarby) har oantinken, fan 'e earste nei de twadde, en fan 'e twadde nei de tredde, en fan 'e tredde nei de fjirde.
30 En al de dagen fan it gebod sille twa en fyftich wiken fan dagen wêze, en (dizze sille) it hiele jier kompleet meitsje. Sa is it gravearre en foarskreaun op 'e himelske tafels.
31 En der is gjin ferwaarloazing (dit gebod) foar ien jier of fan jier nei jier.
32 En gebied de bern fan Israel dat se de jierren neffens dizze berekkening yn acht nimme - trijehûndert en fjouwerenseistig dagen, en (dizze) sille in folslein jier foarmje, en se sille syn tiid net fersteure fan syn dagen en fan syn feesten; want alles sil yn har útfalle neffens har tsjûgenis, en se sille gjin dei weilitte noch feesten fersteure.
33 Mar as se har ferwaarloazje en net neilibje neffens Syn gebod, dan sille se al har seizoenen fersteure en de jierren sille út dizze (oarder) losmakke wurde, [en se sille de seizoenen fersteure en de jierren sille losmakke wurde] en se sille har ferordeningen ferwaarloazje.
34 En al de bern fan Israel sille ferjitte en it paad fan 'e jierren net fine, en sille de nije moannen, en seizoenen, en sabbatten ferjitte en se sille ferkeard gean wat de hiele folchoarder fan 'e jierren oanbelanget.
35 Want ik wit it en fan no ôf sil ik it jo ferkundigje, en it is net myn eigen útfining; want it boek (leit) foar my skreaun, en op 'e himelske tafels is de ferdieling fan dagen foarskreaun, dat se de feesten fan it ferbûn net ferjitte en rinne neffens de feesten fan 'e heidenen nei har dwaling en nei har ûnwittendheid.
36 Want der sille lju wêze dy't wis observaasjes fan 'e moanne meitsje sille - hoe't (it) de seizoenen fersteurt en fan jier nei jier tsien dagen te betiid komt.
37 Dêrom sille de jierren oer har komme dat se (de oarder) fersteure sille, en in ôfgryslike (dei) de dei fan tsjûgenis meitsje, en in ûnreine dei in feestdei, en se sille alle dagen betize, it hillige mei it ûnreine, en de ûnreine dei mei it

hillige; want se sille ferkeard gean wat de moannen en sabbatten en feesten en jubilea oanbelanget.
38 Dêrom gebied en tsjûgje ik jo dat jo fan har tsjûgje kinne; want nei jo dea sille jo bern har fersteure, sadat se it jier net allinich trijehûndert fjouwerenseistig dagen meitsje, en dêrom sille se ferkeard gean wat de nije moannen en seizoenen en sabbatten en feestdagen oanbelanget, en se sille alle soarten bloed ite mei alle soarten fleis.

HAADSTIK 7

1 En yn 'e sânde wike yn it earste jier [1317 oere] dêrfan, yn dit jubileum, plante Noach wynstokken op 'e berch dêr't de arke op rêste hie, mei de namme Lubar, ien fan 'e Araratbergen, en se droegen frucht yn it fjirde jier [1320 oere] en hy bewachte harren frucht en sammele it yn dit jier yn 'e sânde moanne.
2 En hy makke der wyn fan en die it yn in fet, en bewarre it oant it fyfde jier, [1321 AM] oant de earste dei, op 'e nije moanne fan 'e earste moanne.
3 En hy fierde mei blydskip de dei fan dit feest, en hy brocht in brânoffer foar de Heare, ien jonge okse en ien ram, en sân skiep, elk in jier âld, en in geitebok, om dêrmei fersoening te dwaan foar himsels en syn soannen.
4 En hy makke earst it geitebokje klear, en die wat fan syn bloed op it fleis dat op it alter lei dat er makke hie, en al it fet lei er op it alter dêr't er it brânoffer brocht hie, en de okse en de ram en it skiep, en hy lei al har fleis op it alter.
5 En hy lei al harren offers, mingd mei oalje, derop, en dêrnei sprinkele hy wyn op it fjoer dat hy earder op it alter makke hie, en hy lei reekwurk op it alter en liet in swiete rook opstean dy't akseptabel wie foar de Heare, syn God.
6 En hy wie bliid en dronk fan dizze wyn, hy en syn bern mei blydskip.
7 En it waard jûn, en hy gyng yn syn tinte, en dronken wie er en lei him del en sliepte, en wie ûntbleate yn syn tinte wylst hy sliepte.
8 En Ham seach Noäch, syn heit, neaken, en gyng út en fertelde it syn twa bruorren bûten.
9 En Sem naam syn klean en stie op, hy en Jafet, en hja leinen it klean op har skouders en gongen efterút en bedekten de skande fan har heit, en har gesichten wiene efterút.
10 En Noach waard wekker út syn sliep en wist alles wat syn jongste soan him oandien hie, en hy ferflokte syn soan en sei: 'Ferflokt mei Kanaän wêze; in slaaf sil hy wêze foar syn bruorren.'
11 En hy segene Sem en sei: 'Priizge meie de Heare, de God fan Sem, en Kanaän sil syn tsjinstfeint wêze.
12 God sil Jafet ferbreedzje, en God sil wenje yn 'e wente fan Sem, en Kanaän sil syn tsjinner wêze.
13 En Ham wist dat syn heit syn jongste soan ferflokt hie, en hy wie der net bliid mei dat hy syn soan ferflokt hie. En hy skiede him fan syn heit, hy en syn soannen mei him, Kusj en Misraïm en Put en Kanaän.
14 En hy boude in stêd foar himsels en neamde dy nei de namme fan syn frou Ne'elatama'uk.
15 En Jafet seach it, en waard oergeunstich op syn broer, en hy boude ek in stêd foar himsels, en hy neamde dy nei de namme fan syn frou Adataneses.
16 En Sem wenne by syn heit Noach, en hy boude in stêd tichtby syn heit op 'e berch, en hy neamde dy ek nei de namme fan syn frou Sedeqetelebab.
17 En sjoch, dizze trije stêden binne tichtby de berch Lubar; Sedeqetelebab foar de berch yn it easten; en Na'eltama'uk yn it suden; 'Adatan'eses yn it westen.
18 En dit binne de soannen fan Sem: Elam, en Assur, en Arpaksad - dizze (soan) waard twa jier nei de oerstreaming berne - en Lud, en Aram.
19 De soannen fan Jafet: Gomer, Magog, Madai, Javan, Tubal, Mesech en Tiras; dat binne de soannen fan Noach.
20 En yn it achtentweintichste jubileum [1324-1372 AM] begon Noach syn soannen de ferordeningen en geboaden op te lizzen, en al de oardielen dy't hy wist, en hy fermande syn soannen om rjochtfeardigens te observearjen, en de skande fan har fleis te bedekken, en har Skepper te seingjen, en heit en mem te earjen, en har neiste leaf te hawwen, en har sielen te behoedzjen foar hoererij en ûnreinheid en alle ûngerjochtichheid.
21 Want troch dizze trije dingen kaam de oerstreaming oer de ierde, nammentlik troch de hoererij wêrby't de Wachters tsjin de wet fan harren ferordeningen yn hoererij giene mei de dochters fan 'e minsken, en harsels froulju namen fan allegearre dy't se keazen hiene: en sy makken it begjin fan ûnreinens.
22 En hja krigen soannen, de Naphidim, en hja wiene allegear ûngelyk, en hja fersloegen inoar: en de Reuzen deaden de Naphil, en de Naphil deaden de Eljo, en de Eljo-minskheid, en de iene man de oare.
23 En elk ferkocht himsels om ûngerjochtichheid te dwaan en in soad bloed te ferjitten, en de ierde waard fol mei ûngerjochtichheid.
24 En dêrnei sûndige se tsjin de bisten en de fûgels, en alles dat beweecht en rint op 'e ierde: en in soad bloed waard op 'e ierde fergetten, en elke ferbylding en winsk fan 'e minsken betocht ijdelheid en kwea oanhâldend.
25 En de Heare ferneatige alles fan 'e ierde; fanwegen de kweade dieden fan harren dieden, en fanwegen it bloed dat se yn 'e midden fan 'e ierde fergetten hiene, ferneatige Hy alles.
26 'En wy bleauwen oer, ik en jimme, myn soannen, en alles dat mei ús yn 'e arke kaam, en sjoch, ik sjoch jimme wurken foar my dat jimme net yn rjochtfeardigens rinne: want op it paad fan ferneatiging binne jimme begûn te rinnen, en jimme skiede jimme fan elkoar, en binne oergeunstich op elkoar, en (sa komt it) dat jimme net yn harmony binne, myn soannen, elk mei syn broer.
27 Want ik sjoch, en sjuch, de demoanen binne begûn mei harren ferliedingen tsjin jimme en jimme bern, en no bin ik bang foar jimme, dat jimme nei myn dea it bloed fan minsken op 'e ierde ferjitte sille, en dat jimme ek fan 'e ierde ferneatige wurde sille.
28 Want wa't it bloed fan in minske fergiet, en wa't it bloed fan hokker fleis dan ek yt, sil allegear fan 'e ierde ferneatige wurde.
29 En der sil gjin minske oerbliuwe dy't bloed yt, of dy't it bloed fan in minske op 'e ierde fergiet, en der sil gjin sied of neiteam oerbliuwe dy't ûnder de himel libje; want yn it grêf sille se gean, en yn it plak fan feroardieling sille se delkomme, en yn 'e tsjusternis fan 'e djipte sille se allegear troch in gewelddiedige dea fuorthelle wurde.

30 Der sil gjin bloed oan jimme sjoen wurde fan al it bloed dat der wêze sil al de dagen wêryn jimme bisten of fee of wat dan ek op 'e ierde fleant hawwe deade, en doch in goed wurk foar jimme sielen troch te bedekken wat op it oerflak fan 'e ierde fergetten is.
31 En jimme sille net wêze lykas him dy't mei bloed yt, mar pas op jimmesels dat nimmen bloed foar jimme yt: bedek it bloed, want sa bin ik opdroegen om jimme en jimme bern te tsjûgjen, tegearre mei alle fleis.
32 En lit de siel net mei it fleis iten wurde, dat jimme bloed, dat jimme libben is, net easke wurdt fan 'e hân fan hokker fleis dan ek dat it op 'e ierde fergiet.
33 Want de ierde sil net rein wêze fan it bloed dat derop fergetten is; want (allinich) troch it bloed fan him dy't it fergetten hat, sil de ierde suvere wurde troch al har generaasjes hinne.
34 En no, myn bern, harkje: wurkje rjocht en gerjochtichheid, dat jimme yn gerjochtichheid plante wurde meie oer it oerflak fan 'e hiele ierde, en jimme gloarje ferhege wurde foar myn God, dy't my rêden hat fan 'e wetters fan 'e oerstreaming.
35 En sjuch, jimme sille gean en stêden foar jimsels bouwe, en dêr alle planten plante dy't op 'e ierde binne, en boppedat alle fruchtbeammen.
36 Trije jier lang sil de frucht fan alles dat iten wurdt net sammele wurde: en yn it fjirde jier sil de frucht hillich achte wurde [en sille se de earste fruchten offerje], akseptabel foar de Allerheechste God, dy't himel en ierde en alle dingen skepen hat. Lit se yn oerfloed de earste fan 'e wyn en oalje (as) earste fruchten offerje op it alter fan 'e Heare, dy't it ûntfangt, en wat oerbliuwt, litte de tsjinstfeinten fan it hûs fan 'e Heare ite foar it alter dat (it) ûntfangt.
37 En yn it fyfde jier meitsje jimme de frijlitting, sadat jimme it frijlitte yn rjochtfeardigens en oprjochtheid, en jimme sille rjochtfeardich wêze, en alles wat jimme plante sil bloeie.
38 Want sa hat Henoch, de heit fan jimme heit, Methusalah, syn soan, en Methusalah, syn soan Lamech, en Lamech hat my al de dingen gebea dy't syn heiten him gebeaen hawwe.
39 En ik sil jimme ek geboaden jaan, myn soannen, lykas Henoch syn soan yn 'e earste jubileums gebea: wylst er noch libbe, de sânde yn syn generaasje, gebea en tsjûge hy syn soan en de soannen fan syn soannen oant de dei fan syn dea.

HAADSTIK 8

1 Yn it njoggentweintichste jubileum, yn 'e earste wike, [1373 oere] oan it begjin dêrfan naam Arpaksad in frou en har namme wie Rasu'eja, de dochter fan Susan, de dochter fan Elam, en sy krige him in soan yn it tredde jier yn dizze wike, [1375 oere] en hy neamde him Kainam.
2 En de soan groeide op, en syn heit learde him skriuwen, en hy gie op syk nei in plak dêr't er in stêd foar himsels yn beslach nimme koe.
3 En hy fûn in skrift dat eardere (generaasjes) op 'e rots gravearre hiene, en hy lies wat derop stie, en hy skreau it oer en sûndige dertroch; want it befette de lear fan 'e Wachters neffens hokker se de foartekens fan 'e sinne, moanne en stjerren yn alle tekens fan 'e himel observearren.
4 En hy skreau it op en sei der neat oer; want hy wie bang om der mei Noach oer te praten, út eangst dat hy lilk op him wurde soe fanwegen it.
5 En yn it tritichste jubileum, [1429 AM] yn 'e twadde wike, yn it earste jier dêrfan, naam hy in frou, en har namme wie Melka, de dochter fan Madai, de soan fan Jafet, en yn it fjirde jier [1432 AM] krige hy in soan, en neamde syn namme Sela; want hy sei: 'Wierlik, ik bin stjoerd.'
6 [En yn it fjirde jier waard er berne], en Sela groeide op en naam in frou, en har namme wie Mu'ak, de dochter fan Kesed, de broer fan syn heit, yn it ienentritichste jubileum, yn 'e fyfde wike, yn it earste jier [1499 AM] dêrfan.
7 En sy krige him in soan yn it fyfde jier [1503 AM] dêrfan, en hy neamde syn namme Eber: en hy naam foar himsels in frou, en har namme wie 'Azûrâd, de dochter fan Nebrod, yn it twaëntritichste jubileum, yn 'e sânde wike, yn it tredde jier dêrfan. [1564 AM]
8 En yn it sechsde jier [1567 AM] dêrfan krige sy him in soan, en hy neamde syn namme Peleg; want yn 'e dagen dat hy berne waard, begûnen de bern fan Noach de ierde ûnder harsels te ferdielen: dêrom neamde hy syn namme Peleg.
9 En hja ferdielden it yn it geheim ûnder harsels, en fertelden it oan Noach.
10 En it barde oan it begjin fan it trijeëntritichste jubileum [1569 AM] dat se de ierde yn trije dielen ferdielden, foar Sem en Ham en Jafet, neffens de erfskip fan elk, yn it earste jier yn 'e earste wike, doe't ien fan ús dy't stjoerd wie, by harren wie.
11 En hy rôp syn soannen, en hja kamen tichter by him, hja en harren bern, en hy ferdielde de ierde yn 'e lotten, dy't syn trije soannen yn besit nimme moasten, en hja strekten harren hannen út, en namen it skrift út 'e boarst fan Noach, harren heit.
12 En dêr kaam op it skrift as Sem syn lot it midden fan 'e ierde te foarskyn, dat hy as erfskip nimme soe foar himsels en foar syn soannen foar de generaasjes fan ivichheid, fan 'e midden fan 'e berchrige fan Rafa, fan 'e mûning fan it wetter fan 'e rivier Tina, en syn diel giet nei it westen troch it midden fan dizze rivier, en it strekt him út oant it it wetter fan 'e ôfgrûnen berikt, wêrút dizze rivier ûntstiet en syn wetter yn 'e see Me'at giet, en dizze rivier streamt yn 'e grutte see. En alles wat nei it noarden is, is fan Jafet, en alles wat nei it suden is, heart ta Sem.
13 En it strekt him út oant it Karaso berikt: dit is yn 'e boezem fan 'e tonge dy't nei it suden sjocht.
14 En syn diel strekt him út lâns de grutte see, en it strekt him út yn in rjochte line oant it it westen berikt fan 'e tonge dy't nei it suden sjocht: want dizze see wurdt de tonge fan 'e Egyptyske See neamd.
15 En it draait fan hjir nei it suden nei de mûning fan 'e grutte see oan 'e wâl fan (syn) wetters, en it strekt him út nei it westen nei 'Afra, en it strekt him út oant it it wetter fan 'e rivier de Gihon berikt, en súdlik fan it wetter fan 'e Gihon, nei de iggen fan dizze rivier.
16 En it strekt him út nei it easten, oant it de Tún fan Eden berikt, nei it suden dêrfan, [nei it suden] en fan it easten fan it hiele lân fan Eden en fan it hiele easten, draait it nei it easten en giet troch oant it it easten fan 'e berch mei de namme Rafa berikt, en it giet del nei de wâl fan 'e mûning fan 'e rivier de Tina.

17 Dit diel kaam troch it lot foar Sem en syn soannen, dat sy it foar altyd yn besit nimme soene, foar syn generaasjes oant yn ivichheid.
18 En Noach wie bliid dat dit diel foar Sem en syn soannen útkaam, en hy ûnthâlde alles wat hy mei syn mûle yn profesije sprutsen hie; want hy hie sein: 'Priizge sy de Heare God fan Sem En mei de Heare wenje yn 'e wente fan Sem.'
19 En hy wist dat de Tún fan Eden it hillige fan hilligen is, en de wente fan 'e Heare, en de berch Sinaï it sintrum fan 'e woastyn, en de berch Sion - it sintrum fan 'e navel fan 'e ierde: dizze trije waarden skepen as hillige plakken tsjinoer elkoar.
20 En hy priizge de God fan 'e goaden, dy't it wurd fan 'e Heare yn syn mûle lein hie, en de Heare foar altyd.
21 En hy wist dat in seinige diel en in segen ta Sem en syn soannen kommen wie foar de generaasjes foar altyd - it hiele lân Eden en it hiele lân fan 'e Reade See, en it hiele lân fan it easten en Yndia, en op 'e Reade See en de bergen dêrfan, en it hiele lân Basan, en it hiele lân Libanon en de eilannen fan Kaftur, en al de bergen fan Sanir en 'Amana, en de bergen fan Assur yn it noarden, en it hiele lân fan Elam, Assur en Babel, en Susan en Maedai, en al de bergen fan Ararat, en it hiele gebiet bûten de see, dat bûten de bergen fan Assur nei it noarden leit, in seinige en rom lân, en alles wat deryn is is tige goed.
22 En foar Ham kaam it twadde diel út, foarby de Gihon nei it suden ta rjochts fan 'e Tún, en it strekt him út nei it suden en it strekt him út nei al de bergen fan fjoer, en it strekt him út nei it westen nei de see fan 'Atel en it strekt him út nei it westen oant it de see fan Ma'uk berikt - dy (see) dêr't alles dat net ferneatige wurdt yn delkomt.
23 En it giet fierder nei it noarden nei de grinzen fan Gadir, en it giet fierder nei de kust fan 'e wetters fan 'e see nei de wetters fan 'e grutte see oant it tichtby de rivier de Gihon komt, en giet lâns de rivier de Gihon oant it de rjochterkant fan 'e Tún fan Eden berikt.
24 En dit is it lân dat foar Ham kaam as it diel dat hy foar altyd yn besit nimme soe foar himsels en syn soannen, oant yn har generaasjes foar altyd.
25 En foar Jafet kaam it tredde diel út oer de rivier de Tina, benoarden de útstream fan syn wetters, en it strekt him noardeasterlik út nei de hiele regio fan Gog, en nei it hiele lân eastlik dêrfan.
26 En it strekt him noardlik út nei it noarden, en it strekt him út nei de bergen fan Qelt nei it noarden, en nei de see fan Ma'uk, en it giet út nei it easten fan Gadir oant it gebiet fan 'e wetters fan 'e see.
27 En it strekt him út oant it it westen fan Fara benaderet en it weromkomt nei 'Aferag, en it strekt him eastlik út nei it wetter fan 'e see fan Me'at.
28 En it strekt him út nei it gebiet fan 'e rivier de Tina yn noardeastlike rjochting oant it de grins fan syn wetters benaderet rjochting de berch Rafa, en it draait nei it noarden.
29 Dit is it lân dat foar Jafet en syn soannen kaam as it diel fan syn erfskip dat hy foar himsels en syn soannen hawwe soe, foar har generaasjes foar altyd; fiif grutte eilannen, en in grut lân yn it noarden.
30 Mar it is kâld, en it lân fan Ham is hjit, en it lân fan Sem is noch hjit noch kâld, mar it is in mingsel fan kjeld en hjitte.

HAADSTIK 9

1 En Cham ferdielde ûnder syn soannen, en it earste diel kaam út foar Kusj nei it easten, en westlik fan him foar Misraim, en westlik fan him foar Put, en westlik fan him [en westlik dêrfan] oan 'e see foar Kanaän.
2 En Sem ferdielde ek ûnder syn soannen, en it earste diel kaam út foar Ham en syn soannen, eastlik fan 'e rivier de Tigris oant it easten tichtby komt, it hiele lân fan Yndia, en oan 'e Reade See oan syn kust, en de wetters fan Dedan, en al de bergen fan Mebri en Ela, en al it lân fan Susan en alles dat oan 'e kant fan Pharnak leit oant de Reade See en de rivier de Tina.
3 En foar Assur kaam it twadde diel út, it hiele lân fan Assur en Ninevé en Sinear en oant de grins fan Yndia, en it rint omheech en om 'e rivier hinne.
4 En foar Arpaksad kaam it tredde diel, it hiele lân fan 'e regio fan 'e Chaldeeërs eastlik fan 'e Eufraat, grinzjend oan 'e Reade See, en al it wetter fan 'e woastyn tichtby de tong fan 'e see dy't nei Egypte útsjocht, it hiele lân Libanon en Sanir en Amana oant de grins fan 'e Eufraat.
5 En foar Aram kaam it fjirde diel út, it hiele lân fan Mesopotamië tusken de Tigris en de Eufraat yn it noarden fan 'e Chaldeeën oant de grins fan 'e bergen fan Assur en it lân fan Arara.
6 En dêr kaam foar Lud it fyfde diel, de bergen fan Assur en alles wat dêrby heart oant it de Grutte See berikt, en oant it it easten fan syn broer Assur berikt.
7 En Jafet ferdielde ek it lân fan syn erfskip ûnder syn soannen.
8 En it earste diel kaam út foar Gomer yn it easten fan 'e noardkant oant de rivier de Tina; en yn it noarden kaam út foar Magog al de binnenste dielen fan it noarden oant it de see fan Meat berikt.
9 En want Madai kaam út as syn diel dat hy fan it westen fan syn twa bruorren oant de eilannen en oant de kusten fan 'e eilannen besitte soe.
10 En foar Javan kaam it fjirde diel út, elk eilân en de eilannen dy't nei de grins fan Lud lizze.
11 En foar Tubal kaam it fyfde diel út yn 'e midden fan 'e tonge dy't nei de grins fan it diel fan Lud nei de twadde tonge rint, nei it gebiet foarby de twadde tonge nei de tredde tonge.
12 En foar Mesech kaam it sechsde diel út, it hiele gebiet foarby de tredde tonge oant it eastlik fan Gadir komt.
13 En foar Tiras kaam it sânde diel, fjouwer grutte eilannen yn 'e midden fan 'e see, dy't oant it diel fan Ham reitsje [en de eilannen fan Kamaturi kamen troch it lot út foar de soannen fan Arpaksad as syn erfskip].
14 En sa ferdielden de soannen fan Noach it oan harren soannen yn 'e oanwêzigens fan harren heit Noach, en hy bûn harren allegearre mei in eed, en ferflokte elkenien dy't besocht it diel te pakken dat net troch syn lot (oan him) fallen wie.
15 En hja seinen allegearre: 'Sa is it; sa is it' foar harsels en harren soannen foar altyd troch harren generaasjes hinne oant de dei fan it oardiel, wêrop de Heare God harren sil

rjochtsje mei in swurd en mei fjoer foar al it ûnreine kwea fan harren flaters, wêrmei't se de ierde fol hawwe mei oertreding en ûnreinheid en hoererij en sûnde.

HAADSTIK 10

1 En yn 'e tredde wike fan dit jubileum begûnen de ûnreine demoanen de bern fan 'e soannen fan Noach op in dwaling te lieden, en har te dwalen en te ferneatigjen.
2 En de soannen fan Noach kamen by harren heit Noach, en hja fertelden him oer de demoanen dy't op in dwaalspoar lieden en blyn makken en de soannen fan syn soannen deadzjen.
3 En hy bea foar de Heare, syn God, en sei: 'God fan 'e geasten fan alle fleis, dy't my genede toand hawwe. En my en myn soannen rêden hawwe fan 'e wetters fan 'e oerstreaming, en my net ferneatige hawwe lykas Jo de soannen fan 'e ferneatiging dien hawwe; Want Jo genede is grut west foar my, en grut is Jo genede west foar myn siel; Lit Jo genede oer myn soannen ferheve wurde, en lit gjin kweade geasten oer har hearskje, dat se har net fan 'e ierde ferneatigje.
4 Mar segenje my en myn soannen, dat wy tanimme en fermannichfâldigje en de ierde folje meie.
5 En Jo witte hoe't Jo Wachters, de heiten fan dizze geasten, yn myn tiid hannelen: en wat dizze geasten oanbelanget dy't libje, finzen se en hâld se fêst op it plak fan feroardieling, en lit se gjin ferneatiging bringe oer de soannen fan jo tsjinner, myn God; want dizze binne kwea-aardich, en makke om te ferneatigjen.
6 En lit se net hearskje oer de geasten fan 'e libbenen; want allinnich Jo kinne hearskippij oer har útoefenje. En lit se fan no ôf en foar altyd gjin macht hawwe oer de soannen fan 'e rjochtfeardigen.'
7 En de Heare ús God joech ús opdracht om allegearre te binen.
8 En de haadman fan 'e geasten, Mastêmâ, kaam en sei: 'Hear, Skepper, lit guon fan harren foar my bliuwe, en lit se nei myn stim harkje, en alles dwaan wat ik tsjin harren sizze sil; want as guon fan harren net oan my oerlitten wurde, sil ik de macht fan myn wil net kinne útfiere op 'e soannen fan 'e minske; want dizze binne foar ferdorvenens en liede op in dwaalspoar foar myn oardiel, want grut is de kweade fan 'e soannen fan 'e minske.'
9 En Hy sei: Lit it tsiende diel fan harren foar him bliuwe, en lit njoggen dielen delkomme yn 'e plak fan feroardieling.'
10 En ien fan ús joech Hy it befel dat wy Noach al harren medisinen leare soene; want Hy wist dat se net yn oprjochtheid rinne soene, noch yn rjochtfeardigens stribje soene.
11 En wy diene neffens al Syn wurden: al de kweade kweaden bûnen wy op it plak fan feroardieling en in tsiende diel fan harren lieten wy achter, sadat se ûnderwurpen wurde koene oan Satan op ierde.
12 En wy ferklearren Noach al de medisinen foar harren sykten, tegearre mei harren ferliedingen, hoe't hy harren genêze koe mei krûden fan 'e ierde.
13 En Noach skreau alle dingen op yn in boek, lykas wy him ynstruearren oangeande alle soarten medisinen. Sa waarden de kweade geasten útsletten fan it (sear dwaan) fan 'e soannen fan Noach.
14 En hy joech alles wat er skreaun hie oan Sem, syn âldste soan; want hy hâldde mear fan him as fan al syn soannen.
15 En Noach sliepte mei syn foarâlden, en waard begroeven op 'e berch Lubar yn it lân Ararat.
16 Njoggenhûndertfyftich jier foltôge hy yn syn libben, njoggentjin jubileums en twa wiken en fiif jier. [1659 AM]
17 En yn syn libben op ierde oertrof hy de bern fan 'e minsken útsein Henoch fanwegen de rjochtfeardigens, wêryn hy perfekt wie. Want Henoch syn amt wie ynsteld as in tsjûgenis foar de generaasjes fan 'e wrâld, sadat hy alle dieden fan generaasje op generaasje fertelle soe, oant de dei fan it oardiel.
18 En yn it trijentritichste jubileum, yn it earste jier yn 'e twadde wike, naam Peleg in frou, waans namme Lomna wie, de dochter fan Sina'ar, en sy krige him in soan yn it fjirde jier fan dizze wike, en hy neamde syn namme Re'u; want hy sei: 'Sjoch, de bern fan 'e minske binne kwea wurden troch it kweade doel om foar harsels in stêd en in toer te bouwen yn it lân Sinear.'
19 Want hja teagen út it lân Ararat eastlik nei Sinear; want yn syn dagen bouden hja de stêd en de toer, en seinen: Kom, lit ús dêrwei nei de himel opstige.
20 En hja begûnen te bouwen, en yn 'e fjirde wike makken hja stiennen mei fjoer, en de stiennen tsjinnen har as stien, en de klaai dêr't hja se mei oaninoar sementearren wie asfalt dat út 'e see komt, en út 'e wetterboarnen yn it lân Sinear.
21 En hja bouden it: trijeënfjirtich jier [1645-1688 AM] bouden hja it; syn breedte wie 203 stiennen, en de hichte (fan in stien) wie de tredde fan ien; syn hichte wie 5433 el en 2 palmbeammen, en (de lingte fan ien muorre wie) trettjin stadia (en fan 'e oare tritich stadia).
22 En de Heare ús God sei tsjin ús: Sjoch, se binne ien folk, en (dit) begjinne se te dwaan, en no sil neat har ûnthâlden wurde. Kom, lit ús delgean en har taal betize, sadat se de taal fan elkoar net begripe, en se ferspraat wurde yn stêden en folken, en ien doel sil net langer by har bliuwe oant de dei fan it oardiel.
23 En de Heare gie del, en wy gongen mei him del om de stêd en de toer te sjen dy't de minskenbern boud hiene.
24 En hy betize harren taal, en se begrepen elkoars taal net mear, en se hâlden doe op mei it bouwen fan 'e stêd en de toer.
25 Dêrom wurdt it hiele lân Sinear Babel neamd, om't de Heare dêr alle talen fan 'e minsken betize hat, en dêrwei waarden se ferspraat yn har stêden, elk neffens syn taal en syn folk.
26 En de Heare stjoerde in machtige wyn tsjin 'e toer en smiet it om op 'e ierde, en sjuch, it wie tusken Assur en Babylon yn it lân Sinear, en se neamden it 'Omkearing'.
27 Yn 'e fjirde wike fan it earste jier [1688 AM] oan it begjin dêrfan yn it fjouwerentritichste jubileum, waarden se ferspraat út it lân Sinear.
28 En Ham en syn soannen gongen nei it lân dat hy yn besit nimme soe, dat hy as syn diel krige yn it lân fan it suden.
29 En Kanaän seach it lân Libanon oant de rivier fan Egypte ta, dat it tige goed wie, en hy gyng net yn it lân fan syn erfskip nei it westen (dat is nei) de see, mar hy wenne

yn it lân Libanon, nei it easten en nei it westen fan 'e grins fan 'e Jordaan en fan 'e grins fan 'e see ôf.
30 En Ham, syn heit, en Kusj en Misraim, syn bruorren, seine tsjin him: 'Do hast dy nei wenjen set yn in lân dat net fan dy is, en dat net troch it lot oan ús fallen is: doch dat net; want as do dat dochst, sille do en dyn soannen yn it lân falle en troch oproer ferflokt wurde; want troch oproer hast do dy nei wenjen set, en troch oproer sille dyn bern falle, en do silst foar altyd útwoartele wurde.
31 Wenje net yn 'e wente fan Sem; want it is Sem en syn soannen takommen troch harren lot.
32 Ferflokt bistû, en ferflokt silstû wêze boppe al de soannen fan Noach, troch de flok dêr't wy ússels mei in eed ferbûn hawwe yn 'e oanwêzigens fan 'e hillige rjochter, en yn 'e oanwêzigens fan ús heit Noach.
33 Mar hy harke net nei harren, en wenne yn it lân Libanon fan Hamat oant de yngong fan Egypte, hy en syn soannen oant hjoed de dei.
34 En dêrom wurdt dat lân Kanaän neamd.
35 En Jafet en syn soannen gongen nei de see ta en wennen yn it lân fan harren erfdiel, en Madai seach it lân fan 'e see en it fûn him net noflik, en hy frege in (diel) fan Ham en Assur en Arpaksad, de broer fan syn frou, en hy wenne yn it lân Medië, tichtby de broer fan syn frou oant hjoed de dei.
36 En hy neamde syn wenplak en it wenplak fan syn soannen Medië, nei de namme fan harren heit Madai.

HAADSTIK 11

1 En yn it fiifentritichste jubileum, yn 'e tredde wike, yn it earste jier [1681 AM] dêrfan, naam Reu in frou, en har namme wie 'Ôrâ, de dochter fan 'Ûr, de soan fan Kesed, en sy krige him in soan, en hy neamde him Sêrôh, yn it sânde jier fan dizze wike yn dit jubileum. [1687 AM]
2 En de soannen fan Noach begûnen tsjin elkoar te striden, finzen te nimmen en te deadzjen, en it bloed fan minsken op 'e ierde te ferjitten, en bloed te iten, en sterke stêden te bouwen, en muorren, en tuorren, en yndividuen (begûnen) harsels te ferheffen boppe de naasje, en it begjin fan keninkriken te stiftsjen, en om oarloch te fieren folk tsjin folk, en naasje tsjin naasje, en stêd tsjin stêd, en allegear (begûnen) kwea te dwaan, en wapens te krijen, en har soannen oarloch te learen, en se begûnen stêden te feroverjen, en manlike en froulike slaven te ferkeapjen.
3 En 'Ûr, de soan fan Kesed, boude de stêd 'Ara fan 'e Chaldeeën, en neamde dy nei syn eigen namme en de namme fan syn heit. En se makken foar harsels getten bylden, en se oanbidden elk it ôfgoad, it getten byld dat se foar harsels makke hiene, en se begûnen snijde bylden en ûnreine simulacra te meitsjen, en kweade geasten holpen en ferlieden (har) om oertreding en ûnreinheid te begean.
4 En prins Mastêmâ spande him yn om dit alles te dwaan, en hy stjoerde oare geasten út, dyjingen dy't ûnder syn hân steld waarden, om allerhanne ûnrjocht en sûnde te dwaan, en allerhanne oertreding, om te ferneatigjen en te ferneatigjen, en om bloed op 'e ierde te ferjitten.
5 Dêrom neamde hy de namme fan Serôh Serug, om't elkenien dy't him ta allerhanne sûnde en oertreding kearde.
6 En hy groeide op en wenne yn Ur fan 'e Chaldeeën, tichtby de heit fan 'e mem fan syn frou, en hy oanbea ôfgoaden, en hy naam in frou yn it seisentritichste jubileum, yn 'e fyfde wike, yn it earste jier dêrfan, [1744 AM] en har namme wie Melka, de dochter fan Kaber, de dochter fan 'e broer fan syn heit.
7 En sy krige him Nahor, yn it earste jier fan dizze wike, en hy groeide op en wenne yn Ur fan 'e Chaldeeën, en syn heit learde him de ûndersiken fan 'e Chaldeeën om te foarsizzen en te foarsizzen, neffens de tekens fan 'e himel.
8 En yn it sânentritichste jubileum, yn 'e sechsde wike, yn it earste jier dêrfan, [1800 AM] naam hy in frou, en har namme wie 'Ijaska, de dochter fan Nestag fan 'e Chaldeeërs.
9 En sy krige him Terach yn it sânde jier fan dizze wike. [1806 AM]
10 En prins Mastêmâ stjoerde raven en fûgels om it sied te ferslinden dat yn it lân siedde wie, om it lân te ferneatigjen en de minskebern fan har arbeid te beroven. Foardat se it sied ynploegje koene, plukten de raven it fan it oerflak fan 'e grûn.
11 En dêrom neamde hy syn namme Terach, om't de raven en de fûgels har ta earmoede fermindere en har sied opfretten.
12 En de jierren begûnen ûnfruchtber te wurden, fanwegen de fûgels, en se fersloegen alle fruchten fan 'e beammen út 'e beammen: it wie allinich mei grutte ynspanning dat se in bytsje fan alle fruchten fan 'e ierde yn har dagen rêde koene.
13 En yn dit njoggenentritichste jubileum, yn 'e twadde wike yn it earste jier, [1870 AM] naam Terach in frou, en har namme wie Edna, de dochter fan Abram, de dochter fan 'e suster fan syn heit. En yn it sânde jier fan dizze wike [1876 AM] krige se him in soan, en hy neamde him Abram, nei de namme fan 'e heit fan syn mem;
14 want hy wie ferstoarn foardat syn dochter in soan krigen hie.
15 En it bern begon de flaters fan 'e ierde te begripen dy't allegear ôfdwaalden nei sniene bylden en nei ûnreinens, en syn heit learde him skriuwen, en hy wie twa wiken fan jierren âld, [1890 AM] en hy skiede him fan syn heit, dat hy gjin ôfgoaden mei him oanbidden soe.
16 En hy begon te bidden ta de Skepper fan alle dingen dat Hy him rêde mocht fan 'e flaters fan 'e minskenbern, en dat syn diel net yn flater falle soe nei ûnreinens en gemeenheid.
17 En de siedtiid kaam foar it siedzjen fan sied op it lân, en se gongen allegear tegearre út om har sied te beskermjen tsjin de raven, en Abram gie út mei dyjingen dy't gongen, en it bern wie in jonge fan fjirtjin jier.
18 En in wolk fan raven kaam om it sied te ferslinden, en Abram rûn harren temjitte foardat se op 'e grûn setten, en rôp ta harren foardat se op 'e grûn setten om it sied te ferslinden, en sei: 'Kom net del, gean werom nei it plak dêr't jimme weikomme,' en se gongen werom.
19 En hy liet de wolken fan raven dy dei santich kear weromdraaie, en fan al de raven yn it hiele lân dêr't Abram wie, festige har dêr net ien.
20 En allegearre dy't by him wiene yn it hiele lân seagen him útroppe, en al de raven kearden werom, en syn namme waard grut yn it hiele lân fan 'e Chaldeeën.
21 En dit jier kamen allegearre dy't siedzje woene by him, en hy gie mei harren oant de tiid fan siedzjen ophâlde: en sy siedden harren lân, en dat jier brochten sy genôch nôt thús en ieten en waarden tefreden.
22 En yn it earste jier fan 'e fyfde wike [1891 AM] learde Abram dejingen dy't ark foar oksen makken, de

ambachtslju yn hout, en se makken in skip boppe de grûn, tsjinoer it frame fan 'e ploege, om it sied derop te dwaan, en it sied foel dêrfan del op it skaai fan 'e ploege, en waard ferburgen yn 'e ierde, en se wiene net langer bang foar de raven.
23 En op dizze wize makken se (fetten) boppe de grûn op alle frames fan 'e ploegen, en se siedden en bewurken it hiele lân, lykas Abram har befel hie, en se wiene net langer bang foar de fûgels.

HAADSTIK 12

1 En it barde yn 'e sechsde wike, yn it sânde jier dêrfan, [1904 AM] dat Abram tsjin Terach, syn heit, sei: 'Heit!'
2 En hy sei: 'Sjoch, hjir bin ik, myn soan.' En hy sei:
'Wat help en foardiel hawwe wy fan dy ôfgoaden dy't jo oanbidde,
En foar wa bûge jo josels?
3 Want der is gjin geast yn harren,
Want it binne domme foarmen, en in mislieding fan it hert.
Oanbidde se net:
4 Oanbid de God fan 'e himel,
Wa lit de rein en de dau op 'e ierde delkomme
En docht alles op ierde,
En hat alles skepen troch Syn wurd,
En al it libben is fan foar Syn oantlit.
5 Wêrom oanbidde jimme dingen dy't gjin geast yn har hawwe?
Want se binne it wurk fan (minske)hannen,
En op jimme skouders drage jimme se,
En jimme hawwe gjin help fan harren,
Mar se binne in grutte oarsaak fan skande foar dejingen dy't se meitsje,
En in mislieding fan it hert foar dejingen dy't har oanbidde:
Oanbid se net.
6 En syn heit sei tsjin him: Ik wit it ek, myn soan, mar wat moat ik dwaan mei in folk dat my foar harren tsjinje litten hat?
7 En as ik harren de wierheid fertel, sille se my deadzje; want harren siel hinget oan harren om harren te oanbidden en te earjen.
8 Hâld dy stil, myn soan, dat se dy net deadzje.' En dizze wurden spriek er tsjin syn twa bruorren, en sy waarden lilk op him en hy bleau stil.
9 En yn it fjirtichste jubileum, yn 'e twadde wike, yn it sânde jier dêrfan, [1925 AM] naam Abram in frou, en har namme wie Sarai, de dochter fan syn heit, en sy waard syn frou.
10 En Haran, syn broer, naam in frou yn it tredde jier fan 'e tredde wike, [1928 AM] en sy krige him in soan yn it sânde jier fan dizze wike, [1932 AM] en hy neamde him Lot.
11 En Nahor, syn broer, naam foar himsels in frou.
12 En yn it sechstichste jier fan it libben fan Abram, dat is, yn 'e fjirde wike, yn it fjirde jier dêrfan, [1936 AM] stie Abram nachts op en ferbaarnde it hûs fan 'e ôfgoaden, en hy ferbaarnde alles wat yn 'e hûs wie en gjinien wist it.
13 En hja stiene op yn 'e nacht en sochten har goaden te rêden út it midden fan it fjoer.
14 En Haran hastige him om harren te rêden, mar it fjoer flamme oer him hinne, en hy waard yn it fjoer ferbaarnd, en hy stoar yn Ur fan 'e Chaldeeën foar it oantlit fan syn heit Terach, en se begroeven him yn Ur fan 'e Chaldeeën.
15 En Terach gyng út Ur fan 'e Chaldeeën, hy en syn soannen, om nei it lân Libanon en nei it lân Kanaän te gean, en hy wenne yn it lân Haran, en Abram wenne twa wiken fan jierren by syn heit Terach yn Haran.
16 En yn 'e sechsde wike, yn it fyfde jier dêrfan, [1951 AM] siet Abram de hiele nacht op 'e nije moanne fan 'e sânde moanne om de stjerren te observearjen fan 'e jûn oant de moarn, om te sjen wat it karakter fan it jier wêze soe oangeande de reinen, en hy wie allinnich wylst hy siet en observearre.
17 En in wurd kaam yn syn hert en hy sei: Al de tekens fan 'e stjerren, en de tekens fan 'e moanne en fan 'e sinne binne allegear yn 'e hân fan 'e Heare. Wêrom syk ik se út?
18 As Hy wol, lit Hy it reine, moarns en jûns;
En as Hy it wol, hâldt Hy it tsjin,
En alle dingen binne yn syn hân.'
19 En hy bea dy nacht en sei:
'Myn God, God de Allerheechste, Jo allinnich binne myn God,
En Dy en Dyn hearskippij haw ik keazen.
En Jo hawwe alle dingen skepen,
En al dy dingen dy't it wurk fan dyn hannen binne.
20 Ferlos my út 'e hannen fan kweade geasten dy't hearskje oer de gedachten fan 'e herten fan minsken,
En lit se my net fan Jo, myn God, ôfliede.
En befêstigje my en myn neiteam foar altyd
Dat wy fan no ôf en foar altyd net op in dwaling geane.'
21 En hy sei: 'Sil ik weromgean nei Ur fan 'e Chaldeeërs dy't myn oantlit sykje, dat ik nei harren weromkomme mei, moat ik hjir op dit plak bliuwe? It rjochte paad foar Jo, mei it slagje yn 'e hannen fan Jo tsjinner, dat hy it folbringe mei en dat ik net yn 'e ferrifeling fan myn hert rinne mei, o myn God.'
22 Doe't er klear wie mei praten en bidden, waard it wurd fan de Heare troch my ta him stjoerd: 'Gean fuort út dyn lân, en út dyn sibben en út it hûs fan dyn heit nei in lân dat Ik dy sjen litte sil, en Ik sil dy in grut en talryk folk meitsje.
23 En ik sil dy seingje
En ik sil dyn namme grut meitsje,
En dû silst segene wurde op ierde,
En yn Jo sille alle famyljes fan 'e ierde segene wurde,
En ik sil dejingen seingje dy't dy seingje,
En ferflokje dejingen dy't dy ferflokke.
24 En Ik sil in God wêze foar dy en dyn soan, en foar de soan fan dyn soan, en foar al dyn neiteam: wês net bang, fan no ôf en oant alle generaasjes fan 'e ierde bin Ik dyn God.
25 En de Heare God sei: 'Iepenje syn mûle en syn earen, dat hy hearre en sprekke mei syn mûle, mei de taal dy't iepenbiere is'; want it wie opholden út 'e mûle fan alle minskenbern fan 'e dei fan 'e ûndergong (fan Babel).
26 En ik iepene syn mûle, en syn earen en syn lippen, en ik begon mei him te praten yn it Hebriuwsk yn 'e taal fan 'e skepping.
27 En hy naam de boeken fan syn foarâlden, en dizze wiene skreaun yn it Hebrieusk, en hy skreau se oer, en hy begon se fan no ôf te bestudearjen, en ik makke him bekend wat hy net (begripe) koe, en hy bestudearre se yn 'e seis reinmoannen.

28 En it barde yn it sânde jier fan 'e sechsde wike [1953 AM] dat hy mei syn heit spruts en him fertelde dat hy Haran ferlitte soe om nei it lân Kanaän te gean om it te sjen en nei him werom te gean.
29 Doe sei syn heit Terach tsjin him: Gean yn frede!
Mei de ivige God dyn paad rjocht meitsje.
En de Heare mei dy wêze, en dy beskermje fan alle kwea,
En jou dy genede, barmhertichheid en geunst foar dejingen dy't dy sjogge,
En meie gjinien fan 'e minskenbern macht oer dy hawwe om dy skea oan te dwaan;
Gean yn frede.
30 En as jo in lân sjogge dat noflik is foar jo eagen om yn te wenjen, meitsje dan op en nim my mei jo en nim Lot mei, de soan fan jo broer Haran, as jo eigen soan: de Heare mei jo wêze.
31 En gean dyn broer Nahor mei my oantsto yn frede weromkomst, en wy geane allegearre tegearre mei dy.'

HAADSTIK 13

1 Doe reizge Abram út Haran, en hy naam Sarai, syn frou, en Lot, de soan fan syn broer Haran, mei nei it lân Kanaän, en hy kaam yn Assur, en gie nei Sichem, en wenne by in hege iik.
2 En hy seach, en sjuch, it lân wie tige noflik fan 'e yngong fan Hamat oant de hege ikebeam.
3 En de Heare sei tsjin him: 'Oan dy en dyn neiteam sil Ik dit lân jaan.'
4 En hy boude dêr in alter, en hy offerde dêr in brânoffer op oan de Heare, dy't him ferskynd wie.
5 En hy ferfear dêrwei nei it berchlân... Bethel yn it westen en Ai yn it easten, en sette dêr syn tinte op.
6 En hy seach en sjuch, it lân wie tige wiidweidich en goed, en alles groeide derop - wynstokken en figen en granaatappels, iken en ilexen, en terebinten en oaljebeammen, en sederen en sipressen en dadelbeammen, en alle beammen fan it fjild, en der wie wetter op 'e bergen.
7 En hy seinge de Heare dy't him út Ur fan 'e Chaldeeën laat hie, en him nei dit lân brocht hie.
8 En it barde yn it earste jier, yn 'e sânde wike, op 'e nije moanne fan 'e earste moanne, 1954 AM] dat hy in alter boude op dizze berch, en de namme fan 'e Heare oanrôp: 'Do, de ivige God, bist myn God.'
9 En hy offerde op it alter in brânoffer oan de Heare, dat Hy mei him wêze soe en him net ferlitte soe al de dagen fan syn libben.
10 En hy ferfear dêrwei en gyng nei it suden, en hy kaam yn Hebron en Hebron waard yn dy tiid boud, en hy wenne dêr twa jier, en hy gyng (dêrwei) nei it lân fan it suden, nei Bealoth, en dêr wie in hongersneed yn it lân.
11 En Abram gyng nei Egypte yn it tredde jier fan 'e wike, en hy wenne fiif jier yn Egypte foardat syn frou fan him ôfskuord waard.
12 No waard Tanais yn Egypte yn dy tiid boud - sân jier nei Hebron.
13 Doe't Farao Sarai, de frou fan Abram, pakte, trof de Heare Farao en syn hûs mei grutte pleagen fanwegen Sarai, de frou fan Abram.
14 En Abram wie tige roemryk fanwegen besittings yn skiep, en kij, en ezels, en hynders, en kamielen, en tsjinstfeinten, en tsjinstfammen, en yn sulver en goud yn in oerfloed. En Lot, de soan fan syn broer, wie ek ryk.
15 En Farao joech Sarai, de frou fan Abram, werom, en hy stjoerde him út it lân Egypte, en hy reizge nei it plak dêr't hy syn tinte yn it begjin opslein hie, nei it plak fan it alter, mei Ai yn it easten en Bethel yn it westen, en hy priizge de Heare, syn God, dy't him yn frede werombrocht hie.
16 En it barde yn it ienenfjirtichste jubileum yn it tredde jier fan 'e earste wike, [1963 AM] dat hy weromkaam nei dit plak en dêr in brânoffer op offere, en de namme fan 'e Heare oanrôp en sei: 'Do, de allerheechste God, bist myn God foar ivich en altyd.'
17 En yn it fjirde jier fan dizze wike [1964 AM] skiede Lot him, en Lot wenne yn Sodom, en de mannen fan Sodom wiene tige sûnders.
18 En it fertriet him yn syn hert dat de soan fan syn broer fan him skieden wie; want hy hie gjin bern.
19 Yn dat jier dat Lot finzen nommen waard, sei de Heare tsjin Abram, nei't Lot fan him skieden wie, yn it fjirde jier fan dizze wike: 'Sla dyn eagen op fan it plak dêr'tsto wennest, nei it noarden en nei it suden, nei it westen en nei it easten.
20 Want al it lân datsto sjochst, sil Ik dy en dyn neiteam foar altyd jaan, en Ik sil dyn neiteam meitsje as it sân fan 'e see: al kin in minske it stof fan 'e ierde telle, dyn neiteam sil net teld wurde.
21 Meitsje jo klear, gean troch it lân yn syn lingte en yn syn breedte, en sjoch it allegear; want oan dyn neiteam sil Ik it jaan.' En Abram gie nei Hebron, en wenne dêr.
22 En yn dat jier kamen Kedorlaomer, kening fan Elam, en Amrafel, kening fan Sinear, en Arioch, kening fan Sellasar, en Tergal, kening fan 'e folken, en deaden de kening fan Gomorra, en de kening fan Sodom flechte, en in protte foelen troch wûnen yn 'e delling fan Siddim, by de Sâltsee.
23 En hja namen Sodom en Adam en Seboïm finzen, en hja namen ek Lot, de soan fan Abrams broer, en al syn besittings finzen, en hja gongen nei Dan.
24 En ien dy't ûntkommen wie kaam en fertelde Abram dat de soan fan syn broer finzen nommen wie en (Abram) bewapene syn húshâldlike tsjinstfeinten ...
25 ... foar Abram en syn neiteam in tsiende fan 'e earstelingen oan 'e Heare, en de Heare hat it as in ivich ferordening ynsteld, dat se it oan 'e prysters jaan soene dy't foar Him tsjinnen, dat se it foar altyd yn besit nimme soene.
26 En oan dizze wet is gjin limyt fan dagen; want Hy hat it foar de generaasjes foar altyd foarskreaun dat se de Heare de tsienden fan alles jaan moatte, fan it sied en fan 'e wyn en fan 'e oalje en fan it fee en fan 'e skiep.
27 En Hy joech it oan Syn prysters om mei blydskip foar Him te iten en te drinken.
28 Doe kaam de kening fan Sodom nei him ta en bûgde him foar him, en sei: 'Us Hear Abram, jou ús de sielen dy't jo rêden hawwe, mar lit de bút fan jo wêze.'
29 Doe sei Abram tsjin him: 'Ik hef myn hannen op nei de Allerheechste God, dat ik neat nimme sil dat fan jo is, fan in tried oant in skuonriem, dat jo net sizze kinne: Ik haw Abram ryk makke; útsein allinich wat de jonge mannen iten hawwe, en it diel fan 'e mannen dy't mei my gien binne - Aner, Eskol en Mamre. Dy sille har diel nimme.'

HAADSTIK 14

1 Nei dizze dingen, yn it fjirde jier fan dizze wike, op 'e nije moanne fan 'e tredde moanne, kaam it wurd fan 'e Heare ta Abram yn in dream, sizzende: 'Wês net bang, Abram; Ik bin dyn ferdigener, en dyn lean sil tige grut wêze.'
2 En hy sei: 'Hear, Hear, wat wolle Jo my jaan, om't ik sûnder bern gean, en de soan fan Maseq, de soan fan myn tsjinstfaam, is de Dammasek Eliëzer: hy sil myn erfgenamt wêze, en oan my hawwe Jo gjin neiteam jûn.'
3 En hy sei tsjin him: 'Dizze (man) sil net dyn erfgenamt wêze, mar ien dy't út dyn eigen liif komt; hy sil dyn erfgenamt wêze.'
4 En Hy brocht him nei bûten en sei tsjin him: 'Sjoch nei de himel en tel de stjerren as jo se telle kinne.'
5 En hy seach nei de himel en seach de stjerren. En Hy sei tsjin him: 'Sa sil dyn neiteam wêze.'
6 En hy leaude yn 'e Heare, en it waard him ta rjochtfeardigens rekkene.
7 En Hy sei tsjin him: 'Ik bin de Heare dy't dy út Ur fan 'e Chaldeeën helle hat, om dy it lân fan 'e Kanaäniten te jaan om it foar altyd te besitten; en Ik sil God wêze foar dy en foar dyn neiteam nei dy.'
8 En hy sei: 'Hear, Hear, wêrmei sil ik witte dat ik it ervje sil?'
9 En Hy sei tsjin him: 'Nim My in ko fan trije jier, en in geit fan trije jier, en in skiep fan trije jier, en in tortelduif, en in dûf.'
10 En hy naam al dizze dingen yn 'e midden fan 'e moanne en hy wenne by de ikebeam fan Mamre, dy't tichtby Hebron leit.
11 En hy boude dêr in alter, en offerde al dizze dingen; en hy geat har bloed op it alter, en die se yn 'e midden, en lei se tsjinoer elkoar; mar de fûgels die er net yn 'e midden.
12 En fûgels kamen del op 'e stikken, en Abram dreau se fuort, en liet de fûgels se net oanreitsje.
13 Doe't de sinne ûndergie, foel in ekstase oer Abram, en sjuch, in skrik fan grutte tsjusternis foel oer him, en der waard tsjin Abram sein: 'Wit wis dat dyn neiteam in frjemdling sil wêze yn in lân dat net fan harren is, en se sille se yn slavernij bringe en se fjouwerhûndert jier lang ferpletterje.
14 En ek it folk dêr't se yn slavernij oan sille wêze, sil Ik rjochtsje, en dêrnei sille se dêr weikomme mei in soad besittings.
15 En dû scilst yn frede nei dyn foarâlden gean, en yn in goede âlderdom begroeven wurde.
16 Mar yn it fjirde geslacht sille se hjir weromkomme, want de ûngerjuchtichheid fan 'e Amoriten is noch net fol.'
17 En hy waard wekker út syn sliep, en hy stie op, en de sinne wie ûndergien; en dêr wie in flam, en sjuch! in oven smoke, en in flam fan fjoer gie tusken de stikken troch.
18 En op dy dei makke de Heare in ferbûn mei Abram en sei: 'Oan dyn neiteam sil Ik dit lân jaan, fan 'e rivier fan Egypte oant de grutte rivier, de rivier de Eufraat, de Keniten, de Keniziten, de Kadmoniten, de Periziten, de Refaïten, de Fakoriten, de Hewiten, de Amoriten, de Kanaäniten, de Girgasiten en de Jebusiten.
19 En de dei gie foarby, en Abram offerde de stikken, en de fûgels, en har fruitoffers, en har drankoffers, en it fjoer fertarre se.
20 En op dy dei makken wy in ferbûn mei Abram, lyksa't wy yn dizze moanne in ferbûn mei Noach sletten hiene; en Abram fernijde it feest en de ferordening foar himsels foar altyd.
21 En Abram wie bliid en makke al dizze dingen bekend oan Sarai, syn frou; en hy tocht dat hy sied krije soe, mar sy krige gjin bern.
22 En Sarai joech har man Abram it advys en sei tsjin him: "Gean nei Hagar, myn Egyptyske faam; miskien kin ik dy troch har sied opbouwe."
23 En Abram harke nei de stim fan Sarai, syn frou, en sei tsjin har: "Doch dat." En Sarai naam Hagar, har faam, de Egyptyske, en joech har oan Abram, har man, om syn frou te wêzen.
24 En hy gyng by har yn, en hja waard swier en krige him in soan, en hy neamde syn namme Ismaël, yn it fyfde jier fan dizze wike [1965 AM]; en dit wie it seisentachtichste jier yn it libben fan Abram.

HAADSTIK 15

1 En yn it fyfde jier fan 'e fjirde wike fan dit jubileum, [1979 AM] yn 'e tredde moanne, yn 'e midden fan 'e moanne, fierde Abram it feest fan 'e earstelingen fan 'e nôtrispinge.
2 En hy offerde nije offers op it alter, de earstelingen fan 'e frucht, oan 'e Heare, in ko, in geit en in skiep op it alter as brânoffer oan 'e Heare; har fruchtoffers en har drankoffers offerde hy op it alter mei wierook.
3 Doe ferskynde de Heare oan Abram en sei tsjin him: 'Ik bin God de Almachtige; wês goed foar My en wês folmakke.
4 En Ik sil Myn ferbûn meitsje tusken My en dy, en Ik sil dy tige fermannichfâldigje.'
5 Doe foel Abram op syn oantlit, en God spriek mei him en sei:
6 'Sjoch, myn ferordening is by dy,
En dû silst de heit fan in protte folken wêze.
7 Dyn namme sil net mear Abram neamd wurde,
Mar dyn namme sil fan no ôf, sels foar altyd, Abraham wêze.
Want de heit fan in protte folken haw Ik dy makke.
8 En ik sil dy tige grut meitsje,
En Ik sil dy ta folken meitsje,
En keningen sille út dy wei komme.
9 En Ik sil Myn ferbûn oprjochtsje tusken My en dy, en dyn neiteam nei dy, yn al harren generaasjes, as in ivich ferbûn, sadat Ik in God foar dy wêze mei, en foar dyn neiteam nei dy.
10 <En Ik sil oan dy en oan dyn neiteam nei dy> it lân jaan dêr'tsto as frjemdling west hast, it lân Kanaän, datsto it foar altyd yn besit nimme meist, en Ik sil harren God wêze.'
11 Doe sei de Heare tsjin Abraham: 'En wat dy oanbelanget, hâld myn ferbûn, dû en dyn neiteam nei dy; en besnij al it manlike ûnder jimme, en besnij jimme foarhûden, en it sil in teken wêze fan in ivich ferbûn tusken My en jimme.
12 En it bern op 'e achtste dei sille jimme besnije, al it manlike yn jimme generaasjes, him dy't yn it hûs berne is, of dy't jimme mei jild kocht hawwe fan in frjemdling, dy't jimme oankocht hawwe dy't net fan jimme sied is.

13 Hy dy't yn dyn hûs berne is, sil wis besnien wurde, en dejingen dy'tsto mei jild kocht hast, sille besnien wurde, en Myn ferbûn sil yn jimme fleis wêze as in ivige ynsetting.
14 En de ûnbesniene man dy't net op 'e achtste dei besnien is oan it fleis fan syn foarhûd, dy siel sil útroege wurde út syn folk, om't er Myn ferbûn brutsen hat.
15 Doe sei God tsjin Abraham: ‘Wat Sarai, dyn frou, oanbelanget, har namme sil net mear Sarai wêze, mar har namme sil Sara wêze.
16 En Ik sil har seingje, en dy in soan út har jaan, en Ik sil him seingje, en hy sil in folk wurde, en keningen fan folken sille út him komme.’
17 En Abraham foel op syn oantlit, en wie bliid, en sei yn syn hert: 'Sil der in soan berne wurde oan ien dy't hûndert jier âld is, en sil Sara, dy't njoggentich jier âld is, bern krije?'
18 Doe sei Abraham tsjin God: 'O, mocht Ismaël mar foar Jo libje!'
19 En God sei: 'Ja, en Sara sil dy ek in soan krije, en dû scilst him Izaäk neame, en Ik sil Myn ferbûn mei him oprjochtsje, in ivich ferbûn, en foar syn neiteam nei him.
20 En ek wat Ismaël oanbelanget, haw Ik dy heard, en sjuch, Ik sil him seingje en him grut meitsje en him tige fermannichfâldigje, en hy sil tolve foarsten krije, en Ik sil him in grut folk meitsje.
21 Mar myn ferbûn sil Ik oprjochtsje mei Izaäk, dy't Sara dy yn dizze dagen, yn it folgjende jier, bern jaan sil.
22 En doe't Hy ophold mei mei him te praten, gyng God op fan Abraham.
23 En Abraham die lyksa't God him sein hie, en hy naam syn soan Ismaël, en al dyjingen dy't yn syn hûs berne wiene, en dy't hy mei syn jild kocht hie, al it manlike yn syn hûs, en besneed it fleis fan harren foarhûd.
24 En op dyselde dei waard Abraham besnien, en al de mannen fan syn hûs, <en dy't yn it hûs berne wiene>, en al dyjingen dy't er mei jild kocht hie fan 'e bern fan 'e frjemdling, waarden mei him besnien.
25 Dizze wet is foar alle generaasjes foar ivich, en der is gjin besnijenis fan 'e dagen, en gjin weilitting fan ien dei út 'e acht dagen; want it is in ivige ferordening, foarskreaun en skreaun op 'e himelske tafels.
26 En elkenien dy't berne wurdt, waans fleis net op 'e achtste dei besnien wurdt, heart net ta de bern fan it ferbûn dat de Heare mei Abraham makke hat, mar ta de bern fan 'e ferneatiging; en der is ek gjin teken op him dat hy fan 'e Heare is, mar (hy is bestimd) om ferneatige en deade te wurden fan 'e ierde, en om út 'e ierde woartele te wurden, want hy hat it ferbûn fan 'e Heare ús God brutsen.
27 Want al de ingelen fan 'e oanwêzigens en al de ingelen fan hilliging binne sa skepen fan 'e dei fan har skepping ôf, en foar de ingelen fan 'e oanwêzigens en de ingelen fan hilliging hat Hy Israel hillige, dat se by Him en by Syn hillige ingelen wêze soene.
28 En jow de bern fan Israel it befel en lit se it teken fan dit ferbûn yn har generaasjes hâlde as in ivige bepaling, en se sille net út it lân woartele wurde.
29 Want it gebod is ynsteld as in ferbûn, dat se it foar altyd ûnder alle bern fan Israel hâlde moatte.
30 Want Ismaël en syn soannen en syn bruorren en Esau liet de Heare net tichterby komme, en Hy hat harren net útkeazen om't se de bern fan Abraham binne, om't Hy harren koe, mar Hy hat Israel útkeazen om Syn folk te wêzen.
31 En Hy hillige it, en sammele it út al de minsken; want der binne in protte folken en in protte folken, en allegear binne se fan Him, en oer alles hat Hy geasten yn autoriteit steld om har fan Him ôf te lieden.
32 Mar oer Israel hat Hy gjin ingel of geast oansteld, want Hy allinnich is harren hearsker, en Hy sil harren bewarje en harren freegje fan 'e hân fan Syn ingels en Syn geasten, en fan 'e hân fan al Syn machten, sadat Hy harren bewarje en seingje kin, en dat se Syn binne en Hy fan harren is fan no ôf oant yn ivichheid.
33 En no ferkundigje ik jo dat de bern fan Israel har net oan dizze ferordening hâlde sille, en se sille har soannen net besnije neffens dizze hiele wet; want yn it fleis fan har besnijenis sille se dizze besnijenis fan har soannen weilitte, en allegearre, soannen fan Beliar, sille har soannen ûnbesnien litte lykas se berne binne.
34 En der sil grutte grime fan 'e Heare wêze tsjin 'e bern fan Israel, om't se Syn ferbûn ferlitten hawwe en fan Syn wurd ôfwykt binne, en provosearre en lasterje, om't se de ferordening fan dizze wet net neikomme; want se hawwe har leden behannele as de heidenen, sadat se fuorthelle en út it lân woartele wurde kinne. En der sil gjin ferjouwing of ferjouwing mear foar har wêze [sadat der ferjouwing en ferjouwing wêze soe] foar al de sûnde fan dizze ivige dwaling.

HAADSTIK 16

1 En op 'e nije moanne fan 'e fjirde moanne ferskynden wy oan Abraham, by de ikebeam fan Mamre, en wy sprieken mei him, en wy makken him bekend dat in soan him jûn wurde soe troch syn frou Sara.
2 En Sara lake, want sy hearde dat wy dizze wurden mei Abraham sprutsen hiene, en wy hawwe har warskôge, en sy waard bang, en ûntkende dat sy lake hie fanwegen de wurden.
3 En wy fertelden har de namme fan har soan, lykas syn namme foarskreaun en skreaun is yn 'e himelske tafels (d.w.s. Izaäk,
4 En (dat) as wy op in fêststelde tiid by har weromkamen, soe se in soan krije.
5 En yn dizze moanne fierde de Heare syn oardielen út oer Sodom, Gomorra, Seboïm en de hiele Jordaan, en Hy ferbaarnde se mei fjoer en swevel, en ferneatige se oant hjoed de dei, lyksa't Ik jo al har wurken ferklearre haw, dat se goddeleas en sûnders binne, en dat se harsels ûnrein meitsje en hoererij begeane yn har fleis, en ûnreinheid op 'e ierde wurkje.
6 En op deselde wize sil God oardiel útfiere oer de plakken dêr't se dien hawwe neffens de ûnreinheid fan 'e Sodomiten, lykas it oardiel fan Sodom.
7 Mar wy hawwe Lot rêden; want God tocht oan Abraham en stjoerde him út it midden fan 'e ûndergong.
8 En hy en syn dochters begienen sûnde op ierde, sa't der net op ierde west hie sûnt de dagen fan Adam oant syn tiid; want de man sliepte mei syn dochters.
9 En sjuch, it waard oangeande al syn sied op 'e himelske tafels befel en gravearre om se te ferwiderjen en út te roegjen, en in oardiel oer har út te fieren lykas it oardiel fan

Sodom, en gjin sied fan 'e minske op ierde oer te litten op 'e dei fan feroardieling.
10 En yn dizze moanne ferfear Abraham út Hebron, en sette him del en wenne tusken Kades en Sur yn 'e bergen fan Gerar.
11 En yn 'e midden fan 'e fyfde moanne ferhuze hy dêrwei, en wenne by de Boarne fan 'e Eed.
12 En yn 'e midden fan 'e sechsde moanne besocht de Heare Sara en die mei har lykas Hy sein hie, en sy waard swier.
13 En sy krige in soan yn 'e tredde moanne, en yn 'e midden fan 'e moanne, op 'e tiid dêr't de Heare oer tsjin Abraham sprutsen hie, op it feest fan 'e earste fruchten fan 'e rispinge, waard Izaäk berne.
14 En Abraham besneed syn soan op 'e achtste dei: hy wie de earste dy't besnien waard neffens it ferbûn dat foar ivich ynsteld is.
15 En yn it sechsde jier fan 'e fjirde wike kamen wy by Abraham, by de Boarne fan 'e Eed, en wy ferskynden oan him [lykas wy tsjin Sara sein hiene dat wy nei har weromkomme moasten, en sy soe in soan krije.
16 En wy kamen werom yn 'e sânde moanne, en fûnen Sara swier foar ús] en wy seingen him, en wy makken him bekend al de dingen dy't oer him besletten wiene, dat hy net stjerre soe oant hy noch seis soannen krije soe, en se sjen soe foardat hy stoar; mar (dat) yn Izaäk syn namme en neiteam neamd wurde soene:
17 En (dat) al it neiteam fan syn soannen heidenen wêze soe, en by de heidenen rekkene wurde soe; mar út 'e soannen fan Izaäk soe ien in hillich neiteam wurde, en net by de heidenen rekkene wurde soe.
18 Want hy soe it diel fan 'e Allerheechste wurde, en al syn sied soe yn it besit fan God fallen wêze, dat it foar de Heare in folk ta syn besit wêze soe boppe alle folken en dat it in keninkryk en prysters en in hillige naasje wurde soe.
19 En wy gongen ús wei, en wy fertelden Sara alles wat wy him ferteld hiene, en se wiene beide tige bliid.
20 En hy boude dêr in alter foar de Heare dy't him rêden hie, en dy't him bliid makke yn it lân fan syn frjemdlingskip, en hy fierde sân dagen in feest fan freugde yn dizze moanne, tichtby it alter dat hy boud hie by de Boarne fan 'e Eed.
21 En hy boude hutten foar himsels en foar syn tsjinstfeinten op dit feest, en hy wie de earste dy't it feest fan 'e hutten op ierde fierde.
22 En yn dizze sân dagen brocht hy elke dei in brânoffer foar de Heare nei it alter, twa kij, twa rammen, sân skiep, ien bok, as sûndoffer, om dêrmei fersoening te dwaan foar himsels en foar syn neiteam.
23 En, as in tankoffer, sân rammen, sân geiten, sân skiep en sân geitebokken, en harren fruchtoffers en harren drankoffers; en hy ferbaarnde al it fet dêrfan op it alter, in útkarde offer oan de Heare, ta in swietrûkende rook.
24 En moarns en jûns ferbaarnde hy geurige stoffen, wierook en galbanum, en stackte, en nardus, en mirre, en krûderij, en kostume; al dizze sân offerde hy, gemalen, mingd yn gelikense dielen (en) suver.
25 En hy fierde dit feest sân dagen lang, en wie bliid mei syn hiele hert en mei syn hiele siel, hy en al dyjingen dy't yn syn hûs wiene, en der wie gjin frjemdling by him, noch ien dy't ûnbesnien wie.
26 En Hy seinge syn Skepper dy't him skepen hie yn syn generaasje, want Hy hie him skepen neffens Syn goedbehae; want Hy wist en fernaam dat út him de plant fan gerjochtichheid foar de ivige generaasjes ûntstean soe, en út him in hillich sied, sadat it wurde soe lykas Hy dy't alle dingen makke hie.
27 En hy segene en wie bliid, en hy neamde de namme fan dit feest it feest fan 'e Heare, in freugde dy't oannimlik is foar de Allerheechste God.
28 En wy hawwe him foar altyd seinge, en al syn neiteam nei him troch alle generaasjes fan 'e ierde hinne, om't hy dit feest op syn tiid fierde, neffens it tsjûgenis fan 'e himelske tafels.
29 Dêrom is it op 'e himelske tafels oangeande Israel foarskreaun, dat se it feest fan 'e hutten sân dagen mei freugde fiere sille, yn 'e sânde moanne, akseptabel foar de Heare - in ivich ynsetting troch har generaasjes hinne, elk jier.
30 En hjirfoar is gjin limyt fan dagen; want it is foar altyd foarskreaun oangeande Israel dat se it fiere moatte en yn hutten wenje moatte, en krânsen op har hollen lizze moatte, en blêdige tûken en wilgen út 'e beek nimme moatte.
31 En Abraham naam tûken fan palmbeammen en de frucht fan moaie beammen, en alle dagen gie er sân kear deis mei de tûken om it alter hinne, moarns priizge en tankte er syn God foar alle dingen mei freugde.

HAADSTIK 17

1 En yn it earste jier fan 'e fyfde wike waard Izaäk yn dit jubileum ôfwûn, [1982 AM] en Abraham makke in grut feestmiel yn 'e tredde moanne, op 'e dei dat syn soan Izaäk ôfwûn waard.
2 En Ismaël, de soan fan Hagar, de Egyptner, stie foar it oantlit fan Abraham, syn heit, yn syn plak, en Abraham wie bliid en priizge God, om't er syn soannen sjoen hie en net sûnder bern stoarn wie.
3 En hy tocht oan 'e wurden dy't Hy ta him sprutsen hie op 'e dei dat Lot fan him skieden wie, en hy wie bliid dat de Heare him sied op 'e ierde jûn hie om de ierde te erven, en hy segene mei syn hiele mûle de Skepper fan alle dingen.
4 En Sara seach Ismaël boartsjen en dûnsjen, en Abraham dy't him tige bliid makke, en sy waard oergeunstich op Ismaël en sei tsjin Abraham: 'Driuw dizze slaaf en har soan fuort, want de soan fan dizze slaaf sil net mei myn soan, Izaäk, erfgenamt wêze.'
5 En it ding wie slim yn 'e eagen fan Abraham, fanwegen syn tsjinstfaam en fanwegen syn soan, dat hy se fan him ôfdriuwe soe.
6 Doe sei God tsjin Abraham: "Lit it net slim wêze yn jo eagen, fanwegen it bern en fanwegen de tsjinstfaam; yn alles wat Sara tsjin jo sein hat, harkje nei har wurden en doch se; want yn Izaäk sil jo namme en neiteam neamd wurde."
7 Mar wat de soan fan dizze tsjinstfaam oangiet, sil Ik him ta in grut folk meitsje, om't er fan dyn sied is.'
8 En Abraham stie moarns betiid op, en naam brea en in flesse wetter, en lei dy op 'e skouders fan Hagar en it bern, en stjoerde har fuort.

9 En hja gyng fuort en swalke yn 'e woastenije fan Berseba, en it wetter yn 'e flesse rekke op, en it bern hie toarst, en koe net fierder gean, en foel del.
10 En syn mem naam him en smiet him ûnder in olivebeam, en gyng hinne en sette har foar him del, op in ôfstân fan in bôgeskot; want sy sei: 'Lit my de dea fan myn bern net sjen,' en wylst sy siet, gûlde sy.
11 En in ingel fan God, ien fan 'e hilligen, sei tsjin har: 'Wêrom gûlstû, Hagar? Rin op, nim it bern en hâld it yn dyn hân, want God hat dyn stim heard en it bern sjoen.'
12 En hja iepene har eagen, en hja seach in wetterput, en hja gyng hinne en folde har fleske mei wetter, en hja joech har bern te drinken, en hja stie op en gyng nei de woastyn fan Paran.
13 En it bern groeide op en waard in bôgesjitter, en God wie mei him, en syn mem naam him in frou út it midden fan 'e dochters fan Egypte.
14 En hja krige him in soan, en hy neamde him Nebajoth, hwent hja sei: De Heare wie tichtby my doe't ik Him oanrôp.
15 En it barde yn 'e sânde wike, yn it earste jier dêrfan, [2003 AM] yn 'e earste moanne yn dit jubileum, op 'e tolfde fan dizze moanne, wiene der stimmen yn 'e himel oangeande Abraham, dat hy trou wie yn alles wat Hy him sein hie, en dat hy de Heare leaf hie, en dat hy yn alle ellinde trou wie.
16 En de prins Mastêmâ kaam en sei foar God: 'Sjoch, Abraham hâldt fan syn soan Izaäk, en hy hat mear wille yn him as alles; siz him him as brânoffer op it alter oan te bieden, en Jo sille sjen oft hy dit gebod dwaan sil, en Jo sille witte oft hy trou is yn alles wêr't Jo him op 'e proef stelle.
17 En de Heare wist dat Abraham trou wie yn al syn ellinde; want Hy hie him beproefd troch syn lân en mei hongersneed, en hie him beproefd mei de rykdom fan keningen, en hie him wer beproefd troch syn frou, doe't sy (fan him) ôfskuord wie, en mei besnijenis; en hie him beproefd troch Ismaël en Hagar, syn tsjinstfaam, doe't Hy har fuortstjoerde.
18 En yn alles dêr't Hy him op 'e proef steld hie, waard er trou fûn, en syn siel wie net ûngeduldich, en hy wie net stadich om te hanneljen; want hy wie trou en in leafhawwer fan 'e Heare.

HAADSTIK 18

1 Doe sei God tsjin him: 'Abraham, Abraham'; en hy sei: 'Sjoch, hjir bin ik.'
2 En hy sei: Nim dyn leafste soan dy'tsto leaf hast, Izaäk, en gean nei it hege lân, en offerje him op ien fan 'e bergen dy't Ik dy oanwize sil.'
3 En hy stie moarns betiid op en seale syn ezel, en naam syn twa jonge mannen mei, en syn soan Izaäk, en kloof it hout foar it brânoffer, en hy gyng op 'e tredde dei nei it plak, en hy seach it plak fan fierren.
4 Doe kaam er by in wetterboarne, en hy sei tsjin syn jonge mannen: 'Bliuw hjir mei de ezel, en ik en de jonge sille (hjirhinne) gean, en as wy oanbea hawwe, sille wy weromkomme nei jimme.'
5 En hy naam it hout fan it brânoffer en lei it op syn soan Izaäk, en hy naam it fjoer en it mes yn syn hân, en se gongen beide tegearre nei dy plak.
6 En Izaäk sei tsjin syn heit: Heit; en hy sei: Hjir bin ik, myn soan. En hy sei tsjin him: Sjoch it fjoer, en it mes, en it hout; mar wêr is it skiep foar it brânoffer, heit?
7 En hy sei: ‘God sil foar himsels in skiep foar in brânoffer soargje, myn soan.’ En hy kaam tichter by it plak fan ’e berch fan God.
8 En hy boude in alter, en hy lei it hout op it alter, en bûn syn soan Izaäk, en lei him op it hout dat op it alter lei, en strekte syn hân út om it mes te nimmen om syn soan Izaäk te slachtsjen.
9 En ik stie foar him, en foar de prins Mastêmâ, en de Heare sei: 'Sis him net dat er syn hân op 'e jonge lizze moat, noch dat er him wat dwaan moat, want ik haw sjen litten dat er de Heare frezet.'
10 En ik rôp him út 'e himel en sei tsjin him: 'Abraham, Abraham!' en hy waard ferskrekke en sei: 'Sjoch, hjir bin ik.'
11 En ik sei tsjin him: 'Lûk dyn hân net op 'e jonge, en doch him neat; hwant no haw ik sjen litten datst de Heare frezest, en dyn soan, dyn earstberne soan, net foar my ûnthâlden hast.'
12 En de prins Mastêmâ waard skamd; en Abraham tilde syn eagen op en seach, en sjuch, in ram fêst... oan syn hoarnen, en Abraham gyng hinne en naam de ram en offerde him as in brânoffer yn it plak fan syn soan.
13 En Abraham neamde dy plak 'De Heare hat sjoen', sadat der sein wurdt op 'e berch dat de Heare sjoen hat: dat is de berch Sion.
14 En de Heare rôp Abraham in twadde kear by syn namme út 'e himel, om't Hy ús ferskine liet om mei him te sprekken yn 'e namme fan 'e Heare.
15 En hy sei: 'By Mysels haw Ik swarre, seit de Heare, om't jo dit dien hawwe, en jo soan, jo leafste soan, net fan My ûnthâlden hawwe, dat Ik jo yn segen seingje sil, en jo neiteam yn fermannichfâldigje sil. Lykas de stjerren fan 'e himel, en as it sân dat oan 'e seestrân leit. En jo neiteam sil de stêden fan syn fijannen ervje,
16 En yn dyn neiteam sille alle folken fan 'e ierde seinge wurde; Omdatst nei myn stim harke hast, en ik oan allegearre sjen litten haw datst my trou bist yn alles wat ik tsjin dy sein haw: Gean yn frede.
17 En Abraham gyng nei syn jonge mannen, en hja makken har op en gongen tegearre nei Berseba, en Abraham [2010 AM] wenne by de Boarne fan 'e Eed.
18 En hy fierde dit feest elk jier, sân dagen mei blydskip, en hy neamde it it feest fan 'e Heare neffens de sân dagen wêryn't hy yn frede hinne en weromkaam.
19 En dêrtroch is it oangeande Israel en syn sied foarskreaun en skreaun op 'e himelske tafels dat se dit feest sân dagen mei de freugde fan it feest fiere moatte.

HAADSTIK 19

1 En yn it earste jier fan 'e earste wike yn it twaënfjirtichste jubileum kaam Abraham werom en wenne twa wiken fan jierren tsjinoer Hebron, dat is Kirjat-Arba.

2 En yn it earste jier fan 'e tredde wike fan dit jubeljier waarden de dagen fan it libben fan Sara folbrocht, en sy stoar yn Hebron.
3 En Abraham gie om oer har te rouklaagjen en har te begraven, en wy hawwe him beproefd [om te sjen] oft syn geast geduldich wie en hy net lilk wie yn 'e wurden fan syn mûle; en hy waard hjir geduldich yn fûn, en waard net ûnrêstich makke.
4 Want yn geduld fan geast spruts hy mei de bern fan Heth, mei de bedoeling dat se him in plak jaan soene om syn deaden te begraven.
5 En de Heare joech him genede foar allegearre dy't him seagen, en hy smeekte yn sêftens de soannen fan Heth, en sy joegen him it lân fan 'e dûbele grot foar Mamre oer, dat is Hebron, foar fjouwerhûndert sulveren sikkels.
6 En hja smeekten him en seine: Wy sille it jo fergees jaan; mar hy woe it net fergees út harren hannen nimme, want hy joech de priis fan it plak, it folsleine jild, en hy bûgde twa kear foar harren, en dêrnei begroef hy syn deaden yn 'e dûbele grot.
7 En al de dagen fan it libben fan Sara wieren hûndert sânentweintich jier, dat binne twa jubileumjierren en fjouwer wiken en ien jier: dat binne de dagen fan 'e libbensjierren fan Sara.
8 Dit is de tsiende beproeving dêr't Abraham mei beproefd waard, en hy waard trou fûn, geduldich fan geast.
9 En hy sei gjin wurd oer it geroft yn it lân dat God sein hie dat Hy it him en syn neiteam nei him jaan soe, en hy frege dêr in plak om syn deaden te begraven; want hy waard trou fûn en waard op 'e himelske tafels skreaun as de freon fan God.
10 En yn it fjirde jier dêrfan naam hy in frou foar syn soan Izaäk en har namme wie Rebekka [2020 AM] [de dochter fan Bethuel, de soan fan Nahor, de broer fan Abraham], de suster fan Laban en dochter fan Bethuel; en Bethuel wie de soan fan Melka, dy't de frou wie fan Nahor, de broer fan Abraham.
11 En Abraham naam in tredde frou, en har namme wie Ketura, út 'e dochters fan syn húshâldlike tsjinstfeinten, want Hagar wie foar Sara stoarn. En sy krige him seis soannen, Simram, en Joksan, en Medan, en Midian, en Jisbak, en Sua, yn 'e twa wiken fan jierren.
12 En yn 'e sechsde wike, yn it twadde jier dêrfan, krige Rebekka oan Izaäk twa soannen, Jakob en Esau,
13 En [2046 AM] Jakob wie in glêde en oprjochte man, en Esau wie fûl, in man fan it fjild, en hierrich, en Jakob wenne yn tinten.
14 En de jongelingen groeiden op, en Jakob learde skriuwen; mar Esau learde it net, want hy wie in man fan it fjild en in jager, en hy learde oarloch, en al syn dieden wiene fûl.
15 En Abraham hâldde fan Jakob, mar Izaäk hâldde fan Esau.
16 En Abraham seach de dieden fan Esau, en hy wist dat yn Jakob syn namme en sied neamd wurde soene; en hy rôp Rebekka en joech in gebod oangeande Jakob, want hy wist dat sy Jakob folle mear leaf hie as Esau.
17 En hy sei tsjin har: Myn dochter, hoedzje myn soan Jakob, want hy sil yn myn plak wêze op ierde, en ta in segen yn it midden fan 'e minskenbern, en ta gloarje fan it hiele sied fan Sem.
18 Want ik wit dat de Heare him útkieze sil om in folk foar Himsels te wêzen, boppe alle folken dy't op it oerflak fan 'e ierde binne.
19 En sjuch, myn soan Izaäk hâldt mear fan Esau as fan Jakob, mar ik sjoch datstû wierlik fan Jakob hâldst.
20 Doch noch mear goedens oan him, en lit dyn eagen mei leafde op him rjochte wêze; want hy sil in segen foar ús wêze op ierde fan no ôf oant alle generaasjes fan 'e ierde.
21 Lit dyn hannen sterk wêze, en lit dyn hert bliid wêze yn dyn soan Jakob; want ik haw him folle leafhawn as al myn soannen. Hy sil foar altyd seinge wêze, en syn neiteam sil de hiele ierde folje.
22 As immen it sân fan 'e ierde telle kin, sil syn neiteam ek teld wurde.
23 En al de segeningen dêr't de Heare my en myn neiteam mei seinge hat, sille foar altyd oan Jakob en syn neiteam ta hearre.
24 En yn syn neiteam sil myn namme seinge wurde, en de namme fan myn foarâlden, Sem, en Noäb, en Henoch, en Mahalalel, en Enos, en Set, en Adam.
25 En dizze sille tsjinje om de fûneminten fan 'e himel te lizzen, en de ierde te fersterkjen, en al de ljochten dy't oan it firmament binne te fernijen.
26 En hy rôp Jakob foar de eagen fan Rebekka, syn mem, en tute him, en segene him, en sei:
27 'Jakob, myn leafste soan, dy't myn siel leaf hat, mei God dy seingje fan boppe it firmament, en mei Hy dy al de segeningen jaan dêr't Hy Adam, Henoch, Noach en Sem mei seinige hat; en al de dingen dêr't Hy my oer ferteld hat, en al de dingen dêr't Hy my tasein hat te jaan, mei Hy dy en dyn neiteam foar altyd oanhingje litte, neffens de dagen fan 'e himel boppe de ierde.
28 En de Geasten fan Mastêmâ sille net oer dy of oer dyn neiteam hearskje om dy ôf te kearen fan 'e Heare, dy't dyn God is fan no ôf oant yn ivichheid.
29 En mei de Heare God in Heit wêze foar dy en foar dy, de earstberne soan, en foar it folk altyd.
30 Gean yn frede, myn soan.' En hja gongen beide tegearre fuort fan Abraham.
31 En Rebekka hâldde fan Jakob, mei har hiele hert en mei har hiele siel, folle mear as fan Esau; mar Izaäk hâldde fan Esau folle mear as fan Jakob.

HAADSTIK 20

1 En yn it twaënfjirtichste jubileum, yn it earste jier fan 'e sânde wike, rôp Abraham Ismaël, [2052 (2045?) AM] en syn tolve soannen, en Izaäk en syn twa soannen, en de seis soannen fan Ketura, en harren soannen.
2 En hy gebea harren dat se de wei fan de Heare yn acht nimme moasten; dat se rjochtfeardigens dwaan moasten, en elk syn neiste leafhawwe moasten, en op dizze wize hannelje moasten ûnder alle minsken; dat se elk sa mei respekt foar harren rinne moasten om rjocht en rjochtfeardigens op ierde te dwaan.
3 Dat se harren soannen besnije soene, neffens it ferbûn dat Hy mei harren makke hie, en net ôfwike nei rjochts of lofts fan al de paden dy't de Heare ús oplein hie; en dat wy ússels hâlde soene fan alle hoererij en ûnreinens, [en ússels ôfswarre fan alle hoererij en ûnreinens].

4 En as in frou of faam ûnder jimme hoererij begeit, ferbaarne har dan mei fjoer en lit se gjin hoererij mei har begeit nei har eagen en har hert; en lit se gjin froulju nimme út 'e dochters fan Kanaän; want it sied fan Kanaän sil út it lân útroege wurde.
5 En hy fertelde harren oer it oardiel fan 'e reuzen, en it oardiel fan 'e Sodomiten, hoe't se feroardiele wiene fanwegen har goddeloazeheid, en stoarn wiene fanwegen har hoererij, en ûnreinheid, en ûnderlinge korrupsje troch hoererij.
6 'En hoedzje jimmesels foar alle hoererij en ûnreinens, en foar alle fersmoarging fan sûnde, dat jimme ús namme net ta in flok meitsje, en jimme hiele libben ta in bespotting, en al jimme soannen net troch it swurd ferneatige wurde, en jimme net ferflokt wurde lykas Sodom, en al jimme oerbliuwsels as de soannen fan Gomorra.
7 Ik smeek jimme, myn soannen, hâld fan 'e God fan 'e himel, en hâld jimme oan al Syn geboaden. En rin net nei harren ôfgoaden, en nei harren ûnreinheden,
8 En meitsje gjin getten of gravearre goaden foar jimsels; want se binne ijdelheid, en der is gjin geast yn; want se binne wurk fan (minske)hannen, en elkenien dy't derop fertrout, fertrout op neat.
9 Tsjinje se net, en oanbid se net, mar tsjinje de Allerheechste God, en oanbidde Him altyd: En hoopje altyd op Syn oantlit, en doch oprjochtheid en rjochtfeardigens foar Him, dat Hy in wille yn jimme hawwe mei en jimme Syn genede jaan mei, en rein oer jimme stjoere moarns en jûns, en al jimme wurken seingje dy't jimme op 'e ierde dien hawwe, en seingje jimme brea en jimme wetter, en seingje de frucht fan jimme liifmoer en de frucht fan jimme lân, en de keppels fan jimme fee, en de keppels fan jimme skiep.
10 En jimme sille in segen wêze op ierde, en alle folken fan 'e ierde sille jimme begeare, en jimme soannen seingje yn myn namme, dat se segene wurde meie lykas ik.
11 En hy joech Ismaël en syn soannen en de soannen fan Ketura kado's, en stjoerde se fuort fan syn soan Izaäk, en hy joech alles oan syn soan Izaäk.
12 En Ismaël en syn soannen, en de soannen fan Ketura en harren soannen, gongen tegearre en wennen fan Paran oant de yngong fan Babylon yn it hiele lân dat nei it easten leit, rjochte op 'e woastyn.
13 En dizzen mingden har mei-inoar, en harren namme waard Arabieren en Ismaëliten neamd.

HAADSTIK 21

1 En yn it sechsde jier fan 'e sânde wike fan dit jubileum rôp Abraham Izaäk syn soan, en [2057 (2050?) AM] joech him it befel: 'Ik bin âld wurden, en wit de dei fan myn dea net, en bin fol fan myn dagen.
2 En sjuch, ik bin hûndertfiifensantich jier âld, en al myn libbensdagen haw ik oan 'e Heare tocht, en mei myn hiele hert besocht om Syn wil te dwaan, en oprjocht te kuierjen yn al Syn wegen.
3 Myn siel hat ôfgoaden hate, <en ik haw dejingen dy't har tsjinnen ferachte, en ik haw myn hert en geast jûn> dat ik der omtinken oan jaan mocht om de wil te dwaan fan Him dy't my skepen hat.
4 Want Hy is de libbene God, en Hy is hillich en trou, en Hy is rjochtfeardich boppe alles, en by Him is gjin oannimmen fan persoanen en gjin oannimmen fan kado's; want God is rjochtfeardich, en fiert oardiel út oer al dyjingen dy't Syn geboaden oertrede en Syn ferbûn ferachtsje.
5 En dû, myn soan, hâld dy oan Syn geboaden en Syn rjochten en Syn rjochten, en rin net nei de gruwelen en nei de sniene bylden en nei de getten bylden.
6 En ite hielendal gjin bloed fan bisten of fee, of fan hokker fûgel dan ek dy't yn 'e himel fleane.
7 En as jo in slachtoffer slachtsje as in akseptabel tankoffer, slach it dan en jit it bloed op it alter, en al it fet fan it offeroffer op it alter mei fyn moal en it spiisoffer mingd mei oalje, mei it drankoffer - offerje se allegear tegearre op it alter fan it brânoffer; it is in swiete rook foar de Heare.
8 En dû scilst it fet fan it lofoffer offerje op it fjoer dat op it alter is, en it fet dat op 'e búk is, en al it fet oan 'e yngewanten en de twa nieren, en al it fet dat dêroan is, en oan 'e lende en lever scilstû fuorthelje, tegearre mei de nieren.
9 En offerje dit alles as in swiete rook dy't wolkom is foar de Heare, mei it spiisoffer en it drankoffer, as in swiete rook, it brea fan it offer foar de Heare.
10 En yt it fleis op dy dei en op 'e twadde dei, en lit de sinne der net oer ûndergean op 'e twadde dei oant it iten is, en lit der neat oerbliuwe foar de tredde dei; want it is net akseptabel [want it is net goedkard] en lit it net mear iten wurde, en elkenien dy't derfan yt sil sûnde oer harsels bringe; want sa haw ik it skreaun fûn yn 'e boeken fan myn foarâlden, en yn 'e wurden fan Henoch, en yn 'e wurden fan Noach.
11 En oer al dyn offers scilstû sâlt struije, en lit it sâlt fan it ferbûn net ûntbrekke yn al dyn offers foar de Heare.
12 En wat it hout fan 'e offers oanbelanget, pas op dat jo gjin (oar) hout foar it alter bringe neist dizze: sipres, laurier, amandel, spar, dinne, seder, savin, fige, olive, mirre, laurier, aspalathus.
13 En liz fan dizze soarten hout op it alter ûnder it offer, sokken dy't op har uterlik hifke binne, en liz dêr gjin spjalten of donker hout op, mar hurd en skjin, sûnder gebreken, in sûne en nije groei; en liz dêr gjin âld hout op, [want syn rook is fuort] want der is gjin rook mear yn lykas earder.
14 Utsein dizze soarten hout is der gjin oar dat jo (op it alter) pleatse sille, want de rook wurdt ferspraat, en de rook fan syn rook giet net nei de himel op.
15 Hâld dit gebod yn acht en doch it, myn soan, datst oprjocht wêze meist yn al dyn dieden.
16 En wês altyd rein yn dyn lichem, en waskje dysels mei wetter foardatsto tichterby komst om op it alter te offerjen, en waskje dyn hannen en dyn fuotten foardatsto tichter by it alter komst; en assto klear bist mei offerjen, waskje dan nochris dyn hannen en dyn fuotten.
17 En lit gjin bloed oan dy of oan dyn klean ferskine; wês op dyn hoede, myn soan, foar bloed, wês tige op dyn hoede; bedek it mei stof.
18 En ite gjin bloed, want it is de siel; ite hielendal gjin bloed.
19 En nim gjin offers oan foar it bloed fan 'e minske, dat it net sûnder straffe fergetten wurdt, sûnder oardiel; want it is

it bloed dat fergetten wurdt dat de ierde sûndiget, en de ierde kin net suvere wurde fan it bloed fan 'e minske, útsein troch it bloed fan him dy't it fergetten hat.
20 En nim gjin kado of jefte oan foar it bloed fan 'e minske: bloed foar bloed, dat jo akseptearre wurde meie foar de Heare, de Allerheechste God; want Hy is de ferdigening fan it goede: en dat jo behâlden wurde meie fan alle kwea, en dat Hy jo rêde mei fan alle soarten dea.
21 Ik sjoch, myn soan, dat al de wurken fan 'e minskebern sûnde en goddeloazeheid binne, en al har dieden ûnreinheid en in gruwel en in fersmoarging binne, en der is gjin rjochtfeardigens by har.
22 Pas op, datstû net yn harren wegen rinne en yn harren paden trede, en in sûnde ta de dea sûndigje foar de Allerheechste God. Oars sil Hy Syn oantlit foar dy ferbergje, en dy weromjaan yn 'e hannen fan dyn oertrêding, en dy út it lân roegje, en dyn neiteam ek ûnder de himel, en dyn namme en dyn neiteam sille fan 'e hiele ierde ferdwine.
23 Kear dy ôf fan al har dieden en al har ûnreinens, en hâld dy oan 'e bepaling fan 'e Allerheechste God, en doch Syn wil en wês oprjocht yn alle dingen.
24 En Hy sil dy seingje yn al dyn dieden, en sil út dy in plant fan gerjochtichheid opstekke oer de hiele ierde, troch alle generaasjes fan 'e ierde, en myn namme en dyn namme sille net foar altyd ûnder de himel fergetten wurde.
25 Gean, myn soan yn frede. Mei de Allerheechste God, myn God en dyn God, dy sterkje om Syn wil te dwaan, en mei Hy dyn hiele sied en it oerbleaune fan dyn sied segenje foar de generaasjes foar altyd, mei alle rjochtfeardige segeningen, datst in segen wêze meist op 'e hiele ierde.'
26 En hy gyng bliid by him wei.

HAADSTIK 22

1 En it barde yn 'e earste wike fan it fjouwerenfjirtichste jubileum, yn it twadde jier, dat is it jier wêryn't Abraham stoar, dat Izaäk en Ismaël út 'e Boarne fan 'e Eed kamen om it feest fan 'e wiken te fieren - dat is it feest fan 'e earste fruchten fan 'e rispinge - nei Abraham, harren heit, en Abraham wie bliid dat syn twa soannen kommen wiene.
2 Want Izaäk hie in soad besittings yn Berseba, en Izaäk wend wie om te gean en syn besittings te besjen en werom te gean nei syn heit.
3 En yn dy dagen kaam Ismaël om syn heit te sjen, en se kamen beiden byinoar, en Izaäk offerde in offer as brânoffer, en sette it op it alter fan syn heit dat er yn Hebron makke hie.
4 En hy brocht in tankoffer en makke in feest fan freugde foar Ismaël, syn broer: en Rebekka bakte nije koeken fan it nije nôt, en joech se oan Jakob, har soan, om se nei Abraham, syn heit, te bringen, fan 'e earste fruchten fan it lân, sadat hy ite koe en de Skepper fan alle dingen segenje koe foardat hy stoar.
5 En Izaäk stjoerde ek troch de hân fan Jakob nei Abraham in bêste lofoffer, dat hy ite en drinke koe.
6 En hy iet en dronk, en priizge de Allerheechste God, dy't himel en ierde skepen hat, dy't al it fet fan 'e ierde makke hat, en se oan 'e minskenbern jûn hat, dat se ite en drinke en har Skepper priizgje meie.
7 'En no tankje ik Jo, myn God, om't Jo my dizze dei sjen litten hawwe: sjuch, ik bin hûndert tritich en fyftjin jier, in âld man en fol dagen, en al myn dagen hawwe foar my frede west.
8 It swurd fan 'e tsjinstanner hat my net oerwûn yn alles wat Jo my en myn bern jûn hawwe, al de dagen fan myn libben oant hjoed de dei.
9 Myn God, meie Jo genede en Jo frede oer Jo tsjinner wêze, en oer it neiteam fan syn soannen, dat se foar Jo in útkarden folk en in erfskip wêze meie út al de folken fan 'e ierde, fan no ôf oant al de dagen fan 'e generaasjes fan 'e ierde, oant alle ieuwen.
10 En hy rôp Jakob en sei: 'Myn soan Jakob, mei de God fan allegearre dy seingje en dy sterkje om rjochtfeardichheid te dwaan, en Syn wil foar Him, en mei Hy dy en dyn neiteam útkieze, dat jimme in folk foar Syn erfskip wurde meie neffens Syn wil foar altyd.
11 En do, myn soan, Jakob, kom tichterby en tútsje my.' En hy kaam tichterby en tútte him, en hy sei: 'Singd meie myn soan Jakob wêze, en al de soannen fan God de Allerheechste, foar alle tiden: Mei God dy in sied fan gerjochtichheid jaan; en guon fan dyn soannen mei Hy hilligje yn it midden fan 'e hiele ierde; meie folken dy tsjinje, en alle folken har bûge foar dyn sied.
12 Wês sterk yn 'e oanwêzigens fan minsken, en oefenje macht út oer al it sied fan Seth. Dan sille dyn wegen en de wegen fan dyn soannen rjochtfeardich wêze, sadat se in hillich folk wurde sille.
13 Mei de Allerheechste God dy al de segeningen jaan, dêr't Hy my mei seinge hat, en dêr't Hy Noach en Adam mei seinge hat; meie se rêste op 'e hillige holle fan dyn neiteam fan generaasje op generaasje foar ivich.
14 En mei Hy dy suverje fan alle ûngerjochtichheid en ûnreinheid, dat dy alle oertredings ferjûn wurde meie; dy'tsto ûnwittend begien hast. En mei Hy dy sterkje en dy seingje. En meist de hiele ierde ervje,
15 En mei Hy syn ferbûn mei dy fernije, datstû foar Him in folk as syn erfskip wêze meist foar alle ivichheden, en dat Hy foar dy en dyn neiteam in God wêze mei yn wierheid en rjochtfeardigens, al de dagen fan 'e ierde.
16 En do, myn soan Jakob, tink oan myn wurden, en hâld dy oan 'e geboaden fan Abraham, dyn heit: skied dysels ôf fan 'e folken, en yt net mei harren; en doch net neffens harren wurken, en wês net mei harren ferbûn; want harren wurken binne ûnrein, en al harren wegen binne in fersmoarging en in gruwel en ûnreinens.
17 Se offerje har offers oan 'e deaden, en se oanbidde kweade geasten, en se ite boppe de grêven, en al har wurken binne ijdelheid en neat.
18 Se hawwe gjin hert om te begripen, en har eagen sjogge net wat har wurken binne, en hoe't se dwale as se tsjin in stik hout sizze: 'Do bist myn God,' en tsjin in stien: 'Do bist myn Hear en do bist myn rêder.' [En se hawwe gjin hert.]
19 En wat dy oangiet, myn soan Jakob, mei de Allerheechste God dy helpe, en de God fan 'e himel dy seingje, en dy fuorthelje fan har ûnreinens en fan al har dwaling.
20 Wês foarsichtich, myn soan Jakob, dat jo gjin frou nimme út ien fan 'e dochters fan Kanaän; want al syn sied moat út 'e ierde woartele wurde.
21 Want, fanwegen de oertreding fan Ham, gie Kanaän op in dwaling, en al syn sied sil fan 'e ierde ferneatige wurde

en al it oerbliuwsel dêrfan, en nimmen dy't út him ûntstiet sil rêden wurde op 'e dei fan it oardiel.
22 En wat alle oanbidders fan ôfgoaden en de ûnheiligen oanbelanget
(a) Der sil gjin hope foar harren wêze yn it lân fan 'e libbenen;
(b) En der sil gjin oantinken oan harren wêze op ierde;
(c) Want se sille delkomme yn it Sjeol,
(d) En yn it plak fan feroardieling sille se gean,
Lykas de bern fan Sodom fan 'e ierde fuorthelle waarden, sa sille allegearre dy't ôfgoaden oanbidde fuorthelle wurde.
23 Wês net bang, myn soan Jakob, en wês net fernuvere, soan fan Abraham: mei de Allerheechste God dy bewarje fan ferneatiging, en mei Hy dy rêde fan alle paden fan dwaling.
24 Dit hûs haw ik foar mysels boud, dat ik myn namme derop sette mei yn 'e ierde: [it wurdt dy en dyn neiteam foar altyd jûn], en it sil it hûs fan Abraham neamd wurde; it wurdt dy en dyn neiteam foar altyd jûn; want do silst myn hûs bouwe en myn namme foar God fêstigje foar altyd: dyn neiteam en dyn namme sille bestean troch alle generaasjes fan 'e ierde.'
25 En hy hold op mei him te gebieden en him te segenjen.
26 En dy twa leine tegearre op ien bêd, en Jakob sliepte yn 'e boarst fan Abraham, syn heit syn heit, en hy tute him sân kear, en syn genede en syn hert wiene bliid oer him.
27 En hy segene him mei syn hiele hert en sei: 'De Allerheechste God, de God fan alles, en Skepper fan alles, dy't my út Ur fan 'e Chaldeeën helle hat, sadat Hy my dit lân jaan koe om it foar altyd te erven, en dat ik in hillich sied fêstigje koe - segene mei de Allerheechste foar altyd.'
28 En hy segene Jakob en sei: 'Myn soan, oer wa't ik mei myn hiele hert en myn genede jubelje, meie Jo genede en Jo barmhertichheid oer him en oer syn neiteam altyd ferheve wurde.
29 En ferlit him net, en beskôgje him net as neat fan no ôf oant yn 'e ivichheid, en meie Jo eagen iepene wurde oer him en oer syn neiteam, dat Jo him bewarje en him seingje en him hilligje as in folk foar Jo erfskip;
30 En segenje him mei al Dyn segeningen fan no ôf oant al de dagen fan 'e ivichheid, en fernije Dyn ferbûn en Dyn genede mei him en mei syn neiteam neffens al Dyn wolbehagen oan alle generaasjes fan 'e ierde.'

HAADSTIK 23

1 En hy lei twa fingers fan Jakob op syn eagen, en hy priizge de God fan 'e goaden, en hy bedekte syn gesicht en strekte syn fuotten út en sliepte de sliep fan 'e ivichheid, en waard by syn heiten sammele.
2 En nettsjinsteande dit alles lei Jakob yn syn boarst, en wist net dat Abraham, de heit fan syn heit, dea wie.
3 Doe waard Jakob wekker út syn sliep, en sjuch, Abraham wie kâld as iis, en hy sei: 'Heit, heit'; mar der wie nimmen dy't spruts, en hy wist dat hy dea wie.
4 En hy stie op út syn boarst en rûn en fertelde it Rebekka, syn mem; en Rebekka gie nachts nei Izaäk en fertelde it him; en se gongen tegearre, en Jakob mei harren, en in lampe wie yn syn hân, en doe't se deryn gienen, fûnen se Abraham dea lizzen.
5 En Izaäk foel op it gesicht fan syn heit en gûlde en tute him.
6 En de stimmen waarden heard yn it hûs fan Abraham, en Ismaël, syn soan, stie op en gyng nei Abraham, syn heit, en gûlde oer Abraham, syn heit, hy en it hiele hûs fan Abraham, en sy gûlden mei in grutte gûlen.
7 En syn soannen Izaäk en Ismaël begroeven him yn 'e dûbele grot, by syn frou Sara, en sy gûlden fjirtich dagen om him, al de mannen fan syn hûs, en Izaäk en Ismaël, en al harren soannen, en al de soannen fan Ketura op harren plakken; en de dagen fan it gûlen om Abraham wiene foarby.
8 En hy libbe trije jubileumjierren en fjouwer wiken fan jierren, hûndertfiifensantich jier, en foltôge de dagen fan syn libben, âld en fol fan dagen.
9 Want de dagen fan 'e foarâlden, fan harren libben, wiene njoggentjin jubileums; en nei de Floed begûnen se minder as njoggentjin jubileums te wurden, en yn jubileums ôf te nimmen, en fluch âld te wurden, en fol te wêzen fan harren dagen troch in protte ferdrukking en de goddeleaze fan harren wegen, mei útsûndering fan Abraham.
10 Want Abraham wie perfekt yn al syn dieden mei de Heare, en wolbehagen yn rjochtfeardigens al de dagen fan syn libben; en sjuch, hy foltôge gjin fjouwer jubeljierren yn syn libben, doe't hy âld wurden wie fanwegen de goddeleazens, en fol wie fan syn dagen.
11 En al de generaasjes dy't fan dizze tiid ôf oant de dei fan it grutte oardiel ûntsteane sille, sille gau âld wurde, foardat se twa jubileums foltôgje, en har kennis sil har ferlitte fanwegen har âlderdom, en al har kennis sil ferdwine.
12 En yn dy dagen, as in man in jubeljier en in heal jier libbet, sille se oer him sizze: 'Hy hat lang libbe, en it grutste part fan syn dagen binne pine en fertriet en benearing, en der is gjin frede:
13 Want ramp folget op ramp, en wûne op wûne, en ferdrukking op ferdrukking, en kwea nijs op kwea nijs, en sykte op sykte, en alle kweade oardielen lykas dizze, ien mei de oare, sykte en ûndergong, en snie en froast en iis, en koarts, en kjeld, en stomte, en honger, en dea, en swurd, en finzenskip, en alle soarten rampen en pine.
14 En al dizze sille komme oer in kweade generaasje, dy't oertrêdt op ierde: har wurken binne ûnreinens en hoererij, en fersmoarging en gruwels.
15 Dan sille se sizze: 'De dagen fan 'e foarâlden wienen in protte (sels), oant tûzen jier, en wienen goed; mar sjoch, de dagen fan ús libben, as in minske in protte libbe hat, binne tritich jier en tsien, en, as hy sterk is, fjoutich jier, en dy binne kwea, en der is gjin frede yn 'e dagen fan dizze kweade generaasje.'
16 En yn dy generaasje sille de soannen harren heiten en harren âldsten oertsjûgje fan sûnde en ûngerjochtichheid, en fan 'e wurden fan harren mûle en de grutte kweade dieden dy't se dogge, en oangeande harren ferlittenheid fan it ferbûn dat de Heare tusken harren en Him makke hat, dat se al Syn geboaden en Syn ferordeningen en al Syn wetten yn acht nimme en dwaan soene, sûnder nei rjochts of lofts ôf te wiken.
17 Want allegearre hawwe se kwea dien, en elke mûle sprekt ûngerjochtichheid en al har wurken binne in ûnreinheid en in gruwel, en al har wegen binne fersmoarging, ûnreinheid en ferneatiging.

18 Sjoch, de ierde sil ferneatige wurde fanwegen al har wurken, en der sil gjin sied fan 'e wynstôk wêze, en gjin oalje; want har wurken binne hielendal ûntrou, en se sille allegear tegearre fergean, bisten en fee en fûgels, en al de fisken fan 'e see, fanwegen de minskenbern.
19 En se sille mei-inoar striden, de jonge mei de âlde, en de âlde mei de jonge, de earmen mei de riken, de leechsteande mei de grutte, en de bidler mei de foarst, fanwegen de wet en it ferbûn; want se hawwe it gebod en it ferbûn, en de feesten, en de moannen, en de sabbatten, en de jubilea en alle oardielen fergetten.
20 En se sille stean mei bôgen en swurden en oarloch om har werom te bringen op 'e wei; mar se sille net weromkomme oant der in soad bloed op 'e ierde fergetten is, ien foar ien.
21 En dejingen dy't ûntkommen binne, sille net weromkomme fan har goddeleaze nei de wei fan gerjochtichheid, mar se sille harsels allegear ferheffe ta ferrie en rykdom, sadat se elk alles nimme kinne wat fan syn buorman is, en se sille de grutte namme neame, mar net yn wierheid en net yn gerjochtichheid, en se sille it hillige fan hilligen ûntreinigje mei har ûnreinens en de ferdorvenheid fan har fersmoarging.
22 En in grutte straf sil de dieden fan dizze generaasje fan 'e Heare oerkomme, en Hy sil har oerjaan oan it swurd en oan it oardiel en oan finzenskip, en om plondere en ferslokt te wurden.
23 En Hy sil tsjin harren de sûnders fan 'e heidenen wekker meitsje, dy't gjin genede noch meilijen hawwe, en dy't it persoan fan nimmen respektearje sille, noch âld noch jong, noch ien, want se binne goddeleazer en sterker om kwea te dwaan as alle minskenbern. En se sille geweld brûke tsjin Israel en oertreding tsjin Jakob, en in soad bloed sil op 'e ierde fergetten wurde, en der sil gjinien wêze om te sammeljen en gjinien om te begraven.
24 Yn dy dagen sille se lûd roppe, en roppe en bidde dat se rêden wurde meie út 'e hân fan 'e sûnders, de heidenen; mar gjinien sil rêden wurde.
25 En de hollen fan 'e bern sille wyt wêze mei griis hier, en in bern fan trije wiken sil âld lykje as in man fan hûndert jier, en har statuer sil ferneatige wurde troch ferdrukking en ûnderdrukking.
26 En yn dy dagen sille de bern begjinne de wetten te bestudearjen, en de geboaden te sykjen, en werom te gean nei it paad fan gerjochtichheid.
27 En de dagen sille begjinne te groeien en te tanimmen ûnder dy bern fan 'e minske Oant har dagen tichtby tûzen jier komme. En ta in grutter oantal jierren as (earder) wie it oantal fan 'e dagen.
28 En der sil gjin âlde man wêze, noch ien dy't net tefreden is mei syn dagen, want allegear sille se wêze as bern en jongelingen.
29 En al har dagen sille se foltôgje en libje yn frede en yn freugde, en der sil gjin satan of ien kweade ferneatiger wêze; want al har dagen sille dagen fan segen en genêzing wêze.
30 En yn dy tiid sil de Heare Syn tsjinstfeinten genêze, en se sille opstean en grutte frede sjen, en har tsjinstanners ferdriuwe. En de rjochtfeardigen sille it sjen en tankber wêze, en jubelje mei blydskip foar ivich en altyd, en sille al har oardielen en al har flokken op har fijannen sjen.
31 En harren bonken sille rêste yn 'e ierde, en harren geasten sille in soad freugde hawwe, en se sille witte dat it de Heare is dy't it oardiel docht, en genede toant oan hûnderten en tûzenen en oan allegearre dy't Him leafhawwe.
32 En skriuw dû, Mozes, dizze wurden op; want sa binne se skreaun, en se skriuwe se op 'e himelske tafels as in tsjûgenis foar de generaasjes foar altyd.

HAADSTIK 24

1 En it barde nei de dea fan Abraham dat de Heare syn soan Izaäk seinge, en hy stie op út Hebron en gyng hinne en wenne by de Boarne fan it Fisy yn it earste jier fan 'e tredde wike [2073 AM] fan dit jubileum, sân jier.
2 En yn it earste jier fan 'e fjirde wike begûn in hongersneed yn it lân, [2080 AM] neist de earste hongersneed, dy't west hie yn 'e dagen fan Abraham.
3 En Jakob siedde linzensop, en Esau kaam hongerich út it fjild. En hy sei tsjin syn broer Jakob: 'Jou my fan dizze reade sop.' En Jakob sei tsjin him: 'Ferkeapje my dyn [primogeniture, dit] berterjocht en ik sil dy brea jaan, en ek wat fan dizze linzensop.'
4 En Esau sei yn syn hert: 'Ik sil stjerre; wat foar nut hat dit berterjocht my?
5 ‘En hy sei tsjin Jakob: ‘Ik jou it dy.’ En Jakob sei: ‘Swar it my hjoed,’ en hy swarde it him.
6 En Jakob joech syn broer Esau brea en sop, en hy iet oant er sêd wie, en Esau ferachte syn berterjocht; dêrom waard Esau syn namme Edom neamd, fanwegen it reade sop dat Jakob him as syn berterjocht joech.
7 En Jakob waard de âldste, en Esau waard fan syn weardichheid ferlege.
8 En de hongersneed wie oer it lân, en Izaäk gyng yn it twadde jier fan dizze wike nei Egypte, en gyng nei de kening fan 'e Filistinen yn Gerar, nei Abimelech.
9 En de Heare ferskynde him en sei tsjin him: Gean net del nei Egypte; wenje yn it lân dat Ik dy oanwize sil, en ferbliuw as frjemdling yn dit lân, en Ik sil mei dy wêze en dy seingje.
10 Want oan dy en dyn neiteam sil Ik dit hiele lân jaan, en Ik sil Myn eed befêstigje dy't Ik oan Abraham, dyn heit, sward haw, en Ik sil dyn neiteam fermannichfâldigje as de stjerren fan 'e himel, en Ik sil dyn neiteam dit hiele lân jaan.
11 En yn dyn neiteam sille alle folken fan 'e ierde seinge wurde, om't dyn heit nei myn stim harke hat, en myn wacht en myn geboaden en myn wetten en myn ferordeningen en myn ferbûn hâlden hat; en no harkje nei myn stim en wenje yn dit lân.
12 En hy wenne trije wiken fan jierren yn Gelar.
13 En Abimelech joech him en alles wat fan him wie, en sei: 'Elkenien dy't him of wat fan him is oanrekket, sil wis stjerre.'
14 En Izaäk waard machtich ûnder de Filistinen, en hy krige in protte besittings, kij en skiep en kamielen en ezels en in grutte húshâlding.
15 En hy siedde yn it lân fan 'e Filistinen en brocht hûndertfâldich op, en Izaäk waard tige machtich, en de Filistinen wiene him oergeunstich.

16 Al dy putten dy't de tsjinstfeinten fan Abraham groeven hiene yn 'e tiid dat Abraham libbe, dy hiene de Filistinen nei de dea fan Abraham tichtmakke en mei ierde folmakke.
17 Doe sei Abimelech tsjin Izaäk: "Gean fuort fan ús, want do bist folle machtiger as wy." En Izaäk gie dêr wei yn it earste jier fan 'e sânde wike, en ferbleau as frjemdling yn 'e dellingen fan Gerar.
18 En hja groeven de wetterputten op 'e nij dy't de tsjinstfeinten fan Abraham, syn heit, groeven hiene, en dy't de Filistinen tichtmakke hiene nei de dea fan Abraham, syn heit, en hy neamde harren nammen lykas Abraham, syn heit, harren neamd hie.
19 En de tsjinstfeinten fan Izaäk groeven in put yn 'e delling, en fûnen libben wetter, en de hoeders fan Gerar rûzjen mei de hoeders fan Izaäk, sizzende: 'It wetter is fan ús'; en Izaäk neamde de namme fan 'e put 'Persiteit', om't se pervers mei ús west hiene.
20 En hja groeven in twadde put, en dêr stride se ek oer, en hy neamde it 'Fijandskip'. En hy stie dêrwei op en hja groeven in oare put, en dêr stride se net oer, en hy neamde it 'Romte', en Izaäk sei: 'No hat de Heare romte foar ús makke, en wy binne fermannichfâldige yn it lân.'
21 En hy gyng dêrwei op nei de Boarne fan 'e Eed yn it earste jier fan 'e earste wike yn it [2108 AM] fjirtichste jubileum.
22 En de Heare ferskynde him dy nacht, op 'e nije moanne fan 'e earste moanne, en sei tsjin him: 'Ik bin de God fan Abraham, dyn heit; wês net bang, want Ik bin mei dy, en Ik sil dy seingje en dyn neiteam wis fermannichfâldigje as it sân fan 'e ierde, om 'e wille fan Abraham, myn tsjinner.'
23 En hy boude dêr in alter, dat syn heit Abraham earst boud hie, en hy rôp de namme fan de Heare oan, en hy offerde in offer oan de God fan syn heit Abraham.
24 En hja groeven in put en fûnen libben wetter.
25 En de tsjinstfeinten fan Izaäk groeven in oare put en fûnen gjin wetter, en hja gongen hinne en fertelden Izaäk dat hja gjin wetter fûn hiene, en Izaäk sei: 'Ik haw hjoed de dei oan 'e Filistinen swarre en dit is ús bekend makke.'
26 En hy neamde de namme fan dy plak de Boarne fan 'e Eed; want dêr hie er Abimelech en Ahuzzat, syn freon, en Pikol, de prefekt, Of syn gasthear, mei in eed ôfsward.
27 En Izaäk wist dy dei dat hy ûnder twang oan harren sward hie om frede mei harren te sluten.
28 En Izaäk ferflokte dy dei de Filistinen en sei: 'Ferflokt meie de Filistinen wêze oant de dei fan grime en ferachting út it midden fan alle folken; mei God se meitsje ta in spot en in flok en in objekt fan grime en ferachting yn 'e hannen fan' e sûnders, de heidenen, en yn 'e hannen fan' e Kittiërs.
29 En wa't ek ûntkomt oan it swurd fan 'e fijân en de Kittimen, mei it rjochtfeardige folk yn it oardiel ûnder de himel útrûgje; want sy sille de fijannen en tsjinstanners fan myn bern wêze, troch al har generaasjes hinne op ierde.
30 En der sil gjin oerbliuwsel foar harren oerbliuwe, noch ien dy't rêden wurdt op 'e dei fan 'e grime fan it oardiel; Foar ferneatiging en útrûging en ferdriuwing fan 'e ierde is it hiele sied fan 'e Filistinen (reservearre), en der sil gjin namme of sied mear oerbliuwe foar dizze Kaftorieten op ierde.
31 Want al soe er nei de himel opstige, dêrwei sil er delhelle wurde, en al soe er himsels sterk meitsje op ierde, dêrwei sil er útlutsen wurde, en al soe er him ûnder de folken ferbergje, sels dêrwei sil er útrûge wurde; en al soe er yn it grêf delkomme, dêr sil syn feroardieling ek grut wêze, en dêr sil er ek gjin frede hawwe.
32 En as er yn finzenskip giet, sille se him ûnderweis deadzje troch de hannen fan dejingen dy't syn libben sykje, en gjin namme noch neiteam sil him oerlitten wurde op 'e hiele ierde; want yn in ivige ferfloking sil er weigean.
33 En sa stiet it oer him skreaun en gravearre op 'e himelske tafels, om mei him te dwaan op 'e dei fan it oardiel, sadat hy út 'e ierde woartele wurde kin.

HAADSTIK 25

1 En yn it twadde jier fan dizze wike yn dit jubileum rôp Rebekka Jakob har soan, en spriek ta him, sizzende: 'Myn soan, nim gjin frou út 'e dochters fan Kanaän, lykas Esau, dyn broer, dy't him twa froulju út 'e dochters fan Kanaän naam, en dy hawwe myn siel bitter makke mei al har ûnreine dieden: want al har dieden binne hoererij en lust, en der is gjin rjochtfeardigens by har, want (har dieden) binne kwea.
2 En ik, myn soan, hâld tige fan dy, en myn hert en myn genegenheid seingje dy elk oere fan 'e dei en wacht fan 'e nacht.
3 En no, myn soan, harkje nei myn stim, en doch de wil fan dyn mem, en nim gjin frou út 'e dochters fan dit lân, mar allinnich út it hûs fan myn heit, en út 'e famylje fan myn heit. Dû scilst in frou nimme út it hûs fan myn heit, en de Allerheechste God sil dy seingje, en dyn bern sille in rjochtfeardige generaasje en in hillich sied wêze.'
4 Doe spriek Jakob tsjin Rebekka, syn mem, en sei tsjin har: 'Sjoch, mem, ik bin njoggen wiken âld, en ik ken gjin frou en ik haw har net oanrekke, en ik haw my mei gjin frou ferloofd, en ik haw my der sels net oan tocht om in frou te nimmen út 'e dochters fan Kanaän.
5 Want ik tink oan, mem, de wurden fan Abraham, ús heit, want hy hat my gebea om gjin frou te nimmen út 'e dochters fan Kanaän, mar om my in frou te nimmen út it sied fan myn heite hûs en út myn sibben.
6 Ik haw earder heard dat Laban, dyn broer, dochters berne binne, en ik haw myn sin derop set om in frou út harren te nimmen.
7 En dêrom haw ik mysels yn myn geast beskerme tsjin sûndigjen of ferdorven wurden yn al myn wegen, al de dagen fan myn libben; want oangeande lust en hoererij hat Abraham, myn heit, my in protte geboaden jûn.
8 En, nettsjinsteande alles wat hy my oplein hat, hat myn broer dizze twaentweintich jier mei my striden, en faak tsjin my sprutsen en sein: 'Myn broer, nim in suster fan myn twa froulju ta frou'; mar ik wegerje te dwaan lykas hy dien hat.
9 Ik swar foar dy, mem, dat ik al de dagen fan myn libben gjin frou nimme sil út 'e dochters fan it sied fan Kanaän, en ik sil net goddeleas dwaan lykas myn broer dien hat.
10 Wês net bang, mem; wês der wis fan dat ik dyn wil dwaan sil en yn oprjochtheid rinne sil, en myn wegen net foar altyd ferdorve.'
11 En doe tilde se har gesicht op nei de himel en strekte de fingers fan har hannen út, en iepene har mûle en seinge de Allerheechste God, dy't de himel en de ierde skepen hie, en se joech Him tank en lof.

12 En hja sei: 'Priizge mei de Heare God, en mei syn hillige namme priizge wurde foar ivich en altyd, dy't my Jakob jûn hat as in suvere soan en in hillich sied; want hy is fan dy, en syn sied sil fan dy wêze foar altyd en troch alle generaasjes hinne foar ivich.
13 Segenje him, o Heare, en liz yn myn mûle de segen fan 'e gerjochtichheid, dat ik him seingje mei.'
14 En op dat stuit, doe't de geast fan gerjochtichheid yn har mûle delkaam, lei se beide hannen op 'e holle fan Jakob en sei:
15 Lofber binne jo, Hear fan gerjochtichheid en God fan 'e iuwen, en mei Hy jo seingje boppe alle generaasjes fan minsken. Mei Hy jo, myn Soan, it paad fan gerjochtichheid jaan, en gerjochtichheid iepenbierje oan jo neiteam.
16 En mei Hy dyn soannen talryk meitsje yn dyn libben, en meie se opkomme neffens it oantal moannen fan it jier. En meie harren soannen talryk en grut wurde boppe de stjerren fan 'e himel, en meie harren oantallen mear wêze as it sân fan 'e see.
17 En mei Hy harren dit moaie lân jaan - lykas Hy sein hat dat Hy it oan Abraham en syn neiteam nei him foar altyd jaan soe - en meie se it foar altyd as in besitting hâlde.
18 En mei ik dy, myn soan, seinige bern sjen (berne) yn myn libben, en in seinige en hillige sied mei al dyn sied wêze.
19 En lykas jo de geast fan jo mem ferfarske hawwe yn har libben, segenet de liifmoer fan har dy't jo droegen hat jo sa, [Myn genegenheid] en myn boarsten segenje jo En myn mûle en myn tonge priizgje jo tige.
20 Tanimme en ferspriede oer de ierde, En mei dyn sied perfekt wêze yn 'e freugde fan himel en ierde foar ivich; En mei dyn sied jubelje, En op 'e grutte dei fan frede mei it frede hawwe.
21 En mei dyn namme en dyn neiteam bestean oant yn alle ivichheden, en mei de Allerheechste God harren God wêze, en mei de God fan 'e gerjochtichheid by harren wenje, en mei troch harren syn hillichdom boud wurde oant yn alle ivichheden.
22 Seinge meie hy dy't dy seinget, en alle fleis dat dy falsk ferflokt, mei ferflokt wêze.
23 En sy tute him en sei tsjin him: 'Mei de Hear fan 'e wrâld dy leafhawwe lykas it hert fan dyn mem en har leafde yn dy bliid binne en dy seingje.' En sy hâldde op mei seingjen.

HAADSTIK 26

1 En yn it sânde jier fan dizze wike rôp Izaäk Esau, syn âldste soan, en sei tsjin him: 'Ik bin [2114 AM] âld, myn soan, en sjuch, myn eagen binne dof om te sjen, en ik wit de dei fan myn dea net.
2 En no nim dyn jachtwapens, dyn pylkkoker en dyn bôge, en gean it fjild yn, en jeie en fang my (wyld), myn soan, en meitsje my smaaklik miel, lykas myn siel leaf hat, en bring it my dat ik ite kin, en dat myn siel dy seingje mei foardat ik stjer.'
3 Mar Rebekka hearde Izaäk tsjin Esau praten.
4 En Esau gyng ier en betiid nei it fjild om te jeien en te fangen en it nei syn heit ta te bringen.
5 En Rebekka rôp Jakob, har soan, en sei tsjin him: 'Sjoch, ik hearde Izaäk, dyn heit, tsjin Esau, dyn broer, sizzen: 'Sykje foar my, en meitsje my in hearlik miel, en bring it my dat
6 Ik mei ite en dy seingje foar de Heare foardat ik stjer." En no, myn soan, harkje nei myn stim yn wat ik dy gebied: Gean nei dyn keppel en helje my twa goede geitebokken, en ik sil se in hearlik miel meitsje foar dyn heit, sa't er it leaf hat, en dû scilst it nei dyn heit bringe, dat hy ite en dy seingje mei foar de Heare foardat er stjert, en dat dû segene wurde meist.'
7 Doe sei Jakob tsjin Rebekka, syn mem: 'Mem, ik sil neat ûnthâlde dat myn heit ite wol en dat him oansprekke soe; allinnich bin ik bang, mem, dat hy myn stim werkenne sil en my oanreitsje wol.
8 En do witst dat ik glêd bin, en Esau, myn broer, hierrich is, en ik sil foar syn eagen ferskine as in kwea-diediger, en sil in died dwaan dat hy my net oplein hie, en hy sil lilk op my wêze, en ik sil in flok oer mysels bringe, en gjin segen.
9 En Rebekka, syn mem, sei tsjin him: 'Dyn flok mei op my wêze, myn soan, harkje allinnich nei myn stim.'
10 En Jakob harke nei de stim fan Rebekka, syn mem, en gyng hinne en helle twa moaie en fette geitebokken, en brocht se nei syn mem, en syn mem makke der in hearlik miel fan, sa't er it leaf hie.
11 En Rebekka naam de moaie klean fan Esau, har âldste soan, dy't by har yn 'e hûs wie, en se klaaide Jakob, har jongste soan, dermei oan, en se die de hûden fan 'e geitebokken om syn hannen en om 'e bleate dielen fan syn nekke.
12 En hja joech it fleis en it brea dat hja klearmakke hie yn 'e hân fan har soan Jakob.
13 Doe gie Jakob nei syn heit ta en sei: 'Ik bin dyn soan; ik haw dien lykas jo my sein hawwe; stean op, sit en yt fan wat ik fongen haw, heit, dat dyn siel my seingje mei.'
14 Doe sei Izaäk tsjin syn soan: 'Hoe hastû it sa gau fûn, myn soan?
15 'En Jakob sei: 'Omdat de Heare, dyn God, my dat fine litten hat.'
16 Doe sei Izaäk tsjin him: Kom tichterby, dat ik dy befiele mei, myn soan, oftsto myn soan Esau bist of net.
17 Doe gyng Jakob tichter by Izaäk, syn heit, en hy fielde him en sei: 'De stim is Jakobs stim, mar de hannen binne de hannen fan Esau,'
18 en hy ûnderskiede him net, om't it in bestimming út 'e himel wie om syn fermogen om te waarnimmen fuort te nimmen en Izaäk ûnderskiede it net, want syn hannen wiene hierrich lykas dy fan syn broer Esau, dat hy segene him.
19 En hy sei: 'Bisto myn soan Esau?' En hy sei: 'Ik bin dyn soan.' En hy sei: 'Bring it by my, dat ik ite mei fan watsto fongen hast, myn soan, dat myn siel dy seingje mei.'
20 En hy brocht it by him, en hy iet, en hy brocht him wyn, en hy dronk.
21 Doe sei Izaäk, syn heit, tsjin him: Kom tichterby en tútsje my, myn soan.
22 En hy kaam tichterby en tute him. En hy rook de rook fan syn klean, en hy segene him en sei: 'Sjoch, de rook fan myn soan is as de rook fan in fol fjild dat de Heare segene hat.'
23 En mei de Heare dy jaan fan 'e dauwe fan 'e himel en fan 'e dauwe fan 'e ierde, en in oerfloed fan nôt en oalje: lit folken dy tsjinje, en folken foar dy bûge.

24 Wês hear oer dyn bruorren, en lit de soannen fan dyn mem foar dy bûge; en meie al de segeningen dêr't de Heare my mei seinge hat en Abraham, myn heit, seinge hawwe, oan dy en oan dyn neiteam ta ivich tawiisd wurde: Ferflokt is hy dy't dy ferflokt, en seinge is hy dy't dy segenet.
25 En it barde sa gau as Izaäk klear wie mei it segenjen fan syn soan Jakob, en Jakob fuortgien wie fan syn heit Izaäk, dat er him ferburgen hie en Esau, syn broer, kaam fan 'e jacht.
26 En hy makke ek smaaklik miel, en brocht it nei syn heit, en sei tsjin syn heit: 'Lit myn heit oerein komme en fan myn wild ite, dat dyn siel my seingje mei.'
27 En Izaäk, syn heit, sei tsjin him: 'Wa bisto?' En hy sei tsjin him: 'Ik bin dyn earstberne, dyn soan Esau; ik haw dien lykassto my opdroegen hast.'
28 En Izaäk wie tige fernuvere, en sei: 'Wa is hy dy't jage en fongen en my brocht hat, en ik haw fan alles iten foardat jo kamen, en haw him seinge: (en) hy sil seinge wêze, en al syn neiteam foar altyd.'
29 Doe't Ezau de wurden fan syn heit Izaäk hearde, rôp er mei in tige grutte en bittere gjalp, en sei tsjin syn heit: 'Segenje my, my ek, heit.'
30 En hy sei tsjin him: 'Dyn broer kaam mei list en hat dyn segen nommen.' En hy sei: 'No wit ik wêrom't syn namme Jakob neamd wurdt: sjuch, hy hat my no twa kear ferdrongen: hy hat myn berterjocht nommen, en no hat hy myn segen nommen.'
31 En hy sei: 'Hawwe jo gjin segen foar my bewarre, heit?' en Izaäk antwurde en sei tsjin Esau: 'Sjoch, ik haw him ta jo hear makke, en al syn bruorren haw ik him as tsjinstfeinten jûn, en mei in oerfloed fan nôt en wyn en oalje haw ik him fersterke: En wat moat ik no foar jo dwaan, myn soan?'
32 Doe sei Ezau tsjin Izaäk, syn heit: 'Hawwe jo mar ien segen, heit? Segenje my, my ek, heit!'
33 En Ezau sette syn stim op en gûlde. En Izaäk antwurde en sei tsjin him: 'Sjoch, fier fan 'e dauwe fan 'e ierde sil dyn wenplak wêze, en fier fan 'e dauwe fan 'e himel fan boppen.
34 En troch dyn swurd silstû libje, en dû silst dyn broer tsjinje. En it sil barre as dû grut wurdst, en syn jok fan dyn nekke skoddest, dû silst in folsleine sûnde oant de dea ta sûndigje, en dyn sied sil ûnder de himel weirûke wurde.
35 En Esau bleau Jakob driigje fanwegen de segen dêr't syn heit him mei seinige hie, en hy sei yn syn hert: 'Meitsje de dagen fan rou oer myn heit no komme, sadat ik myn broer Jakob deadzje kin.'

HAADSTIK 27

1 En de wurden fan Esau, har âldste soan, waarden oan Rebekka ferteld yn in dream, en Rebekka stjoerde en rôp Jakob, har jongste soan,
2 en sei tsjin him: 'Sjoch, dyn broer Esau sil wraak op dy nimme om dy te deadzjen.
3 No, myn soan, harkje nei myn stim, en meitsje op en flechtsje nei Laban, myn broer, nei Haran, en bliuw in pear dagen by him oant de grime fan dyn broer weirekke is, en hy syn grime fan dy ôfnimt, en alles ferjit watsto dien hast; dan sil ik stjoere en dy dêr weihelje.
4 En Jakob sei: 'Ik bin net bang; as er my deadzje wol, sil ik him deadzje.'
5 Mar sy sei tsjin him: 'Lit my net op ien dei fan myn beide soannen ûntkomme.'
6 Doe sei Jakob tsjin Rebekka, syn mem: "Sjoch, do witst dat myn heit âld wurden is en net mear sjocht, om't syn eagen dof binne. As ik him ferlit, sil it him net oansprekke, om't ik him ferlit en fan jimme ôf gean. Myn heit sil dan lilk wurde en my ferflokke. Ik sil net gean; allinnich as er my stjoert, sil ik gean."
7 En Rebekka sei tsjin Jakob: 'Ik sil nei binnen gean en mei him prate, en hy sil dy fuortstjoere.'
8 Doe gie Rebekka nei binnen en sei tsjin Izaäk: 'Ik ha in ôfgryslike hekel oan myn libben fanwegen de twa dochters fan Heth, dy't Esau him ta frou nommen hat; en as Jakob in frou nimt út 'e dochters fan it lân lykas dizze, wêrfoar moat ik dan noch libje? De dochters fan Kanaän binne kwaa.'
9 En Izaäk rôp Jakob en seinge him, en warskôge him en sei tsjin him: 'Nim gjin frou út ien fan 'e dochters fan Kanaän;
10 Meitsje dy klear en gean nei Mesopotamië, nei it hûs fan Betuël, de heit fan dyn mem, en nim dêr in frou út 'e dochters fan Laban, de broer fan dyn mem.
11 En God de Almachtige mei dy seingje en dy fermannichfâldigje en fermannichfâldigje, datst in mannichte fan folken wurdst, en mei dy de segeningen fan myn heit Abraham jaan, oan dy en oan dyn neiteam nei dy, datst it lân fan dyn frjemdlingen ervje meist en al it lân dat God oan Abraham jûn hat: gean, myn soan, yn frede.
12 En Izaäk stjoerde Jakob fuort, en hy gyng nei Mesopotamië, nei Laban, de soan fan Betuel, de Syriër, de broer fan Rebekka, Jakobs mem.
13 En it barde nei't Jakob oerein kommen wie om nei Mesopotamië te gean, dat de geast fan Rebekka fertriet krige oer har soan, en sy gûlde.
14 En Izaäk sei tsjin Rebekka: Myn suster, skriem net om Jakob, myn soan; hwent hy giet yn frede hinne, en yn frede sil hy weromkomme.
15 De Allerheechste God sil him bewarje fan alle kwea, en sil mei him wêze; want Hy sil him net ferlitte al syn dagen;
16 Want ik wit dat syn wegen yn alle dingen foarspoedich wêze sille, wêr't er ek hinne giet, oant er yn frede by ús weromkomt, en wy him yn frede sjogge.
17 Wês net bang foar him, myn suster, want hy is op it rjochte paad en hy is in perfekt man: en hy is trou en sil net ferlern gean. Skriem net.
18 En Izaäk treaste Rebekka fanwegen har soan Jakob, en seinge him.
19 En Jakob gyng fan 'e Boarne fan 'e Eed nei Haran yn it earste jier fan 'e twadde wike yn it fjirtichste jubileum, en hy kaam by Luz op 'e bergen, dat is Bethel, op 'e nije moanne fan 'e earste moanne fan dizze wike, [2115 AM] en hy kaam jûns op it plak en draaide dy nacht fan 'e wei nei it westen fan 'e dyk: en hy sliepte dêr; want de sinne wie ûndergien.
20 En hy naam ien fan 'e stiennen fan dy plak en lei dy ûnder de beam oan syn holle, en hy wie allinnich ûnderweis, en hy sliepte.
21 En hy dreamde dy nacht, en sjuch, in ljedder stie op 'e ierde, en de boppekant dêrfan rikte nei de himel, en sjuch, de ingels fan 'e Heare gongen derop op en del, en sjuch, de Heare stie derop.

22 En Hy spriek ta Jakob en sei: 'Ik bin de Heare, de God fan Abraham, dyn heit, en de God fan Izaäk; it lân dêr'tsto op sliepst, sil Ik dy jaan, en dyn neiteam nei dy.
23 En dyn neiteam sil wêze as it stof fan 'e ierde, en dû silst tanimme nei it westen en nei it easten, nei it noarden en it suden, en yn dy en yn dyn neiteam sille alle famyljes fan 'e folken segene wurde.
24 En sjuch, Ik sil mei dy wêze, en sil dy bewarje wêr'tsto ek hinne giest, en Ik sil dy yn frede werombringe yn dit lân; want Ik sil dy net ferlitte oant Ik alles dien haw wat Ik dy sein haw.'
25 Doe waard Jakob wekker út syn sliep en sei: "Wier, dit plak is it hûs fan de Heare, en ik wist it net." En hy wie bang en sei: "Ferskriklik is dit plak, dat neat oars is as it hûs fan God, en dit is de poarte fan 'e himel."
26 En Jakob stie moarns betiid op, en naam de stien dy't er ûnder syn holle lein hie en sette dy op as in pylder foar in teken, en hy geat der oalje boppe-op. En hy neamde de namme fan dy plak Bethel; mar de namme fan dy plak wie earst Luz.
27 En Jakob die in gelofte oan de Heare, sizzende: 'As de Heare mei my wêze sil, en my bewarje sil op dizze wei dy't ik gean, en my brea jaan sil om te iten en klean om oan te dwaan, sadat ik yn frede weromkom nei it hûs fan myn heit, dan sil de Heare myn God wêze, en dizze stien dy't ik as in pylder as in teken op dizze plak oprjochte haw, sil it hûs fan de Heare wêze, en fan alles wat Jo my jouwe, sil ik it tsiende oan Jo, myn God, jaan.'

HAADSTIK 28

1 En hy gie op reis en kaam yn it lân fan it easten, by Laban, de broer fan Rebekka, en hy wie by him en tsjinne him ien wike foar syn dochter Rachel.
2 En yn it earste jier fan 'e tredde wike [2122 AM] sei er tsjin him: 'Jou my myn frou, dêr't ik sân jier foar tsjinne haw'; en Laban sei tsjin Jakob: 'Ik sil dy dyn frou jaan.'
3 En Laban makke in feestmiel, en naam Lea, syn âldste dochter, en joech har oan Jakob as frou, en joech har Zilpa, syn tsjinstfaam, as tsjinstfaam; en Jakob wist it net, hwent hy tocht dat it Rachel wie.
4 En hy gyng by har yn, en sjuch, it wie Lea; en Jakob waard lilk op Laban, en sei tsjin him: Wêrom hastû sa mei my dien? Haw ik dy net tsjinne foar Rachel en net foar Lea? Wêrom hastû my ûnrjocht oandien?
5 Nim dyn dochter mei, en ik sil gean; want do hast my kwea dien.' Want Jakob hâldde mear fan Rachel as fan Lea; want Lea's eagen wiene swak, mar har gestalte wie tige moai; mar Rachel hie moaie eagen en in moai en tige moai gestalte.
6 En Laban sei tsjin Jakob: 'It is net sa dien yn ús lân, om de jongste foar de âldste te jaan.' En it is net goed om dit te dwaan; want sa is it foarskreaun en skreaun yn 'e himelske tafels, dat nimmen syn jongste dochter foar de âldste jaan moat; mar de âldste jout earst en nei har de jongste - en de man dy't dat docht, sette se skuld op him yn 'e himel, en nimmen is rjochtfeardich dy't dit docht, want dizze died is kwea foar de Heare.
7 En gebied de bern fan Israel dat se dit net dogge; lit se de jongste net nimme noch jaan foardat se de âldste jûn hawwe, want it is tige goddeleas.
8 Doe sei Laban tsjin Jakob: "Lit de sân dagen fan it feest fan dizze foarbygean, en ik sil dy Rachel jaan, datst my noch sân jier tsjinje meist, sadatst myn skiep weidzje kinst lykas yn 'e foarige wike."
9 En op 'e dei dat de sân dagen fan it feest fan Lea foarby wiene, joech Laban Rachel oan Jakob, dat er him noch sân jier tsjinje koe, en hy joech Rachel Bilha, de suster fan Zilpa, as tsjinstfaam.
10 En hy tsjinne noch sân jier foar Rachel, want Lea wie him om neat jûn.
11 En de Heare iepene de liifmoer fan Lea, en sy waard swier en krige Jakob in soan, en hy neamde him Ruben, op 'e fjirtjinde dei fan 'e njoggende moanne, yn it earste jier fan 'e tredde wike. [2122 AM]
12 Mar de liifmoer fan Rachel waard sluten, want de Heare seach dat Lea hate waard en Rachel leaf hie.
13 En Jakob gie wer by Lea yn, en sy waard swier en krige Jakob in twadde soan, en hy neamde him Simeon, op 'e ienentweintichste fan 'e tsiende moanne, en yn it tredde jier fan dizze wike. [2124 AM]
14 En Jakob gie wer by Lea yn, en sy waard swier en krige him in tredde soan, en hy neamde him Levi, yn 'e nije moanne fan 'e earste moanne yn it sechsde jier fan dizze wike. [2127 AM]
15 En Jakob gie wer by har yn, en sy waard swier en krige him in fjirde soan, en hy neamde him Juda, op 'e fyftjinde fan 'e tredde moanne, yn it earste jier fan 'e fjirde wike. [2129 AM]
16 En fanwegen dit alles wie Rachel oergeunstich op Lea, om't se gjin bern krige, en se sei tsjin Jakob: 'Jou my bern'; en Jakob sei: 'Haw ik de fruchten fan dyn liifmoer foar dy ûnthâlden? Haw ik dy ferlitten?'
17 Doe't Rachel seach dat Lea fjouwer soannen oan Jakob berne hie, Ruben en Simeon en Levi en Juda, sei se tsjin him: "Gean nei myn tsjinstfaam Bilha, en sy sil swier wurde en my in soan krije." (En sy joech him Bilha, har tsjinstfaam, ta frou.)
18 En hy gie by har yn, en sy waard swier en krige him in soan, en hy neamde him Dan, op 'e njoggende fan 'e sechsde moanne, yn it sechsde jier fan 'e tredde wike. [2127 AM]
19 En Jakob gyng wer in twadde kear nei Bilha, en sy waard swier en krige Jakob in oare soan, en Rachel neamde him Naftali, op 'e fyfde fan 'e sânde moanne, yn it twadde jier fan 'e fjirde wike. [2130 AM]
20 Doe't Lea seach dat se ûnfruchtber wurden wie en gjin bern krige, wie se oergeunstich op Rachel, en se joech ek har tsjinstfaam Zilpa oan Jakob ta frou, en se waard swier en krige in soan, en Lea neamde syn namme Gad, op 'e tolfde fan 'e achtste moanne, yn it tredde jier fan 'e fjirde wike. [2131 AM]
21 En hy gie wer by har yn, en sy waard swier en krige him in twadde soan, en Lea neamde him Aser, op 'e twadde fan 'e alfde moanne, yn it fyfde jier fan 'e fjirde wike. [2133 AM]
22 En Jakob gyng by Lea yn, en sy waard swier en krige in soan, en sy neamde him Issaskar, op 'e fjirde fan 'e fyfde moanne, yn it fjirde jier fan 'e fjirde wike, [2132 AM] en sy joech him oan in ferpleechster.
23 En Jakob gyng wer by har yn, en hja waard swier en krige twa (bern), in soan en in dochter, en hja neamde de

soan Sebulon, en de dochter Dina, op 'e sânde fan 'e sânde moanne, yn it sechsde jier fan 'e fjirde wike. [2134 AM]
24 En de Heare wie Rachel genedefol, en iepene har liifmoer, en sy waard swier en krige in soan, en sy neamde him Jozef, op 'e nije moanne fan 'e fjirde moanne, yn it sechsde jier yn dizze fjirde wike. [2134 AM]
25 En yn 'e dagen dat Jozef berne waard, sei Jakob tsjin Laban: 'Jou my myn froulju en soannen, en lit my nei myn heit Izaäk gean, en lit my in hûs bouwe; want ik haw de jierren foltôge wêryn't ik jo tsjinne haw foar jo twa dochters, en ik sil nei it hûs fan myn heit gean.'
26 Doe sei Laban tsjin Jakob: Bliuw by my foar dyn lean, en hoed myn keppel wer foar my, en nim dyn lean oan.
27 En hja kamen it mei-inoar iens dat hy him as lean jaan soe dat fan 'e lammen en geiten dy't swart, flekke en wyt berne wiene, (dit) soene syn lean wêze.
28 En al de skiep krigen flekken, spikkelden en swarten, mei ferskillende marken, en se krigen wer lammen lykas harsels, en al dy't flekken wiene, wiene fan Jakob en dy't net wiene, wiene fan Laban.
29 En Jakobs besittings fermannichfâldigen tige, en hy hie kij en skiep en ezels en kamielen, en tsjinstfeinten en tsjinstfammen.
30 En Laban en syn soannen wiene oergeunstich op Jakob, en Laban naam syn skiep fan him werom, en hy seach him mei kweade bedoelingen oan.

HAADSTIK 29

1 Doe't Rachel Jozef berne hie, gie Laban syn skiep skeare; want se wiene in reis fan trije dagen fan him ôf.
2 Doe seach Jakob dat Laban syn skiep skeare soe, en Jakob rôp Lea en Rachel, en spriek freonlik tsjin harren dat se mei him nei it lân Kanaän komme moasten.
3 Want hy fertelde harren hoe't er alles yn in dream sjoen hie, sels alles wat er tsjin him sein hie dat er weromgean moast nei it hûs fan syn heit, en hja seinen: 'Oeral dêr'tsto hinne giest, sille wy mei dy gean.'
4 En Jakob priizge de God fan syn heit Izaäk, en de God fan Abraham, syn heite heit, en hy stie op en sette him op syn froulju en syn bern, en naam al syn besittings en oerstiek de rivier, en kaam yn it lân Gilead, en Jakob ferburgen syn bedoeling foar Laban en fertelde it him net.
5 En yn it sânde jier fan 'e fjirde wike kearde Jakob him (syn gesicht) nei Gilead yn 'e earste moanne, op 'e ienentweintichste dêrfan. [2135 AM] En Laban sette him achternei en helle Jakob yn op 'e berch fan Gilead yn 'e tredde moanne, op 'e trettjinde dêrfan.
6 En de Heare liet him net ta om Jakob sear te dwaan, want Hy ferskynde him nachts yn in dream. En Laban spriek ta Jakob.
7 En op 'e fyftjinde fan dy dagen makke Jakob in feest foar Laban, en foar allegearre dy't mei him kamen, en Jakob swarde dy dei Laban, en Laban ek Jakob, dat gjinien fan beiden mei kweade bedoelingen de berch fan Gilead nei de oare oerstekke soe.
8 En hy makke dêr in tsjûgeniustien; dêrom wurdt de namme fan dy plak neamd: 'De Tsjûgeniustien', nei dizze tsjûgeniustien.
9 Mar earder neamden se it lân Gilead it lân fan 'e Refaïten; want it wie it lân fan 'e Refaïten, en de Refaïten waarden (dêr) berne, reuzen waans hichte tsien, njoggen, acht oant sân eln wie.
10 En harren wenplak wie fan it lân fan 'e bern fan Ammon oant de berch Hermon, en de sitten fan harren keninkryk wiene Karnaïm en Astarot, en Edrei, en Misur, en Beon.
11 En de Heare ferneatige harren fanwegen it kwea fan harren dieden; want se wiene tige kwea-aardich, en de Amoriten wennen yn harren plak, goddeleas en sûndich, en der is hjoed gjin folk dat al harren sûnden folslein dien hat, en se hawwe gjin lingte fan libben mear op ierde.
12 En Jakob stjoerde Laban fuort, en hy gie nei Mesopotamië, it lân fan it Easten, en Jakob gie werom nei it lân Gilead.
13 En hy gie oer de Jabbok yn 'e njoggende moanne, op 'e alfde dêrfan. En op dy dei kaam Esau, syn broer, by him, en hy fermoede him, en ferliet him nei it lân Seïr, mar Jakob wenne yn tinten.
14 En yn it earste jier fan 'e fyfde wike yn dit jubileum [2136 AM] gie hy oer de Jordaan, en wenne oan 'e oare kant fan 'e Jordaan, en hy weide syn skiep fan 'e see fan 'e heap oant Betsan, en oant Dotan en oant it bosk fan Akrabbim.
15 En hy stjoerde nei syn heit Izaäk al syn besittings, klean en iten en fleis en drinken en molke en bûter en tsiis, en wat dadels út it dal.
16 En oan syn mem Rebekka ek fjouwer kear yn 't jier, tusken de tiden fan 'e moannen, tusken ploegjen en rispjen, en tusken hjerst en rein (seizoen) en tusken winter en maitiid, nei de toer fan Abraham.
17 Want Izaäk wie weromkommen fan 'e Boarne fan 'e Eed en wie opgien nei de toer fan syn heit Abraham, en hy wenne dêr apart fan syn soan Esau.
18 Want yn 'e dagen dat Jakob nei Mesopotamië gie, naam Esau Mahalath, de dochter fan Ismaël, foar himsels in frou, en hy sammele al de keppels fan syn heit en syn froulju byinoar, en gyng op en wenne op 'e berch Seïr, en liet syn heit Izaäk allinnich by de Boarne fan 'e Eed.
19 En Izaäk gyng op fan 'e Boarne fan 'e Eed en wenne yn 'e toer fan Abraham, syn heit, op 'e bergen fan Hebron,
20 En dêrhinne stjoerde Jakob alles wat er fan tiid ta tiid nei syn heit en syn mem stjoerde, alles wat se nedich hiene, en sy seingen Jakob mei har hiele hert en mei har hiele siel.

HAADSTIK 30

1 En yn it earste jier fan 'e sechsde wike [21:43 oere] gyng hy yn frede op nei Salem, eastlik fan Sichem, yn 'e fjirde moanne.
2 En dêr fierden se Dina, de dochter fan Jakob, mei nei it hûs fan Sichem, de soan fan Hemor, de Hevyt, de foarst fan it lân, en hy lei by har en ûntreinige har, en hja wie in lyts famke, in bern fan tolve jier.
3 En hy smeekte syn heit en har bruorren dat se him ta frou jûn wurde mocht. En Jakob en syn soannen wiene lilk fanwegen de mannen fan Sichem; om't se Dina, har suster, ûntreinige hiene, en se sprieken mei kweade bedoelingen tsjin har en hannelen bedroch mei har en bedrogen har.
4 En Simeon en Levi kamen ûnferwachts nei Sichem en fierden in oardiel út oer alle mannen fan Sichem, en deaden alle mannen dy't se dêr fûnen, en lieten der gjin ien oer: se

deaden allegearre yn pine, om't se har suster Dina ûnteare hiene.
5 En sa lit it fan no ôf net wer dien wurde dat in dochter fan Israel ûnrein wurdt; want it oardiel is yn 'e himel tsjin harren foarskreaun dat se alle mannen fan 'e Sichemiten mei it swurd ferneatigje moatte, om't se skande yn Israel oanrjochte hawwe.
6 En de Heare joech harren oer yn 'e hannen fan 'e soannen fan Jakob, sadat se harren mei it swurd útrûgje koene en in oardiel oer harren útfiere koene, en dat it net wer sa dien wurde mocht yn Israel dat in jongfaam fan Israel ûnrein makke wurde soe.
7 En as der ien is dy't yn Israel syn dochter of syn suster jaan wol oan ien dy't út it sied fan 'e heidenen is, dan sil er wis stjerre, en se sille him stiennigje; want hy hat skande yn Israel oanrjochte; en se sille de frou mei fjoer ferbaarne, om't se de namme fan it hûs fan har heit ûnteare hat, en se sil út Israel woartele wurde.
8 En lit gjin oerhoerfrou en gjin ûnreinens fûn wurde yn Israel yn al de dagen fan 'e generaasjes fan 'e ierde; want Israel is hillich foar de Heare, en elke man dy't it ûntreinige hat, sil wis stjerre: se sille him mei stiennen stiennigje.
9 Want sa is it foarskreaun en skreaun yn 'e himelske tafels oangeande al it sied fan Israel: hy dy't it ûntreiniget, sil wis stjerre, en hy sil mei stiennen stiennige wurde.
10 En oan dizze wet is gjin limyt fan dagen, en gjin kwytskelding, noch fersoening: mar de man dy't syn dochter ûntreinige hat, sil útrûge wurde yn it midden fan hiel Israel, om't hy fan syn sied oan Moloch jûn hat, en goddeleas dien hat om it te ûntreinigjen.
11 En dû, Mozes, gebied de bern fan Israel en fermanje harren om harren dochters net oan 'e heidenen te jaan, en om gjin dochters fan 'e heidenen foar harren soannen te nimmen, want dit is in ôfgryslike foar de Heare.
12 Dêrom haw ik foar dy yn 'e wurden fan 'e wet al de dieden fan 'e Sichemiten opskreaun, dy't se tsjin Dina dien hawwe, en hoe't de soannen fan Jakob seine: 'Wy sille ús dochter net jaan oan in man dy't ûnbesnien is; want dat soe in smaad foar ús wêze.'
13 En it is in smaad foar Israel, foar dyjingen dy't libje, en foar dyjingen dy't de dochters fan 'e heidenen nimme; want dit is ûnrein en ôfgryslik foar Israel.
14 En Israel sil net frij wêze fan dizze ûnreinheid as it in frou hat fan 'e dochters fan 'e heidenen, of ien fan syn dochters jûn hat oan in man dy't fan ien fan 'e heidenen is.
15 Want der sil pleach op pleach wêze, en flok op flok, en alle oardielen en pleach en flok sille oer him komme: as er dit docht, of syn eagen ferberget foar dejingen dy't ûnreinheid begeane, of dejingen dy't it hillichdom fan 'e Heare ûntreine, of dejingen dy't Syn hillige namme ûntheiligje, (dan) sil it hiele folk tegearre feroardiele wurde foar al de ûnreinheid en ûntheiliging fan dizze man.
16 En der sil gjin oansjen fan persoan wêze [en gjin oansjen fan persoanen] en gjin ûntfangst út syn hannen fan frucht en offers en brânoffers en fet, noch de rook fan swiete geur, om it te akseptearjen: en sa giet elke man of frou yn Israel dy't it hillichdom ûntreiniget.
17 Dêrom haw ik dy oplein en sein: 'Tsjûgje fan dit tsjûgenis oan Israel: sjoch hoe't it de Sichemiten en harren soannen fergien binne: hoe't se oerlevere waarden yn 'e hannen fan twa soannen fan Jakob, en dy't se ûnder martelingen fermoarde hawwe, en it waard harren ta rjochtfeardigens rekkene, en it is harren ta rjochtfeardigens opskreaun.
18 En it neiteam fan Levi waard útkeazen foar it prysterskip, en om Leviten te wêzen, dat se foar de Heare tsjinje koenen, lykas wy, altyd, en dat Levi en syn soannen foar altyd segene wurde meie; want hy wie ijverich om rjochtfeardigens en oardiel en wraak út te fieren op allegearre dy't tsjin Israel opstien wiene.
19 En sa skriuwe se as in tsjûgenis yn syn geunst op 'e himelske tafels segen en gerjochtichheid foar de God fan allegearre:
20 En wy betinke de rjochtfeardigens dy't de man folbrocht hat tidens syn libben, yn alle tiden fan it jier; oant tûzen generaasjes sille se it opskriuwe, en it sil ta him komme en ta syn neiteam nei him, en hy is opskreaun op 'e himelske tafels as in freon en in rjochtfeardige man.
21 Dit hiele ferhaal haw ik foar dy skreaun, en ik haw dy opdroegen om tsjin 'e bern fan Israel te sizzen, dat se gjin sûnde begeane moatte, noch de ferordeningen oertrede moatte, noch it ferbûn dat foar harren ynsteld is brekke moatte, (mar) dat se it ferfolje moatte en as freonen registrearre wurde moatte.
22 Mar as se oertrede en op alle manieren ûnreinheid dogge, sille se op 'e himelske tafels as tsjinstanners skreaun wurde, en se sille út it boek fan it libben ferneatige wurde, en se sille opskreaun wurde yn it boek fan dyjingen dy't ferneatige wurde sille en mei dyjingen dy't út 'e ierde woartele wurde sille.
23 En op 'e dei dat de soannen fan Jakob Sichem fermoarden, waard in skrift yn 'e himel yn harren foardiel opskreaun dat se rjochtfeardigens en oprjochtheid en wraak op 'e sûnders dien hiene, en it waard skreaun as in segen.
24 En hja brochten Dina, harren suster, út it hûs fan Sichem, en hja namen alles finzen dat yn Sichem wie, harren skiep en harren kij en harren ezels, en al harren besittings, en al harren keppels, en brochten it allegear nei Jakob, harren heit.
25 En hy ferwyt harren, om't se de stêd mei it swurd fermoarde hiene, want hy wie bang foar de ynwenners fan it lân, de Kanaäniten en de Perizziten.
26 En de skrik foar de Heare wie oer al de stêden dy't om Sichem hinne lizze, en se stiene net op om de soannen fan Jakob efternei te setten; want de skrik wie op har fallen.

HAADSTIK 31

1 En op 'e nije moanne fan 'e moanne spriek Jakob ta al it folk fan syn hûs en sei: 'Reinigje jimme en feroarje jimme klean, en lit ús opstean en nei Bethel gean, dêr't ik Him in gelofte dien haw op 'e dei dat ik flechte foar it gesicht fan myn broer Esau, om't hy mei my west hat en my yn frede yn dit lân brocht hat, en jimme de frjemde goaden dy't ûnder jimme binne, fuortdiede.'
2 En hja joegen de frjemde goaden op en dat wat yn harren earen wie en dat om harren nekken siet en de ôfgoaden dy't Rachel fan har heit Laban stellen hie, joech se hielendal oan Jakob. En hy ferbaarnde en bruts se yn stikken en ferneatige se, en ferburgen se ûnder in ikebeam dy't yn it lân Sichem is.

3 En hy gyng op 'e nije moanne fan 'e sânde moanne nei Bethel. En hy boude in alter op it plak dêr't er sliept hie, en hy sette dêr in wijde pylder op, en hy stjoerde boadskip nei syn heit Izaäk om nei him te kommen ta syn offer, en nei syn mem Rebekka.
4 En Izaäk sei: 'Lit myn soan Jakob komme, en lit my him sjen foardat ik stjer.'
5 En Jakob gyng nei syn heit Izaäk en nei syn mem Rebekka, nei it hûs fan syn heit Abraham, en hy naam twa fan syn soannen mei, Levi en Juda, en hy kaam nei syn heit Izaäk en nei syn mem Rebekka.
6 En Rebekka kaam út 'e toer nei foaren om Jakob te tútsjen en him te omearmjen; want har geast wie wer oplibbe doe't se hearde: 'Sjoch, Jakob, dyn soan is kommen'; en se tute him.
7 En hja seach syn twa soannen, en hja herkende se, en sei tsjin him: 'Binne dit dyn soannen, myn soan?' en hja omearme se en tute se, en seine se, sizzende: 'Yn jimme sil it neiteam fan Abraham ferneamd wurde, en jimme sille in segen op ierde wêze.'
8 Doe gie Jakob nei syn heit Izaäk, nei de keamer dêr't er lei, en syn twa soannen wiene by him, en hy naam de hân fan syn heit, en bûgde him del en tute him, en Izaäk klampte him oan 'e nekke fan syn soan Jakob, en gûlde oan syn nekke.
9 En de tsjusternis ferliet de eagen fan Izaäk, en hy seach de twa soannen fan Jakob, Levi en Juda, en hy sei: 'Binne dit dyn soannen, myn soan? Want se binne lykas do.'
10 En hy sei tsjin him dat it wier syn soannen wiene: 'En jo hawwe wier sjoen dat it wier myn soannen binne'.
11 En hja kamen tichter by him, en hy draaide him om en tute har en omearme har beiden tegearre.
12 En de geast fan profesije kaam del yn syn mûle, en hy naam Levi by syn rjochterhân en Juda by syn lofterhân.
13 En hy draaide him earst nei Levi ta, en begon him earst te seingjen, en sei tsjin him: Mei de God fan allegearre, de Heare fan alle ieuwen, dy en dyn bern seingje troch alle ieuwen hinne.
14 En mei de Heare dy en dyn neiteam grutheid en grutte gloarje jaan, en dy en dyn neiteam, út alle fleis, ta Him bringe om te tsjinjen yn Syn hillichdom as de ingels fan 'e oanwêzigens en as de hilligen. (Krekt) lykas sy, sil it neiteam fan dyn soannen wêze ta gloarje en grutheid en hilligens, en mei Hy har grut meitsje foar alle ieuwen.
15 En hja sille rjochters en foarsten wêze, en foarsten fan al it neiteam fan 'e soannen fan Jakob; hja sille it wurd fan 'e Heare yn rjochtfeardigens sprekke, en hja sille al syn oardielen yn rjochtfeardigens rjochtsje. En hja sille myn wegen oan Jakob ferkundigje en myn paden oan Israel. De segen fan 'e Heare sil yn harren mûle jûn wurde om al it neiteam fan 'e leafsten te seingjen.
16 Dyn mem hat dy Levi neamd, en rjochtfeardich hat se dy neamd; do silst mei de Heare ferbûn wurde en de maat wêze fan al de soannen fan Jakob; lit syn tafel dy wêze, en do en dyn soannen ite dêrfan; en mei dyn tafel fol wêze fan generaasje ta generaasje, en dyn iten net tekoart komme fan âld ta âld.
17 En lit allegearre dy't dy hate foar dy delfalle, en lit al dyn tsjinstanners útrûge wurde en omkomme; en seinge is hy dy't dy seinget, en ferflokt is elk folk dat dy ferflokt.
18 En tsjin Juda sei er: 'Mei de Heare dy krêft en macht jaan om allegearre dy't dy haatsje te fertraapjen; in foarst silstû wêze, dû en ien fan dyn soannen, oer de soannen fan Jakob; mei dyn namme en de namme fan dyn soannen útgean en elk lân en regio trochkrúsje. Dan sille de heidenen foar dyn oantlit bang wêze, en alle folken sille bibberje.
19 Yn dy sil de help fan Jakob wêze, en yn dy sil de heil fan Israel fûn wurde.
20 En as jo sitte op 'e troan fan eare fan jo gerjochtichheid, sil der grutte frede wêze foar al it sied fan 'e soannen fan 'e leafste; Seinge is hy dy't jo segenet, en allegearre dy't jo haatsje en jo ferfele en jo ferflokke, sille útrûge en fan 'e ierde ferneatige wurde en ferflokt wurde.'
21 En hy draaide him om, tute him wer en omearme him, en wie tige bliid; want hy hie de soannen fan syn soan Jakob yn wierheid sjoen.
22 En hy gyng wei tusken syn fuotten en foel del en bûgde him foar him, en hy segene harren en rêste dêr dy nacht by syn heit Izaäk, en sy ieten en dronken mei blydskip.
23 En hy liet de twa soannen fan Jakob sliepe, de iene oan syn rjochterhân en de oare oan syn lofterhân, en it waard him ta rjochtfeardichheid rekkene.
24 En Jakob fertelde syn heit alles yn 'e nacht, hoe't de Heare him grutte genede toand hie, en hoe't Hy him yn al syn wegen foarspoedich makke hie, en him beskerme hie tsjin alle kwea.
25 En Izaäk priizge de God fan syn heit Abraham, dy't syn genede en syn gerjochtichheid net weromlutsen hie fan 'e soannen fan syn tsjinner Izaäk.
26 En de oare moarns fertelde Jakob syn heit Izaäk de gelofte dy't er oan de Heare dien hie, en it fisioen dat er sjoen hie, en dat er in alter boud hie, en dat alles klear wie foar it offer dat foar de Heare brocht wurde soe, lykas er tasein hie, en dat er kommen wie om him op in ezel te setten.
27 Doe sei Izaäk tsjin syn soan Jakob: 'Ik kin net mei dy gean, want ik bin âld en kin de wei net drage; gean, myn soan, yn frede; want ik bin hjoed hûndertfiifensechstich jier; ik kin net mear reizgje; set dyn mem (op in ezel) en lit har mei dy gean.
28 En ik wit, myn soan, datstû foar my kommen bist, en mei dizze dei seinge wêze, wêropstû my yn libben sjoen hast, en ik haw dy ek sjoen, myn soan.
29 Meistû wolkomme en de gelofte ferfolje dy'tstû dien hast; en stel dyn gelofte net út; want dû silst ter rekken roppen wurde oangeande de gelofte; hastje dy no dêrom om it te ferfoljen, en mei Hy tefreden wêze dy't alle dingen makke hat, oan wa'tstû de gelofte dien hast.'
30 En hy sei tsjin Rebekka: "Gean mei dyn soan Jakob." En Rebekka gie mei har soan Jakob, en Debora mei har, en hja kamen nei Bethel.
31 En Jakob tocht oan it gebed dêr't syn heit him en syn twa soannen, Levi en Juda, mei seinge hie, en hy wie bliid en seinge de God fan syn foarâlden, Abraham en Izaäk.
32 En hy sei: 'No wit ik dat ik in ivige hope haw, en myn soannen ek, foar de God fan alles'; en sa is it foarskreaun oangeande de twa; en se skriuwe it op as in ivige tsjûgenis foar har op 'e himelske tafels hoe't Izaäk har segene hat.

HAADSTIK 32

1 En hy bleau dy nacht yn Bethel, en Levi dreamde dat se him wijden en ta pryster fan 'e Allerheechste God makke hiene, hy en syn soannen foar altyd; en hy waard wekker út syn sliep en priizge de Heare.
2 En Jakob stie moarns betiid op, op 'e fjirtjinde fan dizze moanne, en hy joech in tsiende fan alles wat mei him kaam, sawol fan minsken as fan fee, sawol fan goud as fan alle gerei en klean, ja, hy joech tsienden fan alles.
3 En yn dy dagen waard Rachel swier fan har soan Benjamin. En Jakob telde syn soannen fan him ôf en omheech, en Levi foel ta it diel fan 'e Heare, en syn heit klaaide him yn 'e klean fan it preesteramt en foldie syn hannen.
4 En op 'e fyftjinde fan dizze moanne brocht hy fjirtjin kij út it fee nei it alter, en achtentweintich rammen, en njoggenenfjirtich skiep, en sân lammen, en ienentweintich geitebokken as brânoffer op it offeralter, in swiete rook foar God.
5 Dit wie syn offer, as gefolch fan 'e gelofte dy't er dien hie dat er in tsiende jaan soe, mei harren fruitoffers en harren drankoffers.
6 En doe't it fjoer it fertarre hie, baarnde hy reekwurk op it fjoer boppe it fjoer, en as tankoffer twa kij en fjouwer rammen en fjouwer skiep, fjouwer geiten, en twa skiep fan in jier âld, en twa geitebokken; en sa die hy alle dagen sân dagen lang.
7 En hy en al syn soannen en syn mannen ieten dit dêr sân dagen mei blydskip en seagen en tankten de Heare, dy't him út al syn benearing rêden hie en him syn gelofte jûn hie.
8 En hy joech tsienden fan alle reine bisten en brocht in brânoffer, mar de ûnreine bisten joech hy net oan syn soan Levi, en hy joech him al de sielen fan 'e minsken.
9 En Levi ferfolle it preesteramt yn Bethel foar syn heit Jakob boppe syn tsien bruorren, en hy wie dêr pryster, en Jakob joech syn gelofte: sa joech hy de tsiende wer oan de Heare en hillige it, en it waard hillich foar Him.
10 En dêrom is it op 'e himelske tafels as wet foarskreaun foar it jaan fan tsienden, wer de tsienden om te iten foar de Heare fan jier ta jier, op it plak dêr't útkeazen is dat Syn namme wenje moat, en oan dizze wet is der gjin limyt fan dagen foar ivich.
11 Dizze ferordening is skreaun, sadat it fan jier ta jier folbrocht wurde kin troch it iten fan 'e twadde tsiende foar de Heare op it plak dêr't it útkeazen is, en neat sil derfan oerbliuwe fan dit jier oant it jier dêrop.
12 Want yn syn jier sil it sied iten wurde oant de dagen fan 'e ynsammeling fan it sied fan it jier, en de wyn oant de dagen fan 'e wyn, en de oalje oant de dagen fan syn seizoen.
13 En alles wat derfan oerbliuwt en âld wurdt, lit it as ûnrein beskôge wurde; lit it mei fjoer ferbaarnd wurde, want it is ûnrein.
14 En sa litte se it tegearre ite yn it hillichdom, en litte se it net âld wurde.
15 En al de tienden fan 'e kij en skiep sille hillich wêze foar de Heare, en sille ta syn prysters hearre, dy't se fan jier ta jier foar Him ite sille; want sa is it foarskreaun en gravearre oangeande de tienden op 'e himelske tafels.
16 En de folgjende nacht, op 'e twaëntweintichste dei fan dizze moanne, naam Jakob it beslút om dy plak te bouwen, en it foarhof mei in muorre te omsluten, en it te hilligjen en it foar altyd hillich te meitsjen, foar himsels en syn bern nei him.
17 En de Heare ferskynde him nachts en seinge him en sei tsjin him: 'Dyn namme sil net Jakob neamd wurde, mar se sille dyn namme Israel neame.'
18 En Hy sei wer tsjin him: 'Ik bin de Heare dy't de himel en de ierde skepen hat, en Ik sil dy fermannichfâldigje en tige fermannichfâldigje, en keningen sille út dy komme, en se sille rjochtsje oeral wêr't de foet fan 'e minskebern trape hat.
19 En Ik sil oan dyn neiteam de hiele ierde jaan dy't ûnder de himel is, en sy sille alle folken rjochtsje neffens harren begearten, en dêrnei sille sy de hiele ierde yn besit krije en it foar altyd ervje.'
20 Doe't Hy klear wie mei him te praten, gyng Hy fan him ôf omheech. En Jakob seach oant Hy nei de himel opfearn wie.
21 En hy seach yn in fisioen fan 'e nacht, en sjuch, in ingel kaam del út 'e himel mei sân tafels yn syn hannen, en hy joech se oan Jakob, en hy lies se en wist alles wat dêryn skreaun stie, wat him en syn soannen oerkomme soe troch alle ieuwen hinne.
22 En hy liet him alles sjen wat op 'e tafels skreaun stie, en sei tsjin him: 'Bou dizze plak net, en meitsje der gjin ivich hillichdom fan, en wenje hjir net; want dit is net de plak. Gean nei it hûs fan Abraham, dyn heit, en wenje by Izaäk, dyn heit, oant de dei fan dyn heit syn dea.
23 Want yn Egypte silstû yn frede stjerre, en yn dit lân silstû mei eare begroeven wurde yn it grêf fan dyn foarâlden, mei Abraham en Izaäk.
24 Wês net bang, want lykas jo it sjoen en lêzen hawwe, sa sil it allegear wêze; en skriuw alles op lykas jo it sjoen en lêzen hawwe.'
25 En Jakob sei: 'Hear, hoe kin ik my alles ûnthâlde wat ik lêzen en sjoen haw?' En hy sei tsjin him: 'Ik sil jo alles yn 't sin bringe.'
26 En hy gyng fan him ôf oerein, en hy waard wekker út syn sliep, en hy ûnthâlde alles wat hy lêzen en sjoen hie, en hy skreau al de wurden op dy't hy lêzen en sjoen hie.
27 En hy fierde dêr noch in dei, en hy offerde dêrop neffens alles wat hy op 'e eardere dagen offere hie, en neamde it 'Tafoeging', want dizze dei wie tafoege en de eardere dagen neamde hy 'It Feest'.
28 En sa waard it iepenbiere dat it wêze soe, en it stiet skreaun op 'e himelske tafels: dêrom waard it him iepenbiere dat hy it fiere soe, en it tafoegje oan 'e sân dagen fan it feest.
29 En syn namme waard 'Tafoeging' neamd, om't it opskreaun waard ûnder de dagen fan 'e feestdagen, neffens it oantal dagen fan it jier.
30 En yn 'e nacht, op 'e trijeëntweintichste fan dizze moanne, stoar Debora, de ferpleechster fan Rebekka, en se begroeven har ûnder de stêd ûnder de ikebeam fan 'e rivier, en hy neamde de namme fan dit plak 'De rivier fan Debora', en de ikebeam 'De ikebeam fan 'e rou fan Debora'.
31 En Rebekka gyng werom nei har hûs, nei syn heit Izaäk, en Jakob stjoerde har rammen, skiep en geiten, sadat sy in miel foar syn heit tariede koe, sa't er woe.
32 En hy folge syn mem oant hy yn it lân Kabratan kaam, en hy wenne dêr.

33 En Rachel krige in soan yn 'e nacht, en neamde him 'Soan fan myn fertriet'; om't se lijen hie by it bertejen fan him; mar syn heit neamde him Benjamin, op 'e alfde fan 'e achtste moanne yn 'e earste fan 'e sechsde wike fan dit jubileum. [2143 AM]
34 En Rachel stoar dêr en sy waard begroeven yn it lân Efrata, dat is Betlehem, en Jakob boude in wijde pylder op it grêf fan Rachel, oan 'e wei boppe har grêf.

HAADSTIK 33

1 En Jakob gyng hinne en sette him nei wenjen yn it suden fan Magdala-Ferrah. En hy gyng nei syn heit Izaäk, hy en syn frou Lea, op 'e nije moanne fan 'e tsiende moanne.
2 En Ruben seach Bilha, Rachels faam, de byfrou fan syn heit, yn wetter baden op in geheim plak, en hy krige leafde foar har.
3 En hy ferburge him nachts, en hy gyng yn it hûs fan Bilha, en hy fûn har allinnich sliepend op in bêd yn har hûs.
4 En hy lei by har, en hja waard wekker en seach, en sjuch, Ruben lei by har yn bêd, en hja ûntbleate de râne fan har tekken en pakte him, en rôp it út, en ûntduts dat it Ruben wie.
5 En sy skamme har oer him, en liet har hân fan him los, en hy flechte.
6 En sy klage tige oer dit ding, en fertelde it oan nimmen.
7 Doe't Jakob weromkaam en har socht, sei sy tsjin him: 'Ik bin net rein foar dy, want ik bin ûnrein makke foar dy; want Ruben hat my ûnrein makke en hat nachts by my lein, en ik sliepte, en ûntduts it net oant hy myn kleed ûntbleate en by my sliepte.'
8 En Jakob wie tige lilk op Ruben, om't er by Bilha lein hie, om't er de slip fan syn heit ûntbleate hie.
9 En Jakob kaam net wer by har, om't Ruben har ûntreinige hie. En wat oangiet elke man dy't de rok fan syn heit ûntbleatet, syn died is tige goddeleas, want hy is in ôfgryslike foar de Heare.
10 Dêrom stiet it skreaun en foarskreaun op 'e himelske tafels dat in man net mei de frou fan syn heit sliepe mei, en de rok fan syn heit net ûntbleate mei, want dat is ûnrein: se sille wis tegearre stjerre, de man dy't mei de frou fan syn heit sliept en de frou ek, want se hawwe ûnreinens op 'e ierde dien.
11 En der sil neat ûnreins wêze foar ús God yn it folk dat Hy foar Himsels útkeazen hat as besitting.
12 En wer stiet der in twadde kear skreaun: 'Ferflokt mei wêze dy't by de frou fan syn heit leit, om't er de skande fan syn heit bleatlein hat'; en al de hilligen fan de Heare seine: 'Sa is it, sa is it.'
13 En dû, Mozes, gebied de bern fan Israel dat se dit wurd yn acht nimme; want it (bringt) in straf fan 'e dea; en it is ûnrein, en der is gjin fersoening foar ivich om fersoening te dwaan foar de man dy't dit dien hat, mar hy moat deade en deade wurde, en stiennige wurde, en útroege wurde út it midden fan it folk fan ús God.
14 Want gjinien dy't dat yn Israel docht, mei ien dei op ierde yn libben bliuwe, want hy is ôfgryslik en ûnrein.
15 En lit se net sizze: oan Ruben waard it libben en ferjouwing jûn nei't er by de byfrou fan syn heit lein hie, en oan har ek, hoewol't sy in man hie, en har man Jakob, syn heit, noch yn libben wie.
16 Want oant dy tiid wie de ferordening en it oardiel en de wet net yn syn folsleinens foar allegearre iepenbiere, mar yn dyn dagen (is it iepenbiere) as in wet fan tiden en fan dagen, en in ivige wet foar de ivige generaasjes.
17 En foar dizze wet is der gjin foltôging fan dagen, en gjin fersoening derfoar, mar se moatte beide útrûge wurde yn it midden fan 'e naasje: op 'e dei dat se it begien hawwe, sille se se deadzje.
18 En skriuw it op foar Israel, Mozes, sadat se it yn acht nimme kinne en neffens dizze wurden dwaan kinne en gjin sûnde begeane dy't ta de dea liedt; want de Heare ús God is rjochter, dy't gjin persoan oannimt en gjin kado's oannimt.
19 En fertel harren dizze wurden fan it ferbûn, dat se hearre en observearje meie, en op har hoede wêze meie mei respekt foar har, en net ferneatige en út it lân roet wurde; want in ûnreinheid, en in gruwel, en in fersmoarging, en in fersmoarging binne allegearre dy't it op ierde dogge foar ús God.
20 En der is gjin gruttere sûnde as de hoererij dy't se op ierde begeane; want Israel is in hillige naasje foar de Heare, syn God, en in naasje fan erfskip, en in prysterlike en keninklike naasje en foar (Syn eigen) besitting; en der sil gjin sokke ûnreinens ferskine yn it midden fan 'e hillige naasje.
21 En yn it tredde jier fan dizze sechsde wike [21:45 oere] gongen Jakob en al syn soannen hinne en wennen yn it hûs fan Abraham, tichtby Izaäk, syn heit, en Rebekka, syn mem.
22 En dit wiene de nammen fan 'e soannen fan Jakob: de earstberne Ruben, Simeon, Levi, Juda, Issaskar, Sebulon, de soannen fan Lea; en de soannen fan Rachel, Jozef en Benjamin; en de soannen fan Bilha, Dan en Naftali; en de soannen fan Silpa, Gad en Aser; en Dina, de dochter fan Lea, de iennichste dochter fan Jakob.
23 En hja kamen en bûgden har foar Izaäk en Rebekka, en doe't hja har seagen, seagen hja Jakob en al syn soannen, en Izaäk wie tige bliid, hwent hy seach de soannen fan Jakob, syn jongste soan, en hy seagen har.

HAADSTIK 34

1 En yn it sechsde jier fan dizze wike fan dit fjouwerenfjirtichste jubileum [2148 AM] stjoerde Jakob syn soannen om har skiep te weidzjen, en syn tsjinstfeinten mei har nei de greiden fan Sichem.
2 En de sân keningen fan 'e Amorieten kamen byinoar tsjin harren om harren te deadzjen, en ferburgen har ûnder de beammen, en om harren fee as bút te nimmen.
3 En Jakob en Levi en Juda en Jozef wieren yn 'e hûs by harren heit Izaäk; hwent syn geast wie fertrietlik, en se koenen him net ferlitte; en Benjamin wie de jongste, en dêrom bleau er by syn heit.
4 En dêr kamen de kening(en) fan Taphu en de kening(en) fan Aresa, en de kening(en) fan Seragan, en de kening(en) fan Selo, en de kening(en) fan Ga'as, en de kening fan Bethoron, en de kening fan Ma'anisakir, en al dyjingen dy't yn dizze bergen wenje (en) dy't yn 'e bosken yn it lân Kanaän wenje.
5 En hja makken dit oan Jakob bekend en seine: 'Sjoch, de keningen fan 'e Amorieten hawwe dyn soannen omsingele en harren keppels plondere.'

6 En hy stie op út syn hûs, hy en syn trije soannen en al de tsjinstfeinten fan syn heit, en syn eigen tsjinstfeinten, en hy gie tsjin harren op mei seistûzen man, dy't swurden droegen.
7 En hy fermoarde se yn 'e greiden fan Sichem, en efterfolge dejingen dy't flechte, en hy fermoarde se mei de skerpte fan it swurd, en hy fermoarde 'Aresa en Taphu en Saregan en Selo en 'Amanisakir en Ga[ga]'as, en hy krige syn keppels werom.
8 En hy oerwûn harren, en lei harren in skatting op, dat se him skatting betelje moasten, fiif fruchtprodukten fan harren lân, en hy boude Robel en Tamnatares.
9 En hy kaam werom yn frede, en makke frede mei harren, en sy waarden syn tsjinstfeinten, oant de dei dat hy en syn soannen nei Egypte teagen.
10 En yn it sânde jier fan dizze wike [21:49 oere] stjoerde hy Jozef fan syn hûs nei it lân Sichem om te witten te kommen hoe't it mei syn bruorren gie, en hy fûn harren yn it lân Dothan.
11 En hja hannelen ferriedlik mei him, en makken in komplot tsjin him om him te deadzjen, mar om't se fan gedachten feroaren, ferkochten se him oan Ismaëlityske keaplju, en dy brochten him del nei Egypte, en hja ferkochten him oan Potifar, de eunuch fan Farao, de haad fan 'e koks, pryster fan 'e stêd Elew.
12 En de soannen fan Jakob slachten in geitebokje, en doopten de kleed fan Jozef yn it bloed, en stjoerden it nei harren heit Jakob op 'e tsiende fan 'e sânde moanne.
13 En hy rouwe dy hiele nacht, want se hiene it him jûns brocht, en hy waard koartsich fan rou oer syn dea, en hy sei: 'In kwea bist hat Jozef opfretten'; en al de leden fan syn hûs [rouwe dy dei mei him, en se] wiene dy hiele dei yn rou en rou.
14 En syn soannen en syn dochter stiene op om him te treasten, mar hy wegere om treaste te litten oer syn soan.
15 En op dy dei hearde Bilha dat Jozef ferstoarn wie, en sy stoar yn rou om him, en sy wenne yn Qafraatef, en ek Dina, syn dochter, stoar nei't Jozef ferstoarn wie.
16 En dizze trije rouwe oer Israel kamen yn ien moanne. En hja begroeven Bilha foar it grêf fan Rachel, en ek syn dochter Dina, dêr begroeven hja.
17 En hy rouwe ien jier om Jozef, en hy hâldde net op, hwent hy sei: Lit my yn it grêf delgean yn rou om myn soan.
18 Dêrom is it foarskreaun foar de bern fan Israel dat se harsels oan 'e tsiende fan 'e sânde moanne - op 'e dei dat it nijs dat him oan it skriemen makke om Jozef by syn heit Jakob kaam - dat se dêrop fersoening foar harsels dwaan moatte mei in jonge geit op 'e tsiende fan 'e sânde moanne, ien kear yn 't jier, foar har sûnden; want se hiene de genegenheid fan har heit foar syn soan Jozef bedroefd.
19 En dizze dei is ynsteld dat se dêrop rouwe moatte oer har sûnden, en oer al har oertredings en oer al har flaters, sadat se harsels op dy dei ien kear yn 't jier reinigje kinne.
20 En nei't Jozef ferstoarn wie, namen de soannen fan Jakob froulju. De namme fan Rubens frou is Ada; en de namme fan Simeons frou is Adlbaa, in Kanaänitysk; en de namme fan Levi's frou is Melka, út 'e dochters fan Aram, út it neiteam fan 'e soannen fan Terach; en de namme fan Juda's frou, Betasuël, in Kanaänitysk; en de namme fan Issaskar's frou, Hezaqa; en de namme fan Sebulons frou, Niiman; en de namme fan Dan's frou, Egla; en de namme fan Naftali's frou, Rasu'u, út Mesopotamië; en de namme fan Gad's frou, Maka; en de namme fan Ashers frou, Ijona; en de namme fan Jozefs frou, Asenath, de Egyptner; en de namme fan Benjamin's frou, Ijasaka.
21 En Simeon bekearde him en naam in twadde frou út Mesopotamië, lykas syn bruorren.

HAADSTIK 35

1 En yn it earste jier fan 'e earste wike fan it fiifenfjirtichste jubileum [2157 AM] rôp Rebekka Jakob, har soan, en joech him it befel oangeande syn heit en oangeande syn broer, dat hy har earje moast al de dagen fan syn libben.
2 Doe sei Jakob: 'Ik sil alles dwaan lykas jo my gebean hawwe; want dit sil my ta eare en grutheid wêze, en rjochtfeardigens foar de Heare, dat ik har earje soe.
3 En ek do, mem, witst fan 'e tiid dat ik berne bin oant hjoed de dei, al myn dieden en alles wat yn myn hert is, dat ik altyd goed tink oer alles.
4 En hoe soe ik dit ding net dwaan moatte dat jo my oplein hawwe, dat ik myn heit en myn broer earje soe!
5 Fertel my, mem, hokker perversiteit hastû yn my sjoen en ik sil my derfan ôfkeare, en genede sil oer my wêze.'
6 En sy sei tsjin him: 'Myn soan, ik haw yn dy al myn dagen gjin ferkearde dieden sjoen, mar allinnich oprjochte dieden. Mar dochs sil ik dy de wierheid fertelle, myn soan: ik sil dit jier stjerre, en ik sil dit jier net yn myn libben oerlibje; want ik haw yn in dream de dei fan myn dea sjoen, dat ik net langer as hûndertfiifenfyftich jier libje soe: en sjoch, ik haw al de dagen fan myn libben foltôge dy't ik libje sil.'
7 En Jakob lake om de wurden fan syn mem, om't syn mem tsjin him sein hie dat se stjerre soe; en sy siet foar him oer yn har krêft, en sy wie net swak yn har krêft; want sy gie yn en út en seach, en har tosken wiene sterk, en gjin kwea hie har rekke al de dagen fan har libben.
8 En Jakob sei tsjin har: 'Sillich bin ik, mem, as myn dagen tichterby komme as de dagen fan dyn libben, en myn krêft by my bliuwt lykas dyn krêft: en do silst net stjerre, want do spotte sûnder doel mei my oer dyn dea.'
9 En hja gyng nei Izaäk ta en sei tsjin him: Ien fersyk doch ik oan dy: lit Esau swarre dat er Jakob gjin sear dwaan sil, noch him mei fijânskip efterfolgje sil; hwent do witst wol dat Esau syn gedachten fan syn jeugd ôf ferkeard binne, en der is gjin goedens yn him; hwent hy wol him nei dyn dea deadzje.
10 En jo witte alles wat hy dien hat fan 'e dei ôf dat syn broer Jakob nei Haran gie oant hjoed de dei: hoe't hy ús mei syn hiele hert ferlitten hat, en ús kwea dien hat; jo keppels hat hy foar himsels nommen, en al jo besittings foar jo oantlit weifierd.
11 En doe't wy him smeekten en smeekten om wat ús eigen wie, die er as in man dy't meilijen mei ús hie.
12 En hy is bitter tsjin dy, om'tsto Jakob, dyn perfekte en oprjochte soan, seinge hast; want der is gjin kwea yn him, mar allinnich goedens, en sûnt hy út Haran kaam oant hjoed de dei hat hy ús neat ûntnommen, want hy bringt ús altyd alles op syn tiid, en is bliid mei syn hiele hert as wy it út syn hannen nimme en hy ús segenet, en hat ús net

skieden sûnt hy út Haran kaam oant hjoed de dei, en hy bliuwt altyd by ús thús en eart ús.'
13 En Izaäk sei tsjin har: 'Ik wit en sjoch ek de dieden fan Jakob dy't by ús is, hoe't hy ús mei syn hiele hert eart; mar ik hâldde earder mear fan Esau as fan Jakob, om't hy de earstberne wie; mar no hâld ik mear fan Jakob as fan Esau, om't hy in protte kweade dieden dien hat, en der is gjin rjochtfeardigens yn him, want al syn wegen binne ûnrjochtfeardigens en geweld, [en der is gjin rjochtfeardigens om him hinne.]
14 En no is myn hert ûnrêstich fanwegen al syn dieden, en noch hy noch syn neiteam sil rêden wurde, want sy binne dejingen dy't fan 'e ierde ferneatige wurde sille en dy't ûnder de himel útrûge wurde sille, want hy hat de God fan Abraham ferlitten en syn froulju en har ûnreinens en har dwaling efterfolge, hy en syn bern.
15 En jo freegje my om him te swarren dat hy syn broer Jakob net deadzje sil; sels as hy swarret, sil hy him net oan syn eed hâlde, en hy sil gjin goed dwaan, mar allinich kwea.
16 Mar as er Jakob, syn broer, deadzje wol, sil er yn Jakob syn hannen jûn wurde, en hy sil net ûntkomme oan syn hannen, [want hy sil yn syn hannen delkomme.]
17 En wês net bang fanwegen Jakob; want de beskermer fan Jakob is grut en machtich en eare en priizge mear as de beskermer fan Esau.
18 En Rebekka stjoerde en rôp Esau, en hy kaam by har, en sy sei tsjin him: 'Ik haw in fersyk, myn soan, oan dy te dwaan, en do beloofst it te dwaan, myn soan.'
19 En hy sei: 'Ik sil alles dwaan wat jo my sizze, en ik sil jo fersyk net wegerje.'
20 En sy sei tsjin him: 'Ik freegje dy datsto my op 'e dei dat ik stjer, yn hûs nimme silst en my begrave by Sara, de mem fan dyn heit, en datsto en Jakob fan elkoar hâlde sille en dat gjinien fan beiden kwea tsjin elkoar winsket, mar allinnich ûnderlinge leafde, en (sa) sille jimme foarspoedich wêze, myn soannen, en eare wurde yn it midden fan it lân, en gjin fijân sil oer jimme bliid wêze, en jimme sille in segen en in genede wêze yn 'e eagen fan allegearre dy't fan jimme hâlde.'
21 En hy sei: 'Ik sil alles dwaan wat jo my sein hawwe, en ik sil jo begrave op 'e dei dat jo stjerre by Sara, de mem fan myn heit, lykas jo winske hawwe dat har bonken by jo bonken wêze meie.
22 En Jakob, myn broer, sil ik ek leafhawwe boppe alle fleis; want ik haw gjin broer op 'e hiele ierde as him allinnich: en dit is gjin grutte fertsjinste foar my as ik fan him hâld; want hy is myn broer, en wy binne tegearre siedde yn dyn lichem, en tegearre kamen wy út dyn liifmoer, en as ik myn broer net leafhaw, wa sil ik dan leafhawwe?
23 En ik sels freegje dy om Jakob oan te moedigjen oangeande my en myn soannen, want ik wit dat hy wis kening oer my en myn soannen wêze sil, want op 'e dei dat myn heit him segene makke hy him de hegere en my de legere.
24 En ik swar dy dat ik him leafhawwe sil, en gjin kwea tsjin him winskje sil al de dagen fan myn libben, mar allinnich it goede.'
25 En hy swarde har oangeande al dizze saak. En sy rôp Jakob foar de eagen fan Esau, en joech him gebod neffens de wurden dy't sy tsjin Esau sprutsen hie.
26 En hy sei: 'Ik sil dwaan wat jo wol; leau my dat gjin kwea fan my of fan myn soannen tsjin Esau komme sil, en ik sil de earste wêze yn neat, útsein allinnich yn leafde.'
27 En sy ieten en dronken, sy en har soannen dy nacht, en sy stoar, trije jubileumjierren en ien wike en ien jier âld, yn dy nacht, en har twa soannen, Esau en Jakob, begroeven har yn 'e dûbele grot by Sara, de mem fan harren heit.

HAADSTIK 36

1 En yn it sechsde jier fan dizze wike [2162 AM] rôp Izaäk syn twa soannen Esau en Jakob, en sy kamen by him, en hy sei tsjin harren: 'Myn soannen, ik gean de wei fan myn heiten, nei it ivige hûs dêr't myn heiten binne.
2 Dêrom, begrave my by myn heit Abraham, yn 'e dûbele grot yn it fjild fan Efron de Hethyt, dêr't Abraham in grêf kocht hat om yn te begraven; yn it grêf dat ik foar mysels groeven haw, dêr moatte jo my begrave.
3 En dit gebied ik jimme, myn soannen, dat jimme rjochtfeardichheid en oprjochtheid op ierde oefenje, sadat de Heare oer jimme bringe mei alles wat de Heare sein hat dat Hy oan Abraham en syn neiteam dwaan soe.
4 En hâld fan inoar, myn soannen, jimme bruorren as in man dy't syn eigen siel leaf hat, en lit elk sykje nei wat er syn broer te goede kin komme, en tegearre hannelje op ierde; en lit se fan inoar hâlde as fan har eigen sielen.
5 En oangeande de fraach fan ôfgoaden, gebied en fermanje ik jimme om se te ferwerpen en te haatsjen, en se net leaf te hawwen, want se binne fol ferrifeljen foar dyjingen dy't se oanbidde en foar dyjingen dy't har bûge.
6 Tink derom, myn soannen, de Heare, de God fan Abraham, jimme heit, en hoe't ik Him ek oanbea en Him tsjinne haw yn rjochtfeardigens en yn freugde, dat Hy jimme fermannichfâldigje soe en jimme sied fergrutsje soe as de stjerren fan 'e himel yn mannichte, en jimme op ierde fêstigje soe as de plant fan rjochtfeardigens dy't net útrûge wurde sil foar alle generaasjes foar ivich.
7 En no sil ik jimme in grutte eed swarre litte - want der is gjin eed dy't grutter is as dizze, troch de namme glorieuze en eare en grutte en prachtige en wûnderbaarlike en machtige, dy't de himel en de ierde en alle dingen tegearre skepen hat - dat jimme Him freezje en Him oanbidde sille.
8 En dat elk syn broer leafhawwe sil mei genegenheid en gerjochtichheid, en dat gjinien fan no ôf oant yn ivichheid kwea tsjin syn broer winsket, al de dagen fan jimme libben, sadat jimme yn al jimme dieden foarspoedich wêze meie en net ferneatige wurde.
9 En as ien fan jimme kwea tsjin syn broer betocht, wit dan dat fan no ôf elkenien dy't kwea tsjin syn broer betocht, yn syn hân falle sil, en út it lân fan 'e libbenen útrûge wurde sil, en syn neiteam sil ûnder de himel ferneatige wurde.
10 Mar op 'e dei fan ûnrêst en ferfloking en lilkens en grime, mei flammend, ferslindend fjoer lykas Hy Sodom ferbaarnde, sa sil Hy ek syn lân en syn stêd en alles wat fan him is ferbaarne, en hy sil útwiske wurde út it boek fan 'e tucht fan 'e minskenbern, en net skreaun wurde yn it boek fan it libben, mar yn dat wat ornearre is ta ferneatiging, en hy sil gean yn ivige ferfloking; sadat har feroardieling altyd fernijd wurde kin yn haat en yn ferfloking en yn grime en yn pine en yn ferachting en yn pleagen en yn sykte foar altyd.

11 Ik sis en tsjûgje jimme, myn soannen, neffens it oardiel dat komme sil oer de man dy't syn broer sear dwaan wol.
12 En hy ferdielde al syn besittings tusken de twa op dy dei en hy joech it grutste diel oan him dy't de earstberne wie, en de toer en alles wat deromhinne wie, en alles wat Abraham hie by de Boarne fan 'e Eed.
13 En hy sei: 'Dit gruttere diel sil ik oan 'e earstberne jaan.'
14 En Esau sei: 'Ik haw it oan Jakob ferkocht en myn berterjocht oan Jakob jûn; lit it him jûn wurde, en ik haw der gjin wurd oer te sizzen, want it is fan him.'
15 En Izaäk sei: Mei in segen oer jimme rêste, myn soannen, en oer jimme neiteam hjoed, om't jimme my rêst jûn hawwe, en myn hert is net benaud oer it berterjocht, dat jimme dêrtroch gjin kwea dwaan soene.
16 Mei de Allerheechste God de man seingje dy't rjochtfeardigens docht, him en syn neiteam foar altyd.
17 En hy einige mei it befeljen en segenjen fan harren, en se ieten en dronken tegearre foar him, en hy wie bliid om't der ien geast tusken harren wie, en se gongen fan him wei en rêsten dy dei en sliepten.
18 En Izaäk sliepte dy dei bliid op syn bêd; en hy sliepte de ivige sliep, en stoar hûnderttachtich jier âld. Hy foltôge fiifentweintich wiken en fiif jier; en syn twa soannen Esau en Jakob begroeven him.
19 En Ezau gyng nei it lân Edom, nei it berchtme fan Seïr, en wenne dêr.
20 En Jakob wenne yn 'e bergen fan Hebron, yn 'e toer fan it lân fan 'e frjemdlingen fan syn heit Abraham, en hy oanbea de Heare mei syn hiele hert en neffens de sichtbere geboaden, lykas Hy de dagen fan syn generaasjes ferdield hie.
21 En syn frou Lea stoar yn it fjirde jier fan 'e twadde wike fan it fiifenfjirtichste jubileum, [2167 AM] en hy begroef har yn 'e dûbele grot by Rebekka, syn mem, links fan it grêf fan Sara, de mem fan syn heit.
22 en al har soannen en syn soannen kamen om mei him te rouwe om syn frou Lea en him te treasten oer har, want hy roude om har, om't hy har tige leaf hie nei't har suster Rachel ferstoarn wie;
23 want sy wie perfekt en oprjocht yn al har wegen en sy eare Jakob, en al de dagen dat sy by him libbe, hearde hy gjin hurd wurd út har mûle, want sy wie sêft en freedsum en oprjocht en earber.
24 En hy tocht oan al har dieden dy't se yn har libben dien hie en hy beklaagde har tige; want hy hâldde fan har mei al syn hert en mei al syn siel.

HAADSTIK 37

1 En op 'e dei dat Izaäk, de heit fan Jakob en Esau, stoar, [2162 AM] hearden de soannen fan Esau dat Izaäk it diel fan 'e âldste oan syn jongste soan Jakob jûn hie en se waarden tige lilk.
2 En hja rûzjen mei harren heit en seinen: Wêrom hat dyn heit Jakob it diel fan 'e âldste jûn en dy oerslein, wylst do de âldste bist en Jakob de jongste?
3 En hy sei tsjin harren: 'Omdat ik myn berterjocht oan Jakob ferkocht haw foar in lyts stikje linzen, en op 'e dei dat myn heit my stjoerde om te jeien en te fangen en him wat te bringen dat hy ite koe en my seingje koe, kaam hy mei list en brocht myn heit iten en drinken, en myn heit seinige him en sette my ûnder syn hân.
4 En no hat ús heit ús swarre litten, my en him, dat wy gjin kwea betinke sille, noch tsjin syn broer, en dat wy yn leafde en yn frede bliuwe sille, elk mei syn broer, en ús wegen net ferdorven meitsje sille.
5 En hja seinen tsjin him: 'Wy sille net nei dy harkje om frede mei him te sluten; want ús krêft is grutter as syn krêft, en wy binne machtiger as hy; wy sille tsjin him yngean en him deadzje, en him en syn soannen ferneatigje. En as jo net mei ús geane wolle, sille wy jo ek sear dwaan.'
6 En no harkje nei ús: Lit ús nei Aram en Filistië en Moab en Ammon stjoere, en lit ús foar ússels útkarden mannen kieze dy't hertstochtlik binne foar de striid, en lit ús tsjin him gean en mei him fjochtsje, en lit ús him fan 'e ierde útroege foardat hy sterk wurdt.'
7 En harren heit sei tsjin harren: 'Gean net en fier gjin oarloch mei him, oars falle jimme foar him.'
8 En hja seinen tsjin him: 'Dit is ek krekt dyn hannelingswize fan dyn jeugd ôf oant hjoed de dei, en do setst dyn nekke ûnder syn jok.
9 Wy sille net nei dizze wurden harkje.' En hja stjoerden nei Aram, en nei Aduram nei de freon fan harren heit, en hja hierden mei harren tûzen fjochters, útkarde kriichsmannen.
10 En der kamen tûzen útkeazen mannen ta harren út Moab en út 'e bern fan Ammon, dy't ynhierd wiene, en út Filistéa tûzen útkeazen kriichsmannen, en út Edom en út 'e Horieten tûzen útkeazen kriichsmannen, en út 'e Kittiërs, machtige kriichsmannen.
11 En hja seinen tsjin harren heit: Gean mei harren foarút en liede harren, oars sille wy dy deadzje.
12 En hy waard fol mei lilkens en ferachting doe't er seach dat syn soannen him twongen om foar har út te gean om har oan te lieden tsjin syn broer Jakob.
13 Mar dêrnei tocht er oan al it kwea dat yn syn hert ferburgen lei tsjin syn broer Jakob; en hy tocht net oan de eed dy't er syn heit en syn mem sward hie, dat er al syn dagen gjin kwea tsjin syn broer Jakob betinke soe.
14 En nettsjinsteande dit alles wist Jakob net dat se tsjin him kamen om te striden, en hy roude om Lea, syn frou, oant se tige ticht by de toer kamen mei fjouwertûzen krigers en útkarde kriichsmannen.
15 En de mannen fan Hebron stjoerden nei him en seine: 'Sjoch, dyn broer is tsjin dy kommen om tsjin dy te fjochtsjen, mei fjouwertûzen man begorde mei it swurd, en se drage skylden en wapens'; want se hâlden mear fan Jakob as fan Esau. Dat fertelden se him; want Jakob wie in liberaler en barmhertiger man as Esau.
16 Mar Jakob woe net leauwe oant se hiel ticht by de toer kamen.
17 En hy die de poarten fan 'e toer ticht; en hy stie op 'e kantelen en spriek tsjin syn broer Esau en sei: 'Edel is de treast wêrmei't jo kommen binne om my te treasten foar myn frou dy't ferstoarn is. Is dit de eed dy't jo oan jo heit sward hawwe en nochris oan jo mem foardat se stoaren? Jo hawwe de eed brutsen, en op it momint dat jo oan jo heit swarden, waarden jo feroardiele.'
18 Doe antwurde Esau en sei tsjin him: 'Noch de minsken noch de bisten fan 'e ierde hawwe in eed fan rjochtfeardigens dy't se mei swarren sward hawwe (in eed

dy't jildich is) foar ivich; mar alle dagen betinke se kwea tsjin elkoar, en hoe't elk syn tsjinstanner en fijân deadzje kin.
19 En do silst my en myn bern foar altyd haatsje. En der is gjin mooglikheid om de bân fan bruorskip mei dy te hâlden.
20 Harkje nei dizze wurden dy't ik dy ferkundigje: As it baarch syn hûd feroarje kin en syn borstelharen sêft meitsje kin as wol, of as it hoarnen op syn kop útspruite litte kin lykas de hoarnen fan in ree of in skiep, dan sil ik de bân fan bruorskip mei dy hâlde, en as de boarsten har fan har mem skieden hawwe, want do bist gjin broer foar my west.
21 En as de wolven frede slute mei de lammen, sadat se har net ferslinde of geweld oandogge, en as har hert foar it goede mei har is, dan sil der frede yn myn hert mei dy wêze.
22 En as de liuw de freon fan 'e okse wurdt en frede mei him slút, en as er mei him ûnder ien jok bûn is en mei him ploeget, dan sil ik frede mei dy slute.
23 En as de raven wyt wurdt as de raza, wit dan dat Ik dy leafhawn haw, en frede mei dy slute sil, dû silst útrûge wurde, en dyn soannen sille útrûge wurde, en der sil gjin frede foar dy wêze.
24 En doe't Jakob seach dat hy sa kwea-aerdich tsjin him oan wie mei syn hert en mei syn hiele siel dat hy him deadzje woe, en dat hy oankaam wie as in wylde baarch dy't op 'e spear komt dy't it trochboarret en deadet, en der net foar weromdeinst;
25 Doe sei er tsjin syn eigen mannen en tsjin syn tsjinstfeinten dat se him en al syn maten oanfalle moasten.

HAADSTIK 38

1 En dêrnei spriek Juda tsjin Jakob, syn heit, en sei tsjin him: 'Span dyn bôge, heit, en stjoer dyn pylken út en smit de tsjinstanner del en deadzje de fijân; en meie jo de macht hawwe, want wy sille dyn broer net deadzje, want hy is lykas jo, en hy is lykas jo, lit ús him (dizze) eare jaan.'
2 Doe spande Jakob syn bôge en stjoerde de pylk út en rekke Esau, syn broer (op syn rjochterboarst) en deade him.
3 En wer stjoerde hy in pylk út en rekke Adoran, de Arameeër, op 'e lofterboarst, en dreau him efterút en deade him.
4 En doe gongen de soannen fan Jakob út, sy en harren tsjinstfeinten, en ferdielden har yn groepen oan 'e fjouwer kanten fan 'e toer.
5 En Juda gyng foarop, en Naftali en Gad mei him en fyftich tsjinstfeinten mei him oan 'e súdkant fan 'e toer, en se fermoarden allegearre dy't se foar har fûnen, en net ien fan harren ûntkaam.
6 En Levi, Dan en Aser gongen út oan 'e eastkant fan 'e toer, en fyftich (manlju) mei harren, en sy fermoarden de stridende mannen fan Moab en Ammon.
7 En Ruben, Issaskar en Sebulon gongen út oan 'e noardkant fan 'e toer, en fyftich man mei harren, en sy deaden de stridende mannen fan 'e Filistinen.
8 En Simeon en Benjamin en Henoch, de soan fan Ruben, gongen út oan 'e westkant fan 'e toer, en fyftich (manlju) mei harren, en se fermoarden fan Edom en fan 'e Horiten fjouwerhûndert man, dappere krigers; en seishûndert flechten, en fjouwer fan 'e soannen fan Esau flechten mei harren, en lieten harren heit deade lizze, lykas hy fallen wie op 'e heuvel dy't yn 'Aduram is.
9 En de soannen fan Jakob folgen harren nei de bergen fan Seïr. En Jakob begroef syn broer op 'e heuvel dy't yn Aduram leit, en hy gie werom nei syn hûs.
10 En de soannen fan Jakob drongen hurd oan op 'e soannen fan Esau yn 'e bergen fan Seïr, en bûgden har nekken, sadat se tsjinstfeinten waarden fan 'e soannen fan Jakob.
11 En hja stjoerden nei harren heit (om te freegjen) oft se frede mei harren slute moasten of harren deadzje moasten.
12 En Jakob stjoerde berjocht nei syn soannen dat se frede slute moasten, en dy makken frede mei harren, en leinen it juk fan tsjinstberens op harren, sadat se altyd belesting betellen oan Jakob en oan syn soannen.
13 En hja bleauwen Jakob belesting betelje oant de dei dat er nei Egypte gie.
14 En de soannen fan Edom binne oant hjoed de dei net ûntkommen oan it juk fan slavernij dat de tolve soannen fan Jakob har oplein hiene.
15 En dit binne de keningen dy't yn Edom regearre hawwe foardat der in kening oer de bern fan Israel regearre [oant hjoed de dei] yn it lân Edom.
16 En Balaq, de soan fan Beor, regearre yn Edom, en de namme fan syn stêd wie Danaba.
17 En Balak stoar, en Jobab, de soan fan Zara fan Boser, regearre yn syn plak.
18 En Jobab stoar, en Asam, út it lân Teman, regearre yn syn plak.
19 Doe stoar Asam, en Adath, de soan fan Barad, dy't Midian fersloech yn it fjild fan Moab, regearre yn syn plak, en de namme fan syn stêd wie Avith.
20 En 'Adath stoar, en Salman, út 'Amaseqa, regearre yn syn plak.
21 En Salman stoar, en Saul fan Ra'abot (oan 'e rivier) regearre yn syn plak.
22 En Saul stoar, en Baëlunan, de soan fan Achbor, regearre yn syn plak.
23 En Ba'elunan, de soan fan Achbor, stoar, en Adath regearre yn syn plak, en de namme fan syn frou wie Maitabith, de dochter fan Matarat, de dochter fan Metabedza'ab.
24 Dit binne de keningen dy't regearren yn it lân Edom.

HAADSTIK 39

1 En Jakob wenne yn it lân fan syn heit syn as frjemdlingen, yn it lân Kanaän. Dit binne de geslachten fan Jakob.
2 En Jozef wie santjin jier âld doe't se him meinamen nei it lân Egypte, en Potifar, in eunuch fan Farao, de haadkok, kocht him.
3 En hy stelde Jozef oer syn hiele hûs, en de segen fan de Heare kaam oer it hûs fan 'e Egyptner fanwegen Jozef, en de Heare liet him foarspoedich wêze yn alles wat hy die.
4 En de Egyptner joech alles yn 'e hannen fan Jozef; hwent hy seach dat de Heare mei him wie, en dat de Heare him foarspoedich makke yn alles wat hy die.
5 En Jozefs oansjen wie moai [en tige moai wie syn oansjen], en de frou fan syn heare tilde har eagen op en seach Jozef, en sy hie leafde oan him en smeekte him om by har te sliepen.

6 Mar hy joech syn siel net oer, en hy tocht oan 'e Heare en oan 'e wurden dy't Jakob, syn heit, foarlies út 'e wurden fan Abraham, dat gjin man hoererij begean mei in frou dy't in man hat; dat foar him de straf fan 'e dea yn 'e himel foarskreaun is foar de Allerheechste God, en de sûnde sil tsjin him registrearre wurde yn 'e ivige boeken foar de Heare.
7 En Jozef tocht oan dizze wurden en wegere mei har te sliepen.
8 En sy smeekte him in jier lang, mar hy wegere en woe net harkje.
9 Mar sy omearme him en hold him fêst yn 'e hûs om him te twingen by har te sliepen, en die de doarren fan it hûs ticht en hold him fêst; mar hy liet syn klean yn har hannen en bruts troch de doar en flechte foar har út.
10 En de frou seach dat hy net by har sliepe woe, en sy beskimpte him yn 'e oanwêzigens fan syn hear, sizzende: Dyn Hebrieuske tsjinstfeint, dy't jo leafhawwe, besocht my te twingen, sadat hy by my sliepe koe; en it barde doe't ik myn stim ferhege, dat hy flechte en syn klean yn myn hannen liet doe't ik him fêsthâlde, en hy bruts troch de doar.
11 En de Egyptner seach it klean fan Jozef en de brutsen doar, en hearde de wurden fan syn frou, en smiet Jozef yn 'e finzenis, op it plak dêr't de finzenen holden waarden dy't de kening finzen hold.
12 En hy wie dêr yn 'e finzenis; en de Heare joech Jozef geunst yn 'e eagen fan 'e oerste fan 'e finzeniswachten en meilibjen foar him, want hy seach dat de Heare mei him wie, en dat de Heare alles wat hy die foarspoedich makke.
13 En hy joech alle dingen yn syn hannen, en de oerste fan 'e finzeniswachten wist neat fan wat by him wie, want Jozef die alles, en de Heare makke it folmakke.
14 En hy bleau dêr twa jier. En yn dy dagen wie Farao, de kening fan Egypte, lilk op syn twa eunuchen, op 'e haadskinker en op 'e haadbakker, en hy sette se yn 'e finzenis yn it hûs fan 'e haadkok, yn 'e finzenis dêr't Jozef fêst siet.
15 En de oerste fan 'e finzenisbewakers beneamde Jozef om har te tsjinjen; en hy tsjinne foar har.
16 En hja dreamden beide in dream, de haadskinker en de haadbakker, en hja fertelden it oan Jozef.
17 En lykas er har útlein hie, sa barde it har, en Farao joech de haadskinker werom yn syn amt en de (haad)bakker fermoarde er, lykas Jozef har útlein hie.
18 Mar de oerste skinker fergeat Jozef yn 'e finzenis, hoewol't er him ferteld hie wat him oerkomme soe, en hy tocht der net oan om Farao te fertellen hoe't Jozef it him ferteld hie, want hy fergeat it.

HAADSTIK 40

1 Yn dy dagen dreamde Farao twa dreamen yn ien nacht oer in hongersneed dy't yn it hiele lân wêze soe. Hy waard wekker en rôp al de dreamútleggers dy't yn Egypte wiene, en de tsjoenders, en fertelde harren syn twa dreamen, mar sy koenen se net útlizze.
2 En doe tocht de haadskinker oan Jozef en spruts oer him mei de kening, en hy brocht him út 'e finzenis, en hy dreamde syn twa dreamen foar him.
3 En hy sei foar Farao dat syn twa dreamen ien wiene, en hy sei tsjin him: 'Sân jier sille komme (yn hokker oerfloed sil wêze) oer hiel Egypte, en dêrnei sân jier fan hongersneed, sa'n hongersneed as der noch net yn hiel it lân west hat.
4 En lit Farao no tafersjochhâlders oanstelle yn hiel Egyptelân, en lit harren iten opslaan yn elke stêd yn 'e dagen fan 'e jierren fan oerfloed, en der sil iten wêze foar de sân jierren fan hongersneed, en it lân sil net troch de hongersneed te fergean wêze, want it sil tige swier wêze.'
5 En de Heare joech Jozef geunst en genede yn 'e eagen fan Farao, en Farao sei tsjin syn tsjinstfeinten: Wy sille sa'n wize en ferstannige man as dizze man net fine, want de geast fan de Heare is mei him.
6 En hy beneamde him ta de twadde yn syn hiele keninkryk en joech him gesach oer hiel Egypte, en liet him ride yn 'e twadde wein fan Farao.
7 En hy klaaide him mei byssusklean, en hy die in gouden ketting om syn nekke, en (in heraut) rôp foar him út "El 'El wa 'Abirer,' en die in ring oan syn hân en makke him hearsker oer syn hiele hûs, en ferhearlike him, en sei tsjin him: 'Allinnich op 'e troan sil ik grutter wêze as jo.'
8 En Jozef hearske oer hiel it lân fan Egypte, en al de foarsten fan Farao, en al syn tsjinstfeinten, en allegearre dy't it wurk fan 'e kening diene, hâlden fan him, want hy wandelde yn oprjochtheid, want hy wie sûnder grutskens en arroânsje, en hy hie gjin ûnderskied foar persoanen, en naam gjin kado's oan, mar hy oardielde yn oprjochtheid al it folk fan it lân.
9 En it lân Egypte wie yn frede foar Farao fanwegen Jozef, want de Heare wie mei him, en joech him geunst en genede foar al syn generaasjes foar allegearre dy't him kend hiene en dyjingen dy't fan him hearden, en it keninkryk fan Farao wie goed oardere, en der wie gjin Satan en gjin kwea persoan (yn).
10 En de kening neamde Jozef Sefantifans, en joech Jozef ta frou de dochter fan Potifar, de dochter fan 'e pryster fan Heliopolis, de haadkok.
11 En op 'e dei dat Jozef foar Farao stie, wie er tritich jier âld.
12 En yn dat jier stoar Izaäk. En it barde lykas Jozef sein hie yn 'e útlis fan syn twa dreamen, neffens lykas hy it sein hie, wiene der sân jierren fan oerfloed oer hiel Egyptelân, en it lân Egypte produsearre oerfloedich, ien maat (produsearre) achttjinhûndert maat.
13 En Jozef sammele iten yn elke stêd oant se fol wiene mei nôt, oant se it net mear telle en mjitte koene fanwegen syn mannichte.

HAADSTIK 41

1 En yn it fiifenfjirtichste jubileum, yn 'e twadde wike, (en) yn it twadde jier, [2165 AM] naam Juda as syn earstberne Er, in frou út 'e dochters fan Aram, mei de namme Tamar.
2 Mar hy hie in hekel oan har en lei net by har, om't syn mem út 'e dochters fan Kanaän wie, en hy woe him in frou nimme út 'e famylje fan syn mem, mar Juda, syn heit, woe him dat net tastean.
3 En dizze Er, de earstberne fan Juda, wie goddeleas, en de Heare deade him.
4 Doe sei Juda tsjin Onan, syn broer: "Gean nei de frou fan dyn broer en doch de plicht fan in man syn broer foar har, en wês sied foar dyn broer."

5 En Onan wist dat it sied net fan him wêze soe, (mar) allinnich fan syn broer, en hy gie yn it hûs fan 'e frou fan syn broer, en ferspilde it sied op 'e grûn, en hy wie ferkeard yn 'e eagen fan 'e Heare, en Hy deade him.
6 Doe sei Juda tsjin Tamar, syn skoandochter: "Bliuw as widdo yn it hûs fan dyn heit oant myn soan Sela grut wurden is, en ik sil dy oan him ta frou jaan."
7 En hy waard grut; mar Bedsuël, de frou fan Juda, liet har soan Sela net trouwe. En Bedsuël, de frou fan Juda, stoar [2168 AM] yn it fyfde jier fan dizze wike.
8 En yn it sechsde jier gie Juda op nei Timna om syn skiep te skearen. [2169 AM] En se fertelden Tamar: 'Sjoch, dyn skoanheit giet op nei Timna om syn skiep te skearen.'
9 En hja die de klean fan har widdo út, en die in sluier om, en klaaide harsels oan, en siet yn 'e poarte dy't oan 'e wei nei Timna lei.
10 En wylst Juda ûnderweis wie, fûn er har, en tocht dat se in hoer wie, en hy sei tsjin har: 'Lit my by dy komme'; en sy sei tsjin him: 'Kom binnen', en hy gie deryn.
11 En hja sei tsjin him: 'Jou my myn lean'; en hy sei tsjin har: 'Ik haw neat yn myn hân as myn ring dy't oan myn finger is, en myn ketting, en myn stêf dy't yn myn hân is.'
12 En hja sei tsjin him: "Jou se my oant jo my myn lean stjoere," en hy sei tsjin har: "Ik sil jo in geitebokje stjoere." En hy joech se har, en hy gie by har yn, en sy waard swier fan him.
13 En Juda gyng nei syn skiep, en sy gyng nei it hûs fan har heit.
14 En Juda stjoerde in geitebokje troch de hân fan syn hoeder, in Adullamiet, mar hy fûn har net; en hy frege de minsken fan it plak en sei: 'Wêr is de hoer dy't hjir wie?' En sy seine tsjin him: 'Der is gjin hoer hjir by ús.'
15 En hy kaam werom en fertelde it him, en sei tsjin him dat hy har net fûn hie: 'Ik frege de minsken fan it plak, en sy seine tsjin my: "Der is hjir gjin hoer."'
16 En hy sei: 'Lit har (se) hâlde, dat wy net in oarsaak fan spot wurde.' En doe't se trije moannen foltôge hie, waard it dúdlik dat se swier wie, en se fertelden Juda en seine: 'Sjoch, Tamar, dyn skoandochter, is swier troch hoererij.'
17 En Juda gyng nei it hûs fan har heit, en sei tsjin har heit en har bruorren: Bring har út, en lit har ferbaarne, want se hat ûnreinens yn Israel dien.
18 En it barde doe't se har nei bûten brochten om har te ferbaarnen, dat se de ring en de ketting en de stêf nei har skoanheit stjoerde, sizzende: 'Undersykje wa't dizze binne, want troch him bin ik swier.'
19 En Juda erkende it en sei: 'Tamar is rjochtfeardiger as ik.
20 En dêrom lit se har net ferbaarne' En dêrom waard se net oan Sela jûn, en hy kaam net wer by har.
21 En dêrnei krige se twa soannen, Perez [2170 AM] en Serah, yn it sânde jier fan dizze twadde wike.
22 En doe wiene de sân jierren fan fruchtberens folbrocht, dêr't Jozef oer mei Farao sprutsen hie.
23 En Juda erkende dat de died dy't er dien hie kwea wie, want hy hie mei syn skoandochter lein, en hy achte it hatelik yn syn eagen, en hy erkende dat hy oertrêden en ôfdwaald wie, want hy hie de rok fan syn soan ûntbleate, en hy begon te kleien en te smeekjen foar de Heare fanwegen syn oertrêding.
24 En wy fertelden him yn in dream dat it him ferjûn wie, om't hy yntinsyf smeekte en kleide en it net wer die.
25 En hy krige ferjouwing, om't hy him ôfkeare fan syn sûnde en fan syn ûnwittendheid, want hy hie swier oertrêden foar ús God; en elkenien dy't sa docht, elkenien dy't by syn skoanmem leit, lit se him mei fjoer ferbaarne, dat hy dêryn ferbaarne mei, want dêr is ûnreinheid en fersmoarging op har, mei fjoer lit se har ferbaarne.
26 En gebied de bern fan Israel dat der gjin ûnreinens ûnder harren wêze moat, want elkenien dy't by syn skoandochter of by syn skoanmem leit, hat ûnreinens dien; mei fjoer litte se de man dy't by har lein hat, en allyksa de frou, en Hy sil grime en straf fan Israel ôfkeare.
27 En tsjin Juda seine wy dat syn twa soannen net mei har lein hiene, en dêrom wie syn sied fêstige foar in twadde generaasje, en soe net útrûge wurde.
28 Want yn ienfâld fan each wie er gien en hie straf socht, nammentlik, neffens it oardiel fan Abraham, dat er syn soannen oplein hie, hie Juda besocht har mei fjoer te ferbaarnen.

HAADSTIK 42

1 En yn it earste jier fan 'e tredde wike fan it fiifenfjirtichste jubileum begûn de hongersneed yn it lân te kommen, en de rein wegere oan 'e ierde te jaan, want neat foel.
2 En de ierde waard ûnfruchtber, mar yn it lân Egypte wie der iten, want Jozef hie it sied fan it lân yn 'e sân jierren fan oerfloed sammele en it bewarre.
3 Doe kamen de Egyptners by Jozef, dat er harren iten jaan mocht, en hy iepene de foarrieden dêr't it nôt fan it earste jier wie, en hy ferkocht it oan it folk fan it lân foar goud.
4 <De hongersneed wie tige slim yn it lân Kanaän>, en Jakob hearde dat der iten yn Egypte wie, en hy stjoerde syn tsien soannen om iten foar him yn Egypte te heljen; mar Benjamin stjoerde hy net, en <de tsien soannen fan Jakob> kamen <yn Egypte> oan ûnder dyjingen dy't (dêrhinne) gienen.
5 En Jozef herkende harren, mar hja herkenden him net, en hy spriek ta harren en frege harren, en hy sei tsjin harren: 'Binne jimme gjin spionnen en binne jimme net kommen om de yngongen fan it lân te ferkennen?' En hy sette harren yn 'e finzenis.
6 En dêrnei liet er harren wer frij, en hold Simeon allinnich fêst en stjoerde syn njoggen bruorren fuort.
7 En hy folde harren sekken mei nôt, en hy die harren goud yn harren sekken, en se wisten it net.
8 En hy gebea harren om harren jongere broer te bringen, want se hiene him ferteld dat harren heit en harren jongere broer noch yn libben wiene.
9 En hja teagen op út it lân Egypte en kamen yn it lân Kanaän; en hja fertelden harren heit alles wat harren oerkommen wie, en hoe't de hear fan it lân rûch tsjin harren sprutsen hie, en Simeon fêsthâlden hie oant se Benjamin bringe soene.
10 Doe sei Jakob: ‘Jimme hawwe my fan myn bern berôve! Jozef is der net mear en Simeon is der ek net mear, en jimme sille Benjamin meinimme. Jimme kwea is oer my kommen.
11 'En hy sei: 'Myn soan sil net mei jimme delgean, oars wurdt er miskien siik; want harren mem hat twa soannen krigen, en ien is ferstoarn, en dizze sille jimme ek fan my

nimme. As er miskien ûnderweis koarts krige, soene jimme myn âlderdom mei fertriet oant de dea ta bringe.'
12 Want hy seach dat harren jild weromjûn wie oan elkenien yn syn sek, en dêrom wie hy bang om him te stjoeren.
13 En de hongersneed naam ta en waard slim yn it lân Kanaän, en yn alle lannen útsein yn it lân Egypte, want in protte fan 'e bern fan 'e Egyptners hiene har sied opslein foar iten fan 'e tiid ôf dat se seagen dat Jozef sied byinoar sammele en it yn foarrieden die en it bewarre foar de jierren fan hongersneed.
14 En it folk fan Egypte fiede harsels dêrmei yn it earste jier fan harren hongersneed.
15 Mar doe't Israel seach dat de hongersneed tige slim wie yn it lân, en dat der gjin rêding wie, sei er tsjin syn soannen: 'Gean werom, en helje ús iten, sadat wy net stjerre.'
16 En hja seinen: 'Wy sille net gean; as ús jongste broer net mei ús giet, sille wy net gean.'
17 En Israel seach dat as hy him net mei harren stjoerde, se allegear omkomme soene fanwegen de hongersneed
18 En Ruben sei: 'Jou him yn myn hân, en as ik him net werombring, deadzje dan myn twa soannen ynstee fan syn siel.'
19 En hy sei tsjin him: 'Hy sil net mei dy gean.' En Juda kaam tichterby en sei: 'Stjoer him mei my, en as ik him net werombring, lit my dan de skuld foar dy drage al de dagen fan myn libben.'
20 En hy stjoerde him mei harren yn it twadde jier fan dizze wike op 'e [2172 Am] earste dei fan 'e moanne, en se kamen yn it lân fan Egypte mei allegearre dy't gienen, en (se hienen) kado's yn har hannen, stacte en amandels en terebinthnuten en suvere huning.
21 En hja gongen hinne en stiene foar Jozef, en hy seach syn broer Benjamin, en hy herkende him, en sei tsjin harren: 'Is dit jimme jongste broer?' En hja seinen tsjin him: 'Hy is it.' En hy sei: 'Mei de Heare dy genede hawwe, myn soan!'
22 En hy stjoerde him nei syn hûs en hy brocht Simeon by harren út en hy makke in feestmiel foar harren, en se presintearren him it kado dat se yn har hannen brocht hiene.
23 En hja ieten foar him en hy joech harren allegearre in diel, mar it diel fan Benjamin wie sân kear grutter as dat fan ien fan harren.
24 En hja ieten en dronken en stiene op en bleauwen by harren ezels.
25 En Jozef betocht in plan wêrmei't er harren gedachten witte koe oft der frede ûnder harren hearske, en hy sei tsjin de behearder dy't oer syn hûs wie: 'Folje al harren sekken mei iten, en doch harren jild werom yn harren sekken, en myn beker, de sulveren beker dêr't ik út drink, doch dy yn 'e sek fan 'e jongste, en stjoer harren fuort.'

HAADSTIK 43

1 En hy die lyksa't Jozef him sein hie, en folde al harren sekken foar harren mei iten en die harren jild yn harren sekken, en die de beker yn Benjamin syn sek.
2 En moarns betiid gongen se fuort, en it barde dat, doe't se dêr wei gien wiene, Jozef tsjin de behearder fan syn hûs sei: 'Efterfolgje se, rin en gryp se, sizzende: "Want jimme hawwe my mei kwea ferjild; jimme hawwe de sulveren beker fan my stellen dêr't myn hear út drinkt." En bring harren jongste broer werom by my, en helje him gau foardat ik nei myn rjochterstoel gean.'
3 En hy rûn harren achternei en sei tsjin harren neffens dizze wurden.
4 En hja seinen tsjin him: 'Mei God ferbiede dat jo tsjinstfeinten dit dwaan soene, en ien of oar ark stelle út it hûs fan jo hear, en ek it jild dat wy de earste kear yn ús sekken fûnen, hawwe wy, jo tsjinstfeinten, werombrocht út it lân Kanaän.
5 Hoe soene wy dan ien ark stelle kinne? Sjoch, hjir binne wy en ús sekken oan it sykjen, en wêr't jo ek de beker yn 'e sek fine fan ien fan ús, lit him deadzje, en wy en ús ezels sille jo hear tsjinje.
6 En hy sei tsjin harren: 'Net sa, de man by dy't ik fyn, dy allinnich sil ik as tsjinstfeint nimme, en jimme sille yn frede werom nei jimme hûs gean.'
7 En doe't er yn harren sekken socht, begjinnend mei de âldste en einigjend mei de jongste, waard it fûn yn Benjamin syn sek.
8 En hja skuorden har klean, en laden har ezels, en gongen werom nei de stêd en kamen by it hûs fan Jozef, en hja bûgden har allegearre mei it gesicht nei de grûn foar him.
9 En Jozef sei tsjin harren: 'Jimme hawwe kwea dien.' En hja seinen: 'Wat sille wy sizze en hoe sille wy ússels ferdigenje? Us hear hat de oertreding fan syn tsjinstfeinten ûntdutsen; sjuch, wy binne de tsjinstfeinten fan ús hear, en ús ezels ek.
10 ‘Doe sei Jozef tsjin harren: ‘Ik bin ek bang foar de Heare; jimme, gean nei jimme huzen en lit jimme broer myn tsjinstfeint wêze, want jimme hawwe kwea dien. Witte jimme net dat in minske wille hat yn syn beker lykas ik yn dizze beker? En dochs hawwe jimme it fan my stellen.’
11 Doe sei Juda: 'O myn hear, lit jo tsjinner, ik freegje jo, in wurd sprekke yn it ear fan myn hear: twa bruorren hawwe de mem fan jo tsjinner ús heit berne: ien is fuortgien en wie ferlern, en is net fûn, en hy is allinnich oerbleaun fan syn mem, en jo tsjinner, ús heit, hâldt fan him, en syn libben is ek ferbûn mei it libben fan dizze (jonge).
12 En it sil barre, as wy nei jo tsjinner, ús heit, geane, en de jonge is net by ús, dat hy stjerre sil, en wy sille ús heit mei fertriet oant de dea delbringe.
13 Lit my, jo tsjinner, no leaver yn it plak fan 'e jonge bliuwe as slaaf fan myn hear, en lit de jonge mei syn bruorren gean, want ik bin foar him boarch wurden yn 'e hân fan jo tsjinner, ús heit, en as ik him net werombring, sil jo tsjinner foar altyd de skuld by ús heit hearre.
14 En Jozef seach dat se allegearre yn goedens mei-inoar oerienkamen, en hy koe himsels net ynhâlde, en hy fertelde harren dat hy Jozef wie.
15 En hy spruts mei harren yn 'e Hebriuwske taal en foel harren om 'e nekke en gûlde.
16 Mar se kenden him net en se begûnen te gûlen. En hy sei tsjin harren: 'Gûl net om my, mar bring myn heit gau by my; en jimme sjogge dat it myn mûle is dy't sprekt en de eagen fan myn broer Benjamin sjogge.'
17 Want sjoch, dit is it twadde jier fan 'e hongersneed, en der binne noch fiif jier sûnder rispinge of frucht fan beammen of ploegjen.

18 Kom gau del, jimme en jimme húshâldings, sadat jimme net troch de hongersneed omkomme, en wês net treurich oer jimme besittings, want de Heare hat my foar jimme útstjoerd om dingen yn oarder te stellen, sadat in protte minsken yn libben bliuwe kinne.
19 En sis myn heit dat ik noch yn libben bin, en jimme, sjuch, jimme sjogge dat de Heare my ta in heit foar Farao makke hat, en ta hearsker oer syn hûs en oer hiel Egyptelân.
20 En fertel myn heit fan al myn gloarje, en al de rykdom en gloarje dy't de Heare my jûn hat.'
21 En neffens it befel fan 'e mûle fan Farao joech hy harren weinen en foarrieden foar de wei, en hy joech harren allegearre kleurige klean en sulver.
22 En nei harren heit stjoerde er klean en sulver en tsien ezels dy't nôt droegen, en hy stjoerde harren fuort.
23 En hja gongen op en fertelden harren heit dat Jozef noch libbe, en dat er nôt útmjitte oan alle folken fan 'e ierde, en dat er hearsker wie oer hiel Egyptelân.
24 En harren heit leaude it net, want hy wie bûten himsels yn syn gedachten; mar doe't er de weinen seach dy't Jozef stjoerd hie, kaam syn geast wer by libben, en hy sei: 'It is genôch foar my as Jozef libbet; ik sil delgean en him sjen foardat ik stjer.'

HAADSTIK 44

1 En Israel reizge út Haran, fan syn hûs ôf, op 'e nije moanne fan 'e tredde moanne, en hy gie op 'e wei nei de Boarne fan 'e Eed, en hy offerde in offer oan 'e God fan syn heit Izaäk op 'e sânde fan dizze moanne.
2 En Jakob tocht oan 'e dream dy't er yn Bethel sjoen hie, en hy wie bang om nei Egypte te gean.
3 En wylst er deroer neitocht om Jozef te berjocht te stjoeren dat er nei him komme soe, en dat er net delgean soe, bleau er dêr sân dagen, as er miskien in fisioen sjen koe oft er bliuwe soe of delgean soe.
4 En hy fierde it rispingefeest fan 'e earstelingen mei âld nôt, want yn hiel it lân Kanaän wie der gjin hantsjefol sied [yn it lân], want de hongersneed wie oer al it bist en it fee en de fûgels, en ek oer de minske.
5 En op 'e sechstjinde ferskynde de Heare oan him, en sei tsjin him: 'Jakob, Jakob'; en hy sei: 'Hjir bin ik.' En Hy sei tsjin him: 'Ik bin de God fan dyn foarâlden, de God fan Abraham en Izaäk; wês net bang om nei Egypte te gean, want dêr sil ik dy ta in grut folk meitsje; ik sil mei dy delgean, en ik sil dy werombringe, en yn dit lân silst do begroeven wurde, en Jozef sil syn hannen op dyn eagen lizze.'
6 Wês net bang; gean del nei Egypte.
7 En syn soannen stiene op, en de soannen fan syn soannen, en se leinen harren heit en harren besittings op weinen.
8 En Israel stie op út 'e Boarne fan 'e Eed op 'e sechstjinde fan dizze tredde moanne, en hy gie nei it lân Egypte.
9 En Israel stjoerde Juda foar him út nei syn soan Jozef om it lân Gosen te ûndersiikjen, want Jozef hie syn bruorren sein dat se dêr komme moasten en dêr wenje moasten, sadat se tichtby him wêze koene.
10 En dit wie it moaiste (lân) yn it lân Egypte, en tichtby him, foar allegearre (fan har) en ek foar it fee.
11 En dit binne de nammen fan 'e soannen fan Jakob dy't mei harren heit Jakob nei Egypte gongen.
12 Ruben, de earstberne fan Israel; en dit binne de nammen fan syn soannen Henoch, en Pallu, en Hesron en Karmi - fiif.
13 Simeon en syn soannen; en dit binne de nammen fan syn soannen: Jemuel, en Jamin, en Ohad, en Jachin, en Sohar, en Saul, de soan fan 'e Sefatityske frou - sân.
14 Levi en syn soannen; en dit binne de nammen fan syn soannen: Gerson, en Kohath, en Merari - fjouwer.
15 Juda en syn soannen; en dit binne de nammen fan syn soannen: Sela, en Peres, en Serah - fjouwer.
16 Issaskar en syn soannen; en dit binne de nammen fan syn soannen: Tola, en Pua, en Jasub, en Simron - fiif.
17 Sebulon en syn soannen; en dit binne de nammen fan syn soannen: Sered, en Elon, en Jahleël - fjouwer.
18 En dit binne de soannen fan Jakob en harren soannen dy't Lea oan Jakob yn Mesopotamië berne hat, seis, en harren iene suster, Dina, en al de sielen fan 'e soannen fan Lea en harren soannen, dy't mei Jakob, harren heit, nei Egypte gongen, wiene njoggenentweintich, en Jakob, harren heit, wie mei harren, sy wiene tritich.
19 En de soannen fan Silpa, Lea's tsjinstfaam, de frou fan Jakob, dy't oan Jakob Gad en Assur berne hat.
20 En dit binne de nammen fan harren soannen dy't mei him nei Egypte gongen. De soannen fan Gad: Sifion, en Haggi, en Suni, en Ezbon, <en Eri>, en Areli, en Arodi - acht.
21 En de soannen fan Aser: Jimna, en Jisva, <en Jisvi>, en Beria, en Serah, harren ien suster, seis.
22 Al dy sielen wiene fjirtjin, en dy fan Lea wiene fjirtich.
23 En de soannen fan Rachel, de frou fan Jakob: Jozef en Benjamin.
24 En Jozef krige yn Egypte de trije bern dy't Asenat, de dochter fan Potifar, de pryster fan Heliopolis, him berne hie: Manasse en Efraïm.
25 En de soannen fan Benjamin: Bela en Becher en Asbel, Gera en Naäman en Ehi, en Ros, en Muppim, en Huppim, en Ard-alve.
26 En al de sielen fan Rachel wieren fjirtjin.
27 En de soannen fan Bilha, de tsjinstfaam fan Rachel, de frou fan Jakob, dy't sy Jakob berne hie, wiene Dan en Naftali.
28 En dit binne de nammen fan harren soannen dy't mei harren nei Egypte gongen. En de soannen fan Dan wiene Hushim, en Samon, en Asudi, en Ijaka, en Salomon - seis.
29 En hja stoaren yn it jier dat hja yn Egypte kamen, en allinnich bleau foar Dan Hushim oer.
30 En dit binne de nammen fan 'e soannen fan Naftali: Jahziël, en Guni, en Jezer, en Sallum, en Iv.
31 En Iv, dy't berne waard nei de jierren fan hongersneed, stoar yn Egypte.
32 En al de sielen fan Rachel wieren seisentweintich.
33 En al de sielen fan Jakob dy't nei Egypte kamen, wieren santich sielen. Dit binne syn bern en syn bernsbern, yn totaal santich, mar fiif stoaren yn Egypte foar Jozef, en hienen gjin bern.
34 En yn it lân Kanaän stoaren twa soannen fan Juda, Er en Onan, en se hienen gjin bern, en de bern fan Israel begroeven dejingen dy't omkamen, en se waarden rekkene ta de santich heidenske folken.

HAADSTIK 45

1 En Israel gyng nei it lân Egypte, nei it lân Gosen, op 'e nije moanne fan 'e fjirde [2172 AM] moanne, yn it twadde jier fan 'e tredde wike fan it fiifenfjirtichste jubileum.
2 En Jozef gyng syn heit Jakob temjitte, nei it lân Gosen, en hy foel syn heit om 'e nekke en gûlde.
3 Doe sei Israel tsjin Jozef: ‘Lit my no stjerre, no’t ik dy sjoen haw, en no mei de Heare, de God fan Israel, priizge wurde, de God fan Abraham en de God fan Izaäk, dy’t syn genede en syn genede net ûntholden hat oan syn tsjinner Jakob.
4 It is my genôch dat ik dyn gesicht sjoen haw wylst ik noch yn libben bin; ja, wier is it fisioen dat ik yn Bethel seach. Priizge mei de Heare, myn God, foar ivich en altyd, en priizge mei syn namme.’
5 En Jozef en syn bruorren ieten brea foar harren heit en dronken wyn, en Jakob wie tige bliid, om't er Jozef seach iten mei syn bruorren en drinken foar him, en hy priizge de Skepper fan alle dingen dy't him bewarre hie, en syn tolve soannen foar him bewarre hie.
6 En Jozef hie oan syn heit en oan syn bruorren as in kado it rjocht jûn om te wenjen yn it lân Gosen en yn Rameses en yn 'e hiele omkriten, dêr't er foar Farao hearske. En Israel en syn soannen wennen yn it lân Gosen, it bêste diel fan it lân Egypte, en Israel wie hûnderttritich jier âld doe't er yn Egypte kaam.
7 En Jozef ûnderhold syn heit en syn bruorren en ek harren besittings mei brea, safolle as se genôch hiene foar de sân jier fan 'e hongersneed.
8 En it lân Egypte hie te lijen ûnder de hongersneed, en Jozef krige al it lân fan Egypte foar Farao yn ruil foar iten, en hy krige it folk en har fee en alles foar Farao yn besit.
9 En de jierren fan 'e hongersneed wiene foarby, en Jozef joech de minsken yn it lân sied en iten, dat se yn it achtste jier siedzje koene, want de rivier hie it hiele lân fan Egypte oerstreamd.
10 Want yn 'e sân jier fan 'e hongersneed wie it (net) oerstreamd en hie it mar in pear plakken oan 'e iggen fan 'e rivier yrrigearre, mar no rûn it oer en de Egyptners siedden it lân, en it brocht dat jier in soad nôt op.
11 En dit wie it earste jier fan [2178 AM] de fjirde wike fan it fyfde en fjirtichste jubileum.
12 En Jozef naam fan it nôt fan 'e rispinge in fyfde diel foar de kening en liet fjouwer dielen foar harren oer as iten en as sied, en Jozef makke it ta in ferordening foar it lân Egypte oant hjoed de dei.
13 En Israel libbe santjin jier yn it lân Egypte, en al de dagen dy't er libbe wiene trije jubileumjierren, hûndert sânenfjirtich jier, en hy stoar yn it fjirde [2188 AM] jier fan 'e fyfde wike fan it fiifenfjirtichste jubileum.
14 En Israel segene syn soannen foardat er stoar en fertelde harren alles wat harren oerkomme soe yn it lân Egypte; en hy makke harren bekend wat harren oerkomme soe yn 'e lêste dagen, en segene harren en joech Jozef twa dielen yn it lân.
15 En hy sliepte mei syn foarâlden, en hy waard begroeven yn 'e dûbele grot yn it lân Kanaän, njonken Abraham, syn heit, yn it grêf dat hy foar himsels groeven hie yn 'e dûbele grot yn it lân Hebron.
16 En hy joech al syn boeken en de boeken fan syn heiten oan syn soan Levi, dat hy se bewarje en fernije koe foar syn bern oant hjoed de dei.

HAADSTIK 46

1 En it barde dat nei't Jakob stoar, de bern fan Israel yn it lân Egypte fermannichfâldige waarden, en se waarden in grutte naasje, en se wiene ienriedich fan hert, sadat broer fan broer hold en elke man syn broer holp, en se namen oerfloedich ta en fermannichfâldigen har tige, tsien [2242 AM] wiken fan jierren, al de dagen fan it libben fan Jozef.
2 En der wie gjin Satan noch ien kwea al de dagen fan it libben fan Jozef dy't er libbe nei syn heit Jakob, want alle Egyptners earren de bern fan Israel al de dagen fan it libben fan Jozef.
3 En Jozef stoar, hûndert en tsien jier âld; santjin jier wenne hy yn it lân Kanaän, en tsien jier wie hy in tsjinstfeint, en trije jier yn 'e finzenis, en tachtich jier wie hy ûnder de kening, en hearske oer hiel Egypte.
4 En hy stoar en al syn bruorren en dat hiele geslacht.
5 En hy gebea de bern fan Israel foar syn dea dat se syn bonken mei har drage moasten as se út it lân Egypte teagen.
6 En hy liet harren swarre oangeande syn bonken, want hy wist dat de Egyptners him net wer bringe en begrave soene yn it lân Kanaän, want Makamaron, kening fan Kanaän, wylst hy yn it lân Assyrië wenne, focht yn 'e delling mei de kening fan Egypte en fermoarde him dêr, en efterfolge de Egyptners oant de poarten fan Ermon.
7 Mar hy koe der net yn, want in oare, in nije kening, wie kening fan Egypte wurden, en hy wie sterker as hy, en hy gie werom nei it lân Kanaän, en de poarten fan Egypte waarden sluten, en nimmen gie derút en nimmen kaam yn Egypte.
8 En Jozef stoar yn it seisentweintichste jubileum, yn 'e sechsde wike, yn it twadde jier, en se begroeven him yn it lân Egypte, en [2242 AM] al syn bruorren stoaren nei him.
9 En de kening fan Egypte gie út nei de oarloch mei de kening fan Kanaän [2263 AM] yn it sânenfjirtichste jubileum, yn 'e twadde wike fan it twadde jier, en de bern fan Israel brochten al it gebeen fan 'e bern fan Jakob út, útsein it gebeen fan Jozef, en se begroeven it yn it fjild yn 'e dûbele grot yn 'e berch.
10 En de measten (fan harren) gongen werom nei Egypte, mar in pear fan harren bleauwen yn 'e bergen fan Hebron, en Amram, dyn heit, bleau by harren.
11 En de kening fan Kanaän wie oerwinnend oer de kening fan Egypte, en hy die de poarten fan Egypte ticht.
12 En hy betocht in kwea plan tsjin 'e bern fan Israel om har te pleagjen en hy sei tsjin it folk fan Egypte: 'Sjoch, it folk fan 'e bern fan Israel is mear tanommen en fermannichfâldige as wy.
13 Kom en lit ús wiis mei harren omgean foardat se tefolle wurde, en lit ús harren mei slavernij pleagje foardat de oarloch oer ús komt en foardat sy ek tsjin ús fjochtsje; oars sille se har by ús fijannen oanslute en út ús lân weikomme, want harren hert en gesichten binne nei it lân Kanaän ta.
14 En hy stelde taakmasters oer har oan om har mei slavernij te pleagjen; en se bouden sterke stêden foar Farao, Pitom en Raamses, en se bouden al de muorren en al de fersterkingen dy't yn 'e stêden fan Egypte fallen wiene.

15 En se lieten har mei hurdens tsjinje, en hoe kwea-aerdich se har behannelen, hoe mear se tanommen en fermannichfâldigen.
16 En it folk fan Egypte hie in ôfgriis fan 'e bern fan Israel.

HAADSTIK 47

1 En yn 'e sânde wike, yn it sânde jier, yn it sânenfjirtichste jubileum, gie dyn heit út it lân Kanaän, en do bist berne yn 'e fjirde wike, yn it sechsde jier dêrfan, yn it achtenfjirtichste jubileum; dit wie de tiid fan ferdrukking foar de bern fan Israel.
2 En Farao, de kening fan Egypte, joech in befel oangeande harren dat se al har jonge bern dy't berne wiene yn 'e rivier smite moasten.
3 En se hawwe se sân moannen lang ynbrocht oant de dei dat jo berne waarden
4 En dyn mem hat dy trije moannen ferburgen, en se fertelden oer har. En sy makke in ark foar dy, en bedekte it mei pik en asfalt, en sette it yn 'e tegels oan 'e wâl fan 'e rivier, en sy sette dy sân dagen dêryn, en dyn mem kaam nachts en sûge dy, en oerdeis bewachte Mirjam, dyn suster, dy foar de fûgels.
5 En yn dy dagen kaam Tharmuth, de dochter fan Farao, om te baden yn 'e rivier, en sy hearde dyn stim roppen, en sy sei tsjin har faamkes dat se dy foarút bringe moasten, en sy brochten dy nei har ta.
6 En sy helle dy út 'e arke, en sy hie meilijen mei dy.
7 En dyn suster sei tsjin har: 'Sil ik gean en ien fan 'e Hebrieuske froulju by dy rop om dit bern foar dy te boarstfieden en te sûgjen?'
8 En hja sei tsjin har: 'Gean.' En hja gyng hinne en rôp dyn mem Jochebed, en hja joech har lean, en hja fersoarge dy.
9 En dêrnei, doe't jo grut waarden, brochten se jo nei de dochter fan Farao, en jo waarden har soan, en Amram, jo heit, learde jo skriuwen, en nei't jo trije wiken foltôge hiene, brochten se jo nei it keninklik hof.
10 En jo wiene trije wiken fan jierren oan it hof oant de tiid [2351-] doe't jo út it keninklik hof gienen en in Egyptner seagen dy't jo freon sloech, dy't [2372 AM] ta de bern fan Israel hearde, en jo hawwe him fermoarde en him yn it sân ferburgen.
11 En op 'e twadde dei hawwe jo en twa fan 'e bern fan Israel mei-inoar striden, en jo hawwe tsjin him sein dy't it ferkearde die: 'Wêrom slachstû dyn broer?'
12 En hy waard lilk en ferûntweardige, en sei: 'Wa hat dy ta in foarst en in rjochter oer ús makke? Tinksto my te deadzjen lykassto juster de Egyptner fermoarde hast?' En do wiest bang en flechte fanwegen dizze wurden.

HAADSTIK 48

1 En yn it sechsde jier fan 'e tredde wike fan it njoggenenfjirtichste jubileum binne jo fuortgien en hawwe jo fiif wiken en ien jier yn it lân Midian wenne. En jo binne weromkaam nei Egypte yn 'e twadde wike fan it twadde jier fan it fyftichste jubileum.
2 En do witst sels wat Hy tsjin dy sprutsen hat op 'e berch Sinaï, en wat prins Mastêmâ mei dy dwaan woe doe'tsto weromkaamst nei Egypte <ûnderweis doe'tsto him by it ûnderkommen moetest>.
3 Hat er net mei al syn macht besocht dy te deadzjen en de Egyptners út dyn hân te rêden doe't er seach datst stjoerd wiest om oardiel en wraak te folbringen oan 'e Egyptners?
4 En Ik haw dy rêden út syn hân, en do hast de tekens en wûnders dien dêr'tsto stjoerd bist om te dwaan yn Egypte tsjin Farao, en tsjin syn hiele hûs, en tsjin syn tsjinstfeinten en syn folk.
5 En de Heare fierde in grutte wraak út op harren foar Israel, en sloech harren mei (de pleagen fan) bloed en kikkerts, luzen en miggen, en kweade swollen dy't útbrutsen yn bletten; en harren fee troch de dea; en troch hagelstiennen, dêrmei ferneatige Hy alles wat foar harren groeide; en troch sprinkhoannen dy't it oerbliuwsel opfretten dat oerbleaun wie troch de hagel, en troch tsjuster; en <troch de dea> fan 'e earstbernen fan minsken en bisten, en op al harren ôfgoaden naam de Heare wraak en ferbaarnde harren mei fjoer.
6 En alles waard troch jo hân stjoerd, dat jo (dizze dingen) ferkundigje soene foardat se dien waarden, en jo hawwe mei de kening fan Egypte sprutsen foar al syn tsjinstfeinten en foar syn folk.
7 En alles barde neffens jo wurden; tsien grutte en ferskriklike rjochtsaken kamen oer it lân Egypte, sadat jo wraak nimme koene foar Israel.
8 En de Heare die alles foar Israels wille, en neffens Syn ferbûn, dat Hy mei Abraham oprjochte hie, dat Hy wraak op harren nimme soe, om't se harren mei geweld yn slavernij brocht hiene.
9 En prins Mastêmâ stie tsjin dy op en besocht dy yn 'e hannen fan Farao te smiten, en hy holp de Egyptyske tsjoenders,
10 En hja stiene op en diene foar Jo de kwea dingen dy't wy har wol tastien hawwe te dwaan, mar de remedies hawwe wy net tastien troch harren hannen.
11 En de Heare sloech harren mei kweade sweren, en se koenen net stean bliuwe, want wy ferneatigen harren, sadat se gjin inkeld teken dwaan koene.
12 En nettsjinsteande al (dizze) tekens en wûnders waard prins Mastêmâ net skamte, om't hy moed fûn en de Egyptners rôp om jo te efterfolgjen mei al de krêften fan 'e Egyptners, mei har weinen en mei har hynders en mei al de legers fan 'e folken fan Egypte.
13 En ik stie tusken de Egyptners en Israel, en wy rêden Israel út syn hân, en út 'e hân fan syn folk, en de Heare brocht harren troch it midden fan 'e see as wie it droech lân.
14 En al de folken dy't Hy brocht hie om Israel te efterfolgjen, dy smiet de Heare ús God midden yn 'e see, yn 'e djipten fan 'e ôfgrûn ûnder de bern fan Israel, krekt sa't it folk fan Egypte har bern yn 'e rivier smiten hie. Hy naam wraak op 1.000.000 fan harren, en tûzen sterke en enerzjike mannen waarden ferneatige fanwegen ien sûgjende fan 'e bern fan jo folk dy't se yn 'e rivier smiten hiene.
15 En op 'e fjirtjinde dei en op 'e fyftjinde en op 'e sechstjinde en op 'e santjinde en op 'e achttjinde waard prins Mastêmâ bûn en finzen set efter de bern fan Israel, sadat hy har net beskuldigje koe.

16 En op 'e njoggentjinde lieten wy harren los, sadat se de Egyptners helpe koenen en de bern fan Israel efterfolgje koene.
17 En hy ferhurde harren herten en makke harren koppich, en it plan waard betocht troch de Heare ús God, dat Hy de Egyptners slaan en yn 'e see smite soe.
18 En op 'e fjirtjinde bûnen wy him, sadat hy de bern fan Israel net oanklage koe op 'e dei dat se de Egyptners fregen om skippen en klean, sulveren skippen, gouden skippen en brûnzen skippen, om de Egyptners te plonderjen yn ruil foar de slavernij dêr't se har yn twongen hiene om te tsjinjen.
19 En wy hawwe de bern fan Israel net mei lege hannen út Egypte laat.

HAADSTIK 49

1 Tink oan it gebod dat de Heare dy oangeande it Peaske oplein hat, datst it op syn tiid fiere moatst, op 'e fjirtjinde fan 'e earste moanne, datst it slachtsje moatst foar't it jûn is, en dat se it nachts ite moatte, op 'e jûn fan 'e fyftjinde fan 'e tiid fan sinneûndergong.
2 Want yn dizze nacht - it begjin fan it feest en it begjin fan 'e freugde - ieten jimme it Peaske yn Egypte, doe't alle machten fan Mastêmâ loslitten wiene om alle earstbernen yn it lân Egypte te deadzjen, fan 'e earstberne fan Farao oant de earstberne fan 'e finzene tsjinstfaam yn 'e mûne, en oant it fee.
3 En dit is it teken dat de Heare harren joech: Yn elk hûs dêr't se op 'e lateien it bloed fan in laam fan it earste jier seagen, yn dat hûs mochten se net yngean om te slachtsjen, mar se mochten der lâns gean, sadat allegearre dy't yn it hûs wiene rêden wurde soene, om't it teken fan it bloed op 'e lateien siet.
4 En de machten fan 'e Heare diene alles neffens wat de Heare har befel hie, en se gongen foarby al de bern fan Israel, en de pest kaam net oer har om ien siel út har midden te ferneatigjen, noch fan fee, noch fan minske, noch fan hûn.
5 En de pest wie tige slim yn Egypte, en der wie gjin hûs yn Egypte dêr't net ien deade wie, en skriemen en kleien.
6 En hiel Israel iet it fleis fan it Peaskelam en dronk de wyn, en priizge en segene en tankje de Heare, de God fan harren foarâlden, en wie ree om ûnder it juk fan Egypte en út 'e kweade slavernij wei te gean.
7 En tink oan dizze dei al de dagen fan dyn libben, en hâld it fan jier ta jier al de dagen fan dyn libben, ien kear yn 't jier, op syn dei, neffens al syn wet, en ferstel it net fan dei ta dei, of fan moanne ta moanne.
8 Want it is in ivige ferordening, en gravearre op 'e himelske tafels oangeande alle bern fan Israel, dat se it elk jier op syn dei ien kear yn 't jier moatte hâlde, troch al har generaasjes hinne; en der is gjin limyt fan dagen, want dit is foar ivich ynsteld.
9 En de man dy't frij is fan ûnreinens, en net komt om it te hâlden op 'e dei dêrfan, om in akseptabel offer foar de Heare te bringen, en om te iten en te drinken foar de Heare op 'e dei fan syn feest, dy man dy't rein is en tichtby is, sil útroege wurde; om't hy it offer fan 'e Heare net op 'e bepaalde tiid offere hat, sil hy de skuld op himsels nimme.
10 Lit de bern fan Israel komme en it Peaske hâlde op 'e dei fan syn fêststelde tiid, op 'e fjirtjinde dei fan 'e earste moanne, tusken de jûnen, fan it tredde diel fan 'e dei oant it tredde diel fan 'e nacht, want twa dielen fan 'e dei binne jûn oan it ljocht, en in tredde diel oan 'e jûn.
11 Dit is wat de Heare dy gebean hat, datst it tusken de jûnen hâlde moatst.
12 En it is net tastien om it te slachtsjen tidens hokker perioade fan it ljocht dan ek, mar yn 'e perioade dy't grinzet oan 'e jûn, en lit se it ite op 'e tiid fan 'e jûn, oant it tredde diel fan 'e nacht, en wat der oerbliuwt fan al syn fleis fan it tredde diel fan 'e nacht en fierder, lit se it mei fjoer ferbaarne.
13 En se sille it net mei wetter siede, en se sille it ek net rau ite, mar roastje op it fjoer: se sille it mei soarch ite, de kop mei de yngewanten en de fuotten sille se mei fjoer roastje, en gjin bonke dêrfan brekke; want fan 'e bern fan Israel sil gjin bonke ferpletterd wurde.
14 Dêrom hat de Heare de bern fan Israel gebea om it Peaske te hâlden op 'e dei fan syn fêststelde tiid, en se meie gjin bonke brekke; want it is in feestdei, en in befelde dei, en der mei net oergien wurde fan dei ta dei, en fan moanne ta moanne, mar op 'e dei fan syn feest moat it hâlden wurde.
15 En gebied de bern fan Israel om it Peaske te hâlden yn al har dagen, elk jier, ien kear yn 't jier op 'e dei fan syn fêststelde tiid, en it sil komme as in betinkingsfeest dat goed oannimlik is foar de Heare, en gjin pleach sil oer har komme om te slachtsjen of te slaan yn dat jier wêryn't se it Peaske fiere op syn tiid yn alle opsichten neffens Syn gebod.
16 En se sille it net ite bûten it hillichdom fan 'e Heare, mar foar it hillichdom fan 'e Heare, en al it folk fan 'e gemeente fan Israel sil it fiere op 'e fêststelde tiid.
17 En elke man dy't op syn dei kommen is, sil it ite yn it hillichdom fan jo God foar de Heare fan tweintich jier âld en âlder; want sa is it skreaun en foarskreaun dat se it ite moatte yn it hillichdom fan de Heare.
18 En as de bern fan Israel yn it lân komme dat se yn besit nimme sille, yn it lân Kanaän, en de tabernakel fan de Heare yn it midden fan it lân yn ien fan har stammen opsette oant it hillichdom fan de Heare yn it lân boud is, lit se dan komme en it Peaske fiere yn it midden fan 'e tabernakel fan de Heare, en lit se it jier nei jier foar de Heare slachtsje.
19 En yn 'e dagen dat it hûs yn 'e namme fan 'e Heare boud is yn it lân fan harren erfskip, sille se dêrhinne gean en it Peaske slachtsje yn 'e jûn, by sinneûndergong, op it tredde diel fan 'e dei.
20 En se sille it bloed offerje op 'e drompel fan it alter, en it fet op it fjoer lizze dat op it alter is, en it fleis ite, roast mei fjoer, yn it foarhôf fan it hûs dat hillige is yn 'e namme fan de Heare.
21 En se meie it Peaske net fiere yn har stêden, noch op in oar plak as foar de tabernakel fan 'e Heare, of foar Syn hûs dêr't Syn namme wenne hat; en se meie net ôfdwale fan 'e Heare.
22 En dû, Mozes, gebied de bern fan Israel om de rjochten fan it Peaske te hâlden, sa't it dy oplein is; ferkundigje harren elk jier en de dei fan syn dagen, en it feest fan it ûnsûrre brea, dat se sân dagen ûnsûrre brea ite moatte, (en) dat se it feest dêrfan hâlde moatte, en dat se elke dei in

offer bringe yn dy sân dagen fan freugde foar de Heare op it alter fan jimme God.
23 Want jimme fierden dit feest mei haast doe't jimme út Egypte wei teagen oant jimme yn 'e woastenije fan Sur kamen; want oan 'e wâl fan 'e see hawwe jimme it foltôge.

HAADSTIK 50

1 En nei dizze wet haw ik dy de dagen fan 'e sabbatten bekend makke yn 'e woastyn Sin[ai], dy't tusken Elim en Sinaï leit.
2 En Ik haw jimme ferteld oer de sabbatten fan it lân op 'e berch Sinaï, en Ik haw jimme ferteld oer de jubeljierren yn 'e sabbatten fan jierren: mar it jier dêrfan haw Ik jimme net ferteld oant jimme it lân yngeane dat jimme yn besit nimme sille.
3 En it lân sil ek syn sabbatten hâlde wylst se derop wenje, en se sille it jubeljier kenne.
4 Dêrom haw ik foar dy de jierwiken en de jierren en de jubileums fêststeld: der binne njoggenenfjirtich jubileums fan 'e dagen fan Adam oant dizze dei, [2410 AM] en ien wike en twa jier: en der binne noch fjirtich jier te kommen (letterlik 'fier fuort') om de [2450 AM] geboaden fan 'e Heare te learen, oant se oergean nei it lân Kanaän, en de Jordaan nei it westen oerstekke.
5 En de jubileums sille foarbygean, oant Israel suvere is fan alle skuld fan hoererij, en ûnreinheid, en fersmoarging, en sûnde, en dwaling, en mei fertrouwen yn it hiele lân wennet, en der sil gjin Satan of hokker kweade mear wêze, en it lân sil fan dy tiid ôf foar altyd skjin wêze.
6 En sjoch, it gebod oangeande de sabbatten - ik haw se foar jo opskreaun - en al de oardielen fan syn wetten.
7 Seis dagen silstû arbeidzje, mar op 'e sânde dei is de sabbat fan 'e Heare, jimme God. Dêr sille jimme gjin wurk dwaan, jimme en jimme soannen, en jimme tsjinstfeinten en jimme tsjinstfammen, en al jimme fee en ek de frjemdling dy't by jimme is.
8 En de man dy't dêr wurk docht, sil stjerre: wa't dy dei ûntheiliget, wa't mei syn frou leit, of wa't seit dat hy dêr wat dwaan sil, dat hy dêr op reis gean sil yn ferbân mei keapjen of ferkeapjen; en wa't dêr wetter op put dat hy net foar himsels taret hie op 'e sechsde dei, en wa't in lêst opnimt om it út syn tinte of út syn hûs te dragen, sil stjerre.
9 Jimme meie op 'e sabbatdei gjin wurk dwaan, útsein wat jimme op 'e sechsde dei foar jimsels taret hawwe, nammentlik ite, drinke en rêste, en de sabbat hâlde fan alle wurk op dy dei, en de Heare jimme God priizgje, dy't jimme in feestdei en in hillige dei jûn hat: en in dei fan it hillige keninkryk foar hiel Israel is dizze dei foar altyd ûnder harren dagen.
10 Want grut is de eare dy't de Heare oan Israel jûn hat, dat se ite en drinke en tefreden wêze op dizze feestdei, en dêrop rêste fan alle arbeid dy't heart ta de arbeid fan 'e minskenbern, útsein it baarnen fan wierook en it bringen fan offers en offers foar de Heare foar dagen en foar sabbatten.
11 Allinnich dit wurk sil dien wurde op 'e sabbatten yn it hillichdom fan 'e Heare, jimme God; dat se foar Israel fersoenje mei offers dy't altyd fan dei ta dei oanhâlde, as in oantinken dat wolbehagen is foar de Heare, en dat Hy se altyd fan dei ta dei ûntfange mei, lykas jo oplein is.
12 En elke man dy't dêr wurk docht, of op reis giet, of syn pleats bewurket, of it no yn syn hûs is of earne oars, en wa't in fjoer oanstekket, of op in bist rydt, of mei in skip op 'e see reizget, en wa't wat slacht of deadet, of in bist of in fûgel slacht, of wa't in bist of in fûgel fangt, of wa't fêstet of oarloch fiert op 'e sabbatten:
13 De man dy't ien fan dizze dingen op 'e sabbat docht, sil stjerre, sadat de bern fan Israel de sabbatten hâlde neffens de geboaden oangeande de sabbatten fan it lân, lykas it skreaun stiet yn 'e tabletten, dy't Hy yn myn hannen jûn hat, dat ik foar jo de wetten fan 'e tiden útskriuwe soe, en de tiden neffens de ferdieling fan har dagen. Hjirmei is it ferslach fan 'e ferdieling fan 'e dagen foltôge.